

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
2015

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΟΜΙΛΟΥ

Βασικά μεγέθη αποτελεσμάτων (εκατ. €)	2015	2014	2013
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.905	1.998	3.157
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	93	139	529
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	88	86	67
Αποτελέσματα χρημ/κών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτ/κίου	(64)	(187)	(95)
Καθαρά λοιπά έσοδα (έξοδα)	(50)	28	113
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	1.972	2.064	3.771
Σύνολο λειτουργικών & λοιπών μη ταμειακών δαπανών	(1.301)	(1.357)	(2.572)
Λειτουργικά κέρδη (ζημιές) προ προβλέψεων	671	707	1.199
Προβλέψεις για την κάλυψη πιστωτικού & άλλων κινδύνων	(4.263)	(2.523)	(1.373)
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές	3	1	(5)
Κέρδη (ζημιές) προ φόρων & δικαιωμάτων μειοψηφίας	(3.589)	(1.815)	(179)
Φόροι	997	1.606	986
Καθαρά κέρδη (ζημιές) από διακοπείσες δραστηριότητες	(1.606)	315	-
Καθαρά κέρδη (ζημιές) αναλογούνται σε μετόχους μειοψηφίας	29	40	(2)
Καθαρά κέρδη (ζημιές) αναλογούνται σε μετόχους της Τράπεζας	(4.227)	66	809

Βασικά μεγέθη ισολογισμού (εκατ. €)

Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	2.799	3.324	2.847
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	45.375	68.109	67.250
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων & χρηματοοικονομικά στοιχεία	18.603	19.123	20.564
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	44.455	24.656	20.269
Σύνολο ενεργητικού	111.232	115.212	110.930
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	25.166	22.226	27.897
Υποχρεώσεις προς πελάτες	42.959	64.929	62.876
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές υποχρεώσεις	1.252	5.991	3.806
Λοιπά στοιχεία παθητικού	32.756	12.706	9.240
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	9.099	9.612	7.111
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων	111.232	115.212	110.930

Βασικά μεγέθη και δείκτες

Κέρδη (ζημιές) ανά μετοχή (σε €)*	(0,36)	0,32	0,62
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	2,8%	2,8%	3,4%
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (CoreTier I) **	14,6%	13,5%	10,3%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας*	14,6%	13,6%	11,2%
Αριθμός προσωπικού (τέλος έτους)	33.975	34.129	37.915

* Τα κέρδη ανά μετοχή των 2014 και 2015 – Προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες.

** Τα κονδύλια της 31.12.2014 έχουν υπολογιστεί σύμφωνα με το άρθρο 26-20 του Κανονισμού 575/2013 της ΕΕ, εξαιρουμένων των κερδών χρήσης.

Πιστοληπτική διαβάθμιση	Μακροπρόθεσμη	Βραχυπρόθεσμη
Moody's	Caa3	NP
Standard & Poor's	SD	SD
Fitch Ratings	RD	RD

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ	1
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΤΕ	5
Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΕ	7
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ 2015	8
Η ΜΕΤΟΧΗ	10
ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	12
1.1 ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	13
1.2 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	15
1.3 ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	20
2.1 ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ	21
Στεγαστική πίστη	21
Πιστωτικές κάρτες και καταναλωτικά δάνεια	21
Χρηματοδότηση μικρών επιχειρήσεων	22
2.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ	23
Χρηματοδότηση μεγάλων επιχειρήσεων	23
Χρηματοδότηση μεγάλων έργων	24
Χρηματοδότηση μεσαίων επιχειρήσεων	24
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	25
Ναυτιλιακή πίστη	25
Συναλλακτική τραπεζική	26
Εταιρικές Πιστοδοτήσεις Ειδικής Διαχείρισης	26
2.3 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΠΕΛΑΤΩΝ	26
Καταθέσεις - Επενδυτικά προϊόντα	26
Αμοιβαία κεφάλαια	27
Διαχείριση χαρτοφυλακίου ιδιωτών	28
2.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ	28
Διαχείριση διαθεσίμων	28
Χρηματιστηριακές εργασίες	29
Επενδυτικά χαρτοφυλάκια	29
Υπηρεσίες θεματοφυλακής	30
2.5 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ	30
Δίκτυο καταστημάτων	30
Εναλλακτικά δίκτυα	31
2.6 ΘΕΣΜΟΣ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΕΛΑΤΗ	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ	34
3.1 ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ	35
3.2 FINANSBANK SA	36
3.3 UNITED BULGARIAN BANK (UBB)	37
3.4 STORANSKA BANKA AD	37
3.5 BANCA ROMANEASCA SA	38
3.6 VOJVODJANSKA BANKA AD	39
3.7 BANKA NBG ALBANIA SH.A	39
3.8 ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΥΠΡΟΥ)	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4:	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ	42
	4.1 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	43
	4.2 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	44
	4.3 ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5:	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	46
	5.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ	47
	Κίνδυνος αγοράς	48
	Πιστωτικός κίνδυνος	53
	Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου	59
	Κίνδυνος χώρας	60
	Λειτουργικός κίνδυνος	61
	Κίνδυνος ρευστότητας	64
	5.2 ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	68
	5.3 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ – ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ	69
	5.4 ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	70
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	72
	ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	73
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ 2015	75
	ΕΚΘΕΣΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΣΥΜΦΩΝΗΜΕΝΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	
	ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΗΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ	82
	ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΡΘΡΟΥ 81ν. 4261/2014	86
	ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ	87

Κυρίες και Κύριοι μέτοχοι,

Το 2015 υπήρξε έτος έντονων διακυμάνσεων και πιέσεων για την Ελληνική οικονομία, εξαιτίας της πολιτικής και οικονομικής αβεβαιότητας που οδήγησαν στην τραπεζική αργία καθώς και σε περιορισμούς στις τραπεζικές συναλλαγές και στην κίνηση κεφαλαίων.

Παρά την κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας και τον αρνητικό ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ, που διαμορφώθηκε στο -0,7%, οι υφειακές επιπτώσεις ήταν μικρότερες από τις αναμενόμενες. Αυτό οφείλεται, κυρίως, στην ανθεκτικότητα του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, που είχε δημιουργήσει ικανοποιητικά αποθέματα ρευστότητας, καθώς και στη ραγδαία αύξηση της αξίας των συναλλαγών με «πλαστικό χρήμα», γεγονός που συγκράτησε τις αρνητικές επιπτώσεις της τραπεζικής αργίας και του ορίου στο ποσό ανάληψης μετρητών. Η συμφωνία που επιτεύχθηκε κατά τη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωζώνης την 12η Ιουλίου 2015, δημιούργησε τις προϋποθέσεις για ένα νέο σταθερό χρηματοδοτικό πλαίσιο στήριξης της Ελληνικής οικονομίας, μειώνοντας την πολιτική και οικονομική αβεβαιότητα και δημιουργώντας θετικές προσδοκίες.

Παρά τις δυσκολίες κατά το 2015, το χρηματοπιστωτικό σύστημα συνολικά ανταποκρίθηκε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, με επαγγελματισμό και ταχύτητα, στις πολλαπλές προκλήσεις που αντιμετώπισε. Με την επιτυχή ολοκλήρωση της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης τον Δεκέμβριο του 2015, με σημαντική συμμετοχή μάλιστα ιδιωτών επενδυτών, οι συστημικές τράπεζες είναι πλέον κεφαλαιακά θωρακισμένες και έτοιμες να ανταποκριθούν στον βασικό τους ρόλο, δηλαδή στη διοχέτευση ρευστότητας στην πραγματική οικονομία και στη χρηματοδότηση βιώσιμων επενδυτικών και επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. Σημαντικές προκλήσεις συνολικά για το τραπεζικό σύστημα αποτελούν η υλοποίηση των σχεδίων αναδιάρθρωσης, η αποτελεσματική διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η επαναφορά των καταθέσεων και η προσαρμογή στις αυξημένες Ευρωπαϊκές εποπτικές και ρυθμιστικές απαιτήσεις. Βασική προϋπόθεση για τα ανωτέρω αποτελεί η ανάγκη οικοδόμησης ισχυρών και βιώσιμων «μέτρων εμπιστοσύνης» μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των εταίρων τους, δηλαδή των καταθετών, των πελατών, των επιχειρήσεων και της κοινωνίας ευρύτερα. Ταυτόχρονα όμως, το τραπεζικό σύστημα καλείται να προετοιμαστεί αποτελεσματικά για τη μετάβαση στο νέο ψηφιακό τραπεζικό τοπίο, τόσο σε ενδοεπιχειρησιακό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο προσφοράς νέων προϊόντων και υπηρεσιών προς τους πελάτες.

Η Εθνική Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία τη διαδικασία ανακεφαλαιοποίησής της, αντλώντας κεφάλαια ύψους €457 εκατ. από τη διεθνή αγορά και €2,7 δισ. από το ΤΧΣ, ενώ ήταν η μόνη τράπεζα η οποία απευθύνθηκε και στο Ελληνικό επενδυτικό κοινό, αντλώντας κεφάλαια ύψους €300 εκατ. για την κάλυψη των κεφαλαιακών της αναγκών. Σήμερα, η Εθνική Τράπεζα διαθέτει δείκτη CET1 17,2%¹ (εξαιρουμένων των υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών CoCos), έχει τον καλύτερο δείκτη Δανείων προς Καταθέσεις στον κλάδο (91% σε επίπεδο Τράπεζας και 92% σε επίπεδο Ομίλου) και παρουσιάζει την χαμηλότερη εξάρτηση από τον μηχανισμό ELa στον κλάδο. Έχει αποκτήσει, πλέον, μια ποιοτική και βιώσιμη μετοχική σύνθεση, που της εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις, ώστε να παίξει πρωταγωνιστικό και ηγετικό ρόλο στη οικονομία.

Ο Όμιλος της Εθνικής Τράπεζας, με την ισχυρή παράδοση, το κύρος, την πρωτοπορία και την σημαντική συμβολή του στον αναπτυξιακό και κοινωνικό μετασχηματισμό της χώρας, αλλά κυρίως με τη σταθερή και διαχρονική εμπιστοσύνη των μετόχων, πελατών, καταθετών και εργαζομένων της, αποτελεί πυλώνα σταθερότητας και σιγουριάς για την Ελληνική οικονομία και την κοινωνία. Βασική επιδίωξη του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας αποτελεί το να διατηρήσει τον ηγετικό του

¹Ο δείκτης CET 1 λαμβάνει υπόψη τις υπό ολοκλήρωση απο επενδύσεις από την ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ, την NBSI και τη Finansbank

ρόλο και να συμβάλει ενεργά, με όρους αποτελεσματικότητας και κερδοφορίας, στη στήριξη των επενδύσεων για την επανεκκίνηση της οικονομικής δραστηριότητας και τον βιώσιμο οικονομικό και τεχνολογικό μετασχηματισμό της Ελληνικής παραγωγικής βάσης.

Η Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'L. Kaseli', is positioned above the printed name.

Καθηγήτρια Λούκα Τ. Κασέλη

Κυρίες και κύριοι μέτοχοι,

Το 2015 ήταν έτος σημαντικών εξελίξεων και ανατροπών στην ελληνική οικονομία. Το οικονομικό έτος έκλεισε με αρνητικό μιν πρόσημο για την ανάπτυξη, με την οικονομική δραστηριότητα μειωμένη κατά 0.3%, ελπιδοφόρο δε, καθώς η συρρίκνωση ήταν κατά πολύ μικρότερη από ότι αναμενόταν.

Αναλόγως σημαντικές ήταν οι εξελίξεις για το εγχώριο τραπεζικό σύστημα. Η αυξανόμενη αβεβαιότητα του 1^{ου} εξαμήνου, η κατάρρευση της εμπιστοσύνης των αποταμιευτών και η φυγή καταθέσεων οδήγησαν στην επιβολή των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων τον Ιούλιο του 2015. Ταυτόχρονα, η παρατεταμένη ύφεση των τελευταίων ετών αλλά και οι τότε δυσοίωνες προοπτικές αποτυπώθηκαν στα αποτελέσματα της Συνολικής Αξιολόγησης του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού στο τέλος του έτους.

Η Εθνική Τράπεζα, για την κάλυψη των κεφαλαιακών της αναγκών, κατέθεσε αναθεωρημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού, ενώ πρόεβη σε Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου για την κάλυψη του βασικού σεναρίου της άσκησης προσομοίωσης, η οποία ολοκληρώθηκε επιτυχώς με την άντληση €1.8 δισ. από ιδιώτες επενδυτές. Πέραν της συμμετοχής διεθνών επενδυτών, η Εθνική Τράπεζα πρόεβη και σε εγχώρια Δημόσια Προσφορά, δίνοντας έτσι την ευκαιρία στους εγχώριους επενδυτές να συμμετάσχουν. Παράλληλα, για την κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών που προέκυψαν από το δυσμενές σενάριο της άσκησης, η τράπεζα έλαβε €2.7 δισ. κρατικής ενίσχυσης, εκ των οποίων €2.0 δισ. με τη μορφή υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών (Cocos) και €0.7 δισ. με τη μορφή κοινών μετοχών υπέρ του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ). Τέλος, τον Δεκέμβριο, επισυνάφθηκε συμφωνία με την Qatar National Bank για την πώληση του 100% της συμμετοχής μας στην θυγατρική του ομίλου, Finansbank, υλοποιώντας έτσι την σημαντικότερη δέσμευση του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης και δίνοντας μας τη δυνατότητα για πλήρη αποπληρωμή των CoCos κατόπιν έγκρισης από τον SSM.

Έτσι, σε επίπεδο κεφαλαιακής επάρκειας, η χρονιά έκλεισε με τον Όμιλο να έχει τον υψηλότερο δείκτη CET1, στο 17.5%, λαμβάνοντας υπόψη την πώληση της Finansbank, καθώς και την αποπληρωμή των CoCos. Σε επίπεδο ρευστότητας, ο Όμιλος παραμένει σε συγκριτικά πλεονεκτική θέση, με δείκτη δανείων προς καταθέσεις στο 91%. Από τον Σεπτέμβριο μέχρι σήμερα, η Τράπεζα μείωσε δραστικά την άντληση ρευστότητας από τον ELA κατά €4.4 δισ., παραμένοντας έτσι η τράπεζα με την μακράν χαμηλότερη εξάρτηση από τον μηχανισμό παροχής έκτακτης ρευστότητας.

Τα οικονομικά αποτελέσματα του έτους αποτυπώνουν πλήρως το αποτέλεσμα που προέκυψε από τον έλεγχο ποιότητας στοιχείων του Ενεργητικού («Asset Quality Review - AQR») στα πλαίσια της Συνολικής Αξιολόγησης, καθώς και την υλοποίηση σειράς δράσεων κεφαλαιακής ενίσχυσης του Ομίλου. Το πέρας της χρονιάς βρίσκει τον Όμιλο με αυξημένη θωράκιση του ισολογισμού, ισχυρή κεφαλαιακή βάση και πλεονεκτική θέση ρευστότητας.

Για το 2016, η Τράπεζα παραμένει προσηλωμένη στην υλοποίηση των δεσμεύσεών της, ενώ στοχεύει στις εξής στρατηγικές κατευθύνσεις:

- Επιστροφή στην κερδοφορία, μέσω της ομαλοποίησης του κόστους πιστωτικού κινδύνου και της μείωσης του κόστους χρηματοδότησης.
- Βελτίωση της ποιότητας χαρτοφυλακίου, μέσω της αποδοτικότερης διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων και της εφαρμογής ριζικών και βιώσιμων λύσεων.
- Χρηματοδότηση της Ελληνικής οικονομίας, και των υγιών επιχειρήσεων, με εξαγωγικό και καινοτόμο προσανατολισμό, συνδράμοντας έτσι στην αντιστροφή της ύφεσης, και την μείωση της ανεργίας.

Η έως τώρα θετική εξέλιξη του 2016, με την πρόσφατη ολοκλήρωση της αξιολόγησης, προμηνύει, σύμφωνα και με τις προσδοκίες μας, πως οι προϋποθέσεις που θα οδηγήσουν σε επίτευξη των στόχων του έτους πληρούνται.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά όλους τους μετόχους μας και το προσωπικό μας για την στήριξη της τράπεζάς μας. Φέτος η τράπεζα γιορτάζει την επέτειο των 175 ετών της. Αναλογιζόμενοι την ιστορία και τις συνθήκες των ετών αυτών, η πορεία αυτή διαγράφηκε επιτυχώς χάριν στην συνεχή αφοσίωση όλων. Ατενίζουμε το μέλλον με αισιοδοξία και αυτοπεποίθηση.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Λεωνίδα Φραγκιαδάκης', written in a cursive style.

Λεωνίδα Φραγκιαδάκης

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΤΕ

Λούκα Τ. Κατσέλη

Πρόεδρος ΔΣ, καθηγήτρια Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
(Μη Εκτελεστικό Μέλος)

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Λεωνίδα Φραγκιαδάκης

Διευθύνων Σύμβουλος (Εκτελεστικό Μέλος)

Δημήτριος Δημόπουλος

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος

Πάυλος Μυλωνάς

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Ευθύμιος Κατσίκας

Εκπρόσωπος των εργαζομένων

Σταύρος Κούκος

Εκπρόσωπος των εργαζομένων, Πρόεδρος ΟΤΟΕ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Δημήτριος Αφεντούλης

Μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου του Κοινωνοφελούς Ιδρύματος Ιωάννη Σ. Λάτση

Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος

Διευθύνων Σύμβουλος Chirita AE

Πέτρος Σαμπατακάκης

Οικονομολόγος

Marianne Økland

Οικονομολόγος

Mike Aynsley

Οικονομολόγος

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (Ν. 3723/2008)

Αγγελική Σκανδαλιάρη

Οικονομολόγος

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ (Ν. 3864/2010)

Χαράλαμπος Μάκκας

Οικονομολόγος

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΔΣ

Παναγιώτης Δασμάνογλου

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικής Διακυβέρνησης Τράπεζας & Ομίλου

Σημειώσεις:

Το παρόν Δ.Σ., του οποίου η θητεία λήγει το 2018, συγκροτήθηκε σε σώμα στις 19 Ιουνίου 2015.

Κατά τη διάρκεια 2015 και κατά το πρώτο εξάμηνο του 2016, επήλθαν οι ακόλουθες αλλαγές στη σύνθεση του Δ.Σ. της Τράπεζας:

- Την 29 Ιουνίου 2016 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας εξέλεξε την κα Marianne Økland ως ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου σε συνέχεια της παραίτησης του κ. Kurt Geiger.
- Την 26 Μαΐου 2016 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας εξέλεξε τον κ. Kurt Geiger ως ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
- Την 26 Μαΐου 2016 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας εξέλεξε τον κ. Mike Aynsley ως ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου
- Την 17 Ιουλίου 2015 η κ. Αλεξάνδρα Θ. Παπαλεξοπούλου – Μπενεπούλου υπέβαλε την παραίτησή της από ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Την 19 Ιουνίου 2015 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας εξέλεξε τον Ανδρέα Μπούμη ως ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος υπέβαλε την παραίτησή του στις 26 Ιανουαρίου 2016.
- Την 28 Μαΐου 2015 η κ. Πόλα Χατζησωτηρίου υπέβαλε την παραίτησή της από εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Αναπληρώτρια Διευθύνουσα Σύμβουλος.
- Την 30 Απριλίου 2015 ο κ. Πέτρος Χριστοδούλου υπέβαλε την παραίτησή του από μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Την 23 Μαρτίου 2015 το Διοικητικό Συμβούλιο εξέλεξε την Καθηγήτρια κα Λούκα Κατσέλη στη θέση της μη εκτελεστικού Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου σε αντικατάσταση του κ. Γεωργίου Ζανιά, ο οποίος υπέβαλε την παραίτησή του από μη εκτελεστικός Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Την 23 Μαρτίου 2015 το Διοικητικό Συμβούλιο εξέλεξε τον κ. Λεωνίδα Φραγκιαδάκη στη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Τράπεζας σε αντικατάσταση του κ. Αλέξανδρου Τουρκολιά, ο οποίος υπέβαλε την παραίτησή του από Διευθύνων Σύμβουλος.
- Την 23 Μαρτίου 2015 ο κ. Στέφανος Βαβαλίδης παραιτήθηκε από ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος.
- Την 25 Φεβρουαρίου 2015 ο κ. Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης υπέβαλε την παραίτησή του από το Διοικητικό Συμβούλιο, η οποία έγινε δεκτή από τον Υπουργό Οικονομικών την 2^η Μαρτίου 2015. Στη θέση του εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3783/2008, ορίστηκε η κα Αγγελική Σκανδαλιάρη δυνάμει σχετικής απόφασης της 4^{ης} Μαρτίου 2015 του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 104/06.03.2015) (Συνεδρίαση Διοικητικού Συμβουλίου 23.3.2015)

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΕ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος:

Λεωνίδας Φραγκιαδάκης

Διευθύνων Σύμβουλος

Μέλη:

Δημήτρης Δημόπουλος

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος

Πάυλος Μυλωνάς

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος

Δαμιανός Χαραλαμπίδης

Γενικός Διευθυντής Λειτουργικής Στήριξης Τράπεζας & Ομίλου

Νέλλη Τζάκου-Λαμπροπούλου

Γενική Διευθύντρια Λιανικής Τραπεζικής

Δημήτρης Καποτόπουλος

Γενικός Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής

Ιωάννης Κυριακόπουλος

Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών Τράπεζας & Ομίλου (CFO)

Μέλος χωρίς δικαίωμα ψήφου:

Παναγιώτης Δασμάνογλου

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικής Διακυβέρνησης Τράπεζας & Ομίλου

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών

ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

Δημήτρης Καποτόπουλος

Γενικός Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής

Ιωάννης Κυριακόπουλος

Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών Τράπεζας & Ομίλου (CFO)

Μαρίνης Στρατόπουλος

Γενικός Διευθυντής Δραστηριοτήτων Εξωτερικού

Νέλλη Τζάκου-Λαμπροπούλου

Γενική Διευθύντρια Λιανικής Τραπεζικής

Πέτρος Φουρτούνης

Γενικός Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού Τράπεζας & Ομίλου

Δαμιανός Χαραλαμπίδης

Γενικός Διευθυντής Λειτουργικής Στήριξης Τράπεζας & Ομίλου

Νίκος Χριστοδούλου

Γενικός Διευθυντής Πληροφορικής Τράπεζας & Ομίλου

ΒΟΗΘΟΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

Ιωάννης Βαγιονίτης

Βοηθός Γενικός Διευθυντής - Chief Credit Officer (CCO)

Κωνσταντίνος Βόσικας

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Εταιρικών Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης

Παναγιώτης Δασμάνογλου

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Βασίλης Κάβαλος

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματογοράς

Γεώργιος Καλορίτης

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου-Επιθεώρησης Τράπεζας & Ομίλου (Γενικός Επιθεωρητής)

Ιωάννα Κατζηλιέρη – Ζουρ

Βοηθός Γενική Διευθύντρια Επικοινωνίας & Μάρκετινγκ Ομίλου

Γεώργιος Κουτσουδάκης

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής

Γεώργιος Μαλιγιάννης

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Απαιτήσεων Λιανικής Τραπεζικής

Βασίλης Μαστρόκαλος

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Στρατηγικής της Τράπεζας και του Ομίλου

Αλέξανδρος Μπένος

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων Τράπεζας & Ομίλου και Chief Risk Officer

Κωνσταντίνος Μπράτος

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Ενεργητικής Διαχείρισης Ληξιπρόθεσμου Χαρτοφυλακίου Επιχειρηματικής Τραπεζικής

Δημήτρης Παυλινέρης

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Δικτύου

Βασίλης Σκιαδιώτης

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών

Γεώργιος Φράγκου

Βοηθός Γενικός Διευθυντής Ακίνητης Περιουσίας

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ 2015

Τα ετήσια αποτελέσματα της Τράπεζας για το 2015 αντανακλούν τις σημαντικότερες εξελίξεις της χρονιάς στην ελληνική οικονομία. Τα τρία γεγονότα-ορόσημο που χαρακτήρισαν την πορεία του Ομίλου για το 2015 ήταν: τα αποτελέσματα της Συνολικής Αξιολόγησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), η επακόλουθη επιτυχημένη αύξηση κεφαλαίου, και η συμφωνηθείσα πώληση της Finansbank στην Εθνική Τράπεζα του Κατάρ (Qatar National Bank).

Τα αποτελέσματα της Συνολικής Αξιολόγησης αντανακλούν τον αντίκτυπο της οικονομικής ύφεσης στην ποιότητα του χαρτοφυλακίου δανείων της ΕΤΕ. Ο Όμιλος αύξησε το επίπεδο προβλέψεων του ώστε να καλύψει το έλλειμμα προβλέψεων και έχει πλέον αυξήσει τον δείκτη κάλυψης ληξιπρόθεσμων δανείων άνω των 90 ημερών από 60,2% το 2014 σε 76,8% το 2015.

Η ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας πραγματοποιήθηκε κατόπιν μιας συντηρητικής προσέγγισης των μελλοντικών οικονομικών προοπτικών, και συνεπώς στο τέλος του έτους, η ΕΤΕ εμφάνισε δείκτη κυρίων βασικών ιδίων κεφαλαίων CET1 ύψους 22,7%, και 17,5% εξαιρουμένων των υπο αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών (CoCos), μετά την ανακεφαλαιοποίηση και την συμφωνία για πώληση της Finansbank. Παρά τις πιέσεις που ασκήθηκαν στη ρευστότητα του τραπεζικού συστήματος, η ΕΤΕ διατήρησε τον δείκτη δανείων προς καταθέσεις σε ποσοστό 91% σε επίπεδο Ομίλου και σε 90% στην Ελλάδα, ενώ η χρηματοδότησή της από το Ευρωσύστημα περιορίστηκε σε ποσοστό 17% επί του ενεργητικού της και χωρίς τα EFSF ομόλογα σε ποσοστό 12%.

Η εξασφάλιση της πώλησης της Finansbank το Δεκέμβριο, σύμφωνα με τη δέσμευση της ΕΤΕ προς τη Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού, αποδεικνύει την αποφασιστικότητα της Τράπεζας να υλοποιήσει το σχέδιο αναδιάρθρωσής της. Με επαρκείς προβλέψεις, ισχυρή την κεφαλαιακή βάση και πλεονεκτική θέση από πλευράς ρευστότητας, η ΕΤΕ αναμένεται να πραγματοποιήσει το στρατηγικό της σχέδιο για το 2016, οδηγώντας την ελληνική οικονομία στην προσπάθειά της να πετύχει έξοδο από την ύφεση, και εστιάζοντας στη βελτίωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου και στη δημιουργία θετικών οργανικών αποτελεσμάτων.

Ενισχυμένη ρευστότητα σε σχέση με τον ανταγωνισμό

Οι καταθέσεις του Ομίλου¹ αυξήθηκαν κατά 2,6% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και ανήλθαν σε €43,0 δις. στο Δ' τρίμηνο, αντικατοπτρίζοντας κυρίως την αυξημένη εισροή εγχώριων καταθέσεων ύψους €793 εκατ. (€345 εκατ. στο Γ' τρίμηνο), εν μέρει λόγω εποχικότητας (13ος μισθός και αυξημένος κύκλος εργασιών τα Χριστούγεννα). Στη Ν.Α. Ευρώπη και τις λοιπές χώρες οι καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 4,5% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο στα €6,3 δις. (τριμηνιαίες εισροές ύψους €277 εκατ. από €49 εκατ. το προηγούμενο τρίμηνο).

Σαν αποτέλεσμα, η ΕΤΕ διατηρεί τον καλύτερο δείκτη Δανείων προς Καταθέσεις του κλάδου, ανερχόμενο σε 90% στην Ελλάδα (94% στο Γ' τρίμηνο) και 91% σε επίπεδο Ομίλου¹ (96% στο Γ' τρίμηνο), αποτελώντας τη βάση για τη μελλοντική ανάπτυξη των πιστοδοτήσεων.

Αντανακλώντας την πρόσφατη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και τις εισροές καταθέσεων, η χρηματοδότηση μέσω του έκτακτου μηχανισμού ELA μειώθηκε κατά €4,1 δις. σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και ανήλθε στα €11,5 δις. στο τέλος του Δ' τριμήνου του 2015, αποτελώντας τη χαμηλότερη έκθεση στον κλάδο με βάση τον δείκτη (ELA προς ενεργητικό εξαιρουμένων των ομολόγων EFSF και ESM και των διακοπόμενων δραστηριοτήτων στο 16%). Η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα ανήλθε στα €24,0 δις. από €25,6 δις. στο τέλος του Γ' τριμήνου του 2015. Η μείωση του ονομαστικού ποσού των ομολόγων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (Πυλώνας II) κατά €4,8 δις., αντιστοιχεί σε ετησιοποιημένο όφελος περίπου €90 εκατ. για το 2016. Περαιτέρω μείωση αναμένεται με την ολοκλήρωση της πώλησης της Finansbank εντός του Β' τριμήνου του 2016 και την επακόλουθη ρευστότητα ύψους €3,5 δις.

Από το τέλος Δεκεμβρίου², η χρηματοδότηση μέσω ELA έχει μειωθεί περαιτέρω κατά €0,4 δις. στα €11,1 δις. (χρηματοδότηση Ευρωσυστήματος στα €21,9 δις.). Η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί καθ' όλη τη διάρκεια του 2016, επιδρώντας θετικά στα καθαρά έσοδα από τόκους.

Δείκτης κάλυψης των καθυστερήσεων άνω των 90 ημερών σε επίπεδο Ομίλου και στην Ελλάδα στα υψηλότερα επίπεδα του κλάδου

Σε επίπεδο Ομίλου¹, ο ρυθμός δημιουργίας νέων δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών μειώθηκε στα €54 εκατ. στο Δ' τρίμηνο από €406 εκατ. στο Γ' τρίμηνο, αποτυπώνοντας τη δραστική μείωση στην Ελλάδα, όπου τα νέα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών διαμορφώθηκαν σε €86 εκατ. από €406 εκατ. στο προηγούμενο τρίμηνο. Το γεγονός αυτό αντικατοπτρίζει την αύξηση των ανακτήσεων δανείων σε καθυστέρηση σε όλο το φάσμα των προϊόντων της Τράπεζας στο δεύτερο μισό του Δ' τριμήνου, με το ρυθμό δημιουργίας καθυστερήσεων άνω των 90 ημερών να κινείται σε αρνητικά επίπεδα κατά το Δεκέμβριο. Η τάση αυτή συνεχίζεται στις αρχές του Α' τριμήνου του 2016 στο χαρτοφυλάκιο λιανικής, σηματοδοτώντας την τάση μείωσης της δημιουργίας νέων επισφαλειών.

Οι εγχώριες προβλέψεις ανήλθαν σε €671 εκατ. στο Δ' τρίμηνο από €232 εκατ. στο Γ' τρίμηνο, υπερκαλύπτοντας το υπολειπόμενο έλλειμμα προβλέψεων βάσει του ελέγχου ποιότητας στοιχείων του ενεργητικού (AQR), καθώς η Τράπεζα αποφάσισε να υιοθετήσει μια πιο συντηρητική προσέγγιση προκειμένου να θωρακίσει περαιτέρω τον Ισολογισμό της, ενόψει των τρεχουσών οικονομικών συνθηκών. Για το 2015 οι εγχώριες προβλέψεις ανήλθαν σε €3.528 εκατ., καθιστώντας τον δείκτη κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών τον υψηλότερο του κλάδου, στο 76,8% από 73,4% το Γ' τρίμηνο (74,6% σε επίπεδο Ομίλου, αυξημένος κατά 3 π.μ. σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο). Το ποσοστό κάλυψης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPEs) ανήλθε στο 53,4% από 52,4% στο Γ' τρίμηνο (52,8% σε επίπεδο Ομίλου, ενισχυμένος κατά 1 π.μ. σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο).

Στη ΝΑ Ευρώπη και τις λοιπές διεθνείς δραστηριότητες ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών μειώθηκε στο 26,8% στο Δ' τρίμηνο από 28,3% στο προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό κάλυψης ανήλθε σε 57,4% από 56,3% κατά το προηγούμενο τρίμηνο.

¹ Ο όμιλος εξαιρεί τα στοιχεία ενεργητικού και τα κέρδη / (ζημιές) από διακοπείσες δραστηριότητες

² Στοιχεία με ημερομηνία 17 Μαΐου, 2016

Κερδοφορία

Στην Ελλάδα:

Τα οργανικά κέρδη προ προβλέψεων στην Ελλάδα για το Δ' τρίμηνο ανέκαμψαν σημαντικά σε €153 εκατ. (+10,1% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο), μετά τη μείωσή τους κατά 10,4% σε τριμηνιαία βάση στο Γ' τρίμηνο, αντανακλώντας τα πρώτα σημάδια μίας διαφαινόμενης βελτίωσης στα καθαρά έσοδα από τόκους και προμήθειες το 2016.

Τα έσοδα από τόκους ανήλθαν σε €392 εκατ. από €389 εκατ. κατά το Γ' τρίμηνο, αντανακλώντας το χαμηλότερο κόστος καταθέσεων (-14μ.β. σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο), λόγω τη συνεχιζόμενης ανατιμολόγησης προθεσμιακών καταθέσεων (-19μ.β. σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο) και της βελτίωσης στη σύνθεση των καταθέσεων (68% του εγχώριου καταθετικού χαρτοφυλακίου αποτελείται από τις χαμηλότερου περιθωρίου καταθέσεις όψεως και ταμειυτηρίου, έναντι 52% κατά το Δ' τρίμηνο του 2014). Το χαμηλότερο κόστος καταθέσεων αντιστάθμισε τα χαμηλότερα καθαρά έσοδα από τόκους δανείων (€407 εκατ., 4,5% χαμηλότερα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο). Τα καθαρά επιτοκιακά έσοδα ενισχύθηκαν επίσης από τη σημαντική μείωση της χρηματοδότησης μέσω του έκτακτου μηχανισμού ELA, αλλά για δύο μόνο εβδομάδες κατά τη διάρκεια του Δ' τριμήνου. Η θετική επίδραση της μικρότερης εξάρτησης από τον ELA θα διαφανεί πλήρως από το Α' τρίμηνο του 2016 και εφεξής.

Εξαιρουμένου του κόστους των ομολόγων του Πυλώνα II, τα έσοδα από προμήθειες σημείωσαν ανάκαμψη, ανερχόμενα σε €51 εκατ. κατά το Δ' τρίμηνο (+21,4% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο), λόγω των υψηλότερων καθαρών εσόδων από προμήθειες επιχειρηματικών δανείων, αγορών, θεματοφυλακής και επενδυτικής τραπεζικής. Ωστόσο, τα κόστη των εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου παρέμειναν σε υψηλά επίπεδα (€54 εκατ. κατά το Δ' τρίμηνο από €53 εκατ. κατά το προηγούμενο τρίμηνο), διαμορφώνοντας το συνολικό κόστος σε €197 εκατ. για ολόκληρο το έτος 2015 (€161 εκατ. για το 2014). Η σημαντική μείωση της χρήσης ομολόγων του Πυλώνα II κατά σχεδόν €9 δισ. από το Γ' τρίμηνο του 2015 (ονομαστική αξία) θα συμβάλει στη μείωση των ετησιοποιημένων σχετικών εξόδων κατά το 2016 σε επίπεδα κάτω από το μισό του επιπέδου του Δ' τριμήνου 2015. Συμπεριλαμβανομένου του κόστους των ομολόγων του Πυλώνα II, τα καθαρά έσοδα από προμήθειες παρέμειναν σε

αρνητικά επίπεδα κατά το Δ' τρίμηνο (-€3 εκατ. από -€10 εκατ. κατά το Γ' τρίμηνο).

Τα λειτουργικά έξοδα ανήλθαν σε €1.030 εκατ. κατά το 2015, σημειώνοντας πτώση ύψους 2,1% σε σχέση με το προηγούμενο έτος και συνολική μείωση της τάξεως του 38% από το 2009. Οι δαπάνες προσωπικού υποχώρησαν κατά 0,7% σε σχέση με το προηγούμενο έτος σε €665 εκατ., σημειώνοντας συνολική μείωση ύψους 43% από την αρχή της κρίσης.

Η Τράπεζα σημείωσε ζημίες ύψους €857 εκατ., αρνητικά επηρεαζόμενη από υψηλές προβλέψεις για επισφαλή δάνεια ύψους €671 εκατ. και λοιπές απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων ύψους €242 εκατ.¹ Τα αποτελέσματα επιβαρύνθηκαν επιπρόσθετα από μη επαναλαμβανόμενα έξοδα ύψους €135 εκατ., τα οποία αντανακλούν κυρίως την πρόβλεψη για εθελουσία έξοδα (€118 εκατ.).

NA Ευρώπη και άλλες χώρες:

Στη ΝΑ Ευρώπη και άλλες χώρες, η Τράπεζα σημείωσε ζημίες ύψους €34 εκατ. κατά το Δ' τρίμηνο έναντι κερδών ύψους €15 εκατ. κατά το Γ' τρίμηνο, επηρεαζόμενη αρνητικά από υψηλές προβλέψεις για επισφαλή δάνεια (στα €68 εκατ. από €23 εκατ. το προηγούμενο τρίμηνο) που ενσωματώνουν μέρος του ελλείμματος προβλέψεων στο πλαίσιο του ελέγχου ποιότητας στοιχείων του ενεργητικού στη Σερβία και προετοιμάζουν το έδαφος για τους ελέγχους ποιότητας στοιχείων του ενεργητικού στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Εξαιρώντας τα υπό αίρεση μετατρέψιμα ομόλογα (CoCos), αλλά λαμβάνοντας υπόψη τις υπο ολοκλήρωση πωλήσεις των ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ, NBGI και Finansbank, ο δείκτης CET 1 ανέρχεται σε 17,5% (αν συνυπολογιστούν τα CoCos, ανέρχεται σε 22,7%). Οι προγραμματισμένες πωλήσεις των ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ και NBGI αναμένεται να προσθέσουν περίπου 70 μ.β. στο δείκτη CET 1.

Με πλήρη εφαρμογή της Βασιλείας III και συμπεριλαμβανομένων των προαναφερθέντων κεφαλαιακών ενεργειών, ο δείκτης CET 1 ανέρχεται σε 16,8%.

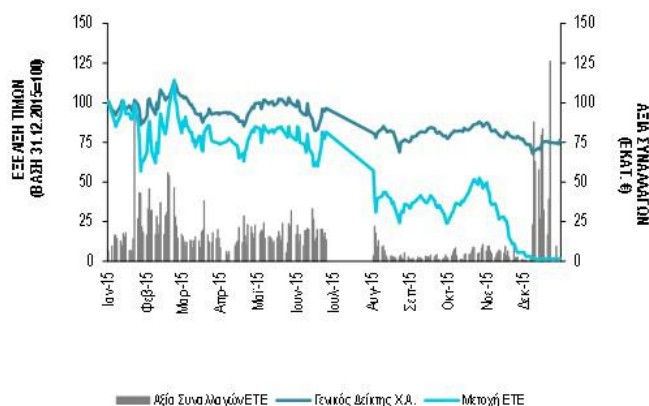
¹ Περιλαμβάνουν την απομείωση από την υπό ολοκλήρωση πώληση της NBGI PE (€106 εκατ.), απομειώσεις από επενδύσεις σε ακίνητα (€68 εκατ.) και διεθνείς θυγατρικές (€26 εκατ.) και λοιπές απομειώσεις περιουσιακών στοιχείων (€42 εκατ.)

Η ΜΕΤΟΧΗ

Κατά την διάρκεια του 2015 το Χρηματιστήριο Αθηνών κατέγραψε σημαντικές απώλειες λόγω κυρίως της πολιτικής αβεβαιότητας, ειδικότερα κατά το δεύτερο μισό του έτους. Η μετοχή της ΕΤΕ παρουσίασε αυξημένη μεταβλητότητα, καταγράφοντας μέγιστη τιμή €25,8 την 24.02.2015 (προσαρμοσμένη τιμή μετά την συνένωση μετοχών) και ελάχιστη τιμή €0,25 την 15.12.2015, ενώ η τιμή κλεισίματος στις 31.12.2015 διαμορφώθηκε σε €0,34.

Η χρηματιστηριακή αξία της ΕΤΕ στις 31.12.2015 διαμορφώθηκε σε €3,1 δισ., έναντι €5,2 δισ. το προηγούμενο έτος, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου. Η συνολική αξία συναλλαγών επί της μετοχής διαμορφώθηκε σε €2,4 δισ., αυξημένη σε σύγκριση με το επίπεδο του προηγούμενου έτους (€2,1 δισ.), αποτελώντας το 17,8% της ετήσιας αξίας συναλλαγών της εγχώριας κεφαλαιαγοράς, έναντι 8,4% το 2014.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1
ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΙΜΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΕΤΟΧΗΣ ΕΤΕ

Πηγές: Bloomberg, υπολογισμοί ΕΤΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΟΧΗΣ ΕΤΕ ⁽¹⁾

	2015	2014
Τιμή τέλους έτους (σε €)	0,3	22,0
Μέγιστη τιμή έτους (σε €)	25,8	63,6
Ελάχιστη τιμή έτους (σε €)	0,3	21,4
Τυπική απόκλιση ημερήσιων αποδόσεων ΕΤΕ (%)	10,0	3,7
Τυπική απόκλιση ημερήσιων αποδόσεων κλάδου (%)	8,6	2,9
Χρηματιστηριακή αξία μετοχής τέλους έτους (σε δισ. €)	3,1	5,2
Συνολική αξία συναλλαγών μετοχής (σε δισ. €)	3,3	2,4
Λόγος συνολικής ετήσιας αξίας συναλλαγών μετοχής / ΧΑ (%)	17,8	8,4

Πηγή: ΧΑ, Bloomberg, υπολογισμοί ΕΤΕ

⁽¹⁾ Για λόγους συγκρισιμότητας οι τιμές των μετοχών έχουν προσαρμοστεί ώστε να εμφανίζουν εταιρικές μεταβολές

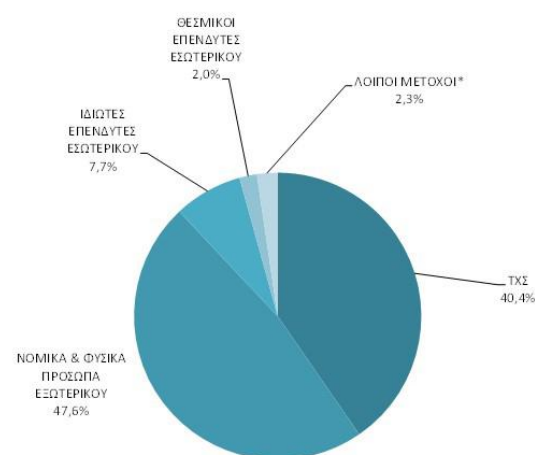
ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εθνικής Τράπεζας στις 31.12.2015 ήταν διαιρεμένο σε 9.147.151.527 κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία

Την 17 Νοεμβρίου 2015 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά €4.482 εκατ. με την έκδοση κοινών ονομαστικών μετοχών και κατάργηση προτίμησης του δικαιώματος των υφιστάμενων μετόχων, η οποία ολοκληρώθηκε την 9 Δεκεμβρίου Μαΐου 2015. Η τιμή διάθεσης ορίστηκε σε 0,30 Ευρώ ανά μετοχή, όπως αυτή καθορίστηκε με την 19 Νοεμβρίου 2015 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας κατ' εξουσιοδότηση της από 17 Νοεμβρίου 2015 Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης.

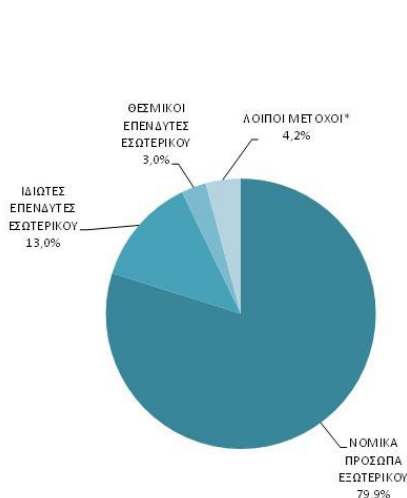
Το μετοχικό κεφάλαιο της Εθνικής Τράπεζας χαρακτηρίστηκε από ευρεία διασπορά, καθώς περιλάμβανε πάνω από 198.000 μετόχους, θεσμικούς και ιδιώτες, στο τέλος Δεκεμβρίου 2014. Από τη μετοχική σύνθεση, όπως αυτή διαμορφώθηκε στις 31.12.2015 (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2) προκύπτει ότι το ΤΧΣ κατείχε το 40,4% του μετοχικού κεφαλαίου, ενώ το 47,8% ήταν κατανεμημένο σε θεσμικούς και ιδιώτες επενδυτές του εξωτερικού και το 7,7% σε ιδιώτες επενδυτές εσωτερικού. Εξαιρουμένου του ποσοστού του ΤΧΣ, η συμμετοχή των θεσμικών και ιδιωτών επενδυτών εξωτερικού ανερχόταν σε 79,9%, ενώ των ιδιωτών επενδυτών εσωτερικού σε 13,0% (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2
ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΤΕ 31.12.2015

* Περιλαμβάνονται: Θυγατρικές ΕΤΕ, Τράπεζες-Ασφαλιστικές, νοσοκομεία, σύλλογοι κ.ά.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3
ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΤΕ (ΕΚΤΟΣ ΤΧΣ) 31.12.2015

* Περιλαμβάνονται: Θυγατρικές ΕΤΕ, Τράπεζες-Ασφαλιστικές, νοσοκομεία, σύλλογοι κ.ά.

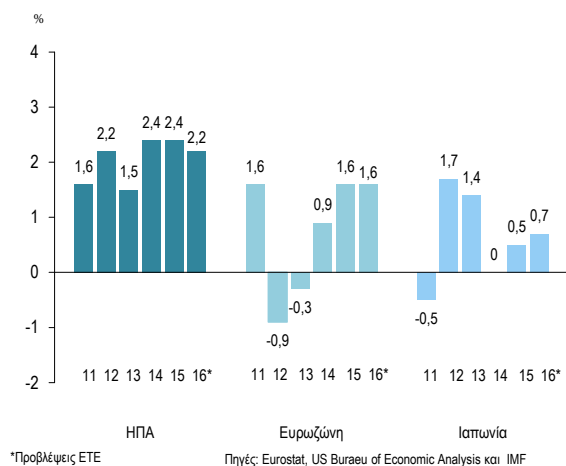
ΚΕΦΑΛΑΙΟ **1**

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1.1 ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας έχασε έδαφος το 2015, αντανakλώντας το υφεσιακό περιβάλλον βασικών αναπτυσσόμενων οικονομιών, όπως η Βραζιλία και η Ρωσία οι οποίες επλήγησαν από τη μείωση των τιμών των εμπορευμάτων, καθώς και τη σταδιακή επιβράδυνση της οικονομίας της Κίνας. Συνολικά, ο ρυθμός ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας αναμένεται να διαμορφωθεί σε 3,1% το 2015, από 3,4% το 2014. Στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής («ΗΠΑ»), η οικονομική δραστηριότητα παρέμεινε ισχυρή, με το ρυθμό μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ να ανέρχεται σε 2,4%, εν πολλοίς αμετάβλητο σε σχέση με το 2014 (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.1), στηριζόμενο κυρίως στην ιδιωτική κατανάλωση, καθώς η αγορά εργασίας συνέχισε να βελτιώνεται με δυναμικούς ρυθμούς. Όσον αφορά την Ευρωζώνη, η οικονομική δραστηριότητα επιταχύνθηκε, καθώς η εγχώρια ζήτηση ευνοήθηκε από τις χαμηλές τιμές πετρελαίου και τη βελτίωση των συνθηκών τραπεζικού δανεισμού. Πράγματι, ο ρυθμός ανάπτυξης του πραγματικού ΑΕΠ αυξήθηκε σε 1,6% το 2015, από 0,9% το 2014. Τέλος, στην Ιαπωνία, το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 0,5% το 2015, από 0% το 2014 υποστηριζόμενο από τη σταδιακή βελτίωση των εισοδημάτων των εργαζομένων και τις υποστηρικτικές χρηματοδοτικές συνθήκες λόγω της επεκτατικής νομισματικής πολιτικής της κεντρικής τράπεζας.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.1
ΡΥΘΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΕΠ
(ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ)

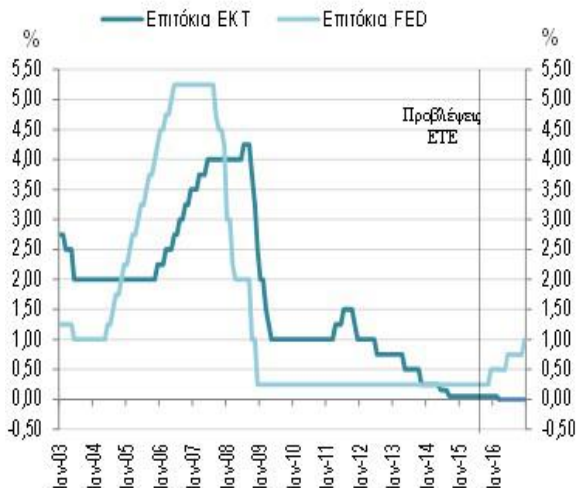
Η τιμή του πετρελαίου στις διεθνείς αγορές ακολούθησε καθοδική πορεία το 2015 λόγω της αυξημένης προσφοράς πετρελαίου από τις ΗΠΑ και της υποτονικής ζήτησης εξαιτίας της επιβράδυνσης της ανάπτυξης στις αναπτυσσόμενες οικονομίες. Συγκεκριμένα, η τιμή του αργού πετρελαίου μειώθηκε σε 37 \$/βαρέλι στο τέλος του

2015, από 53 \$/βαρέλι το 2014, παρουσιάζοντας μείωση της τάξης του 30,5%. Σε όρους μέσων ετήσιων τιμών, το πετρέλαιο υποχώρησε σε 49 \$/βαρέλι το 2015, από 93 \$/βαρέλι το 2014. Παράλληλα, οι τιμές των αγροτικών προϊόντων σε όρους μέσων ετήσιων τιμών σημείωσαν πτώση το 2015 κατά 17% σε σχέση με ένα χρόνο πριν. Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, ο πληθωρισμός στις ανεπτυγμένες οικονομίες επιβραδύνθηκε σημαντικά σε 0,2% (μέση ετήσια μεταβολή) το 2015 από 1,3% (μέση ετήσια μεταβολή) το 2014. Στις αναπτυσσόμενες οικονομίες, ο μέσος ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού αυξήθηκε σε 5,5% το 2015 από 5,1% το 2014.

Οι περισσότερες κεντρικές τράπεζες συνέχισαν να είναι υποστηρικτικές ως προς την ανάπτυξη. Το Δεκέμβριο του 2015, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ αύξησε το επιτόκιο αναφοράς κατά 25 μ.β. στο εύρος του 0,25% - 0,5%, τόνισε όμως πως ο κύκλος αύξησης των επιτοκίων θα είναι σταδιακός και, κυρίως, εξαρτώμενος από την πορεία των οικονομικών μεγεθών. Επιπλέον, η Fed θα εξακολουθήσει να επανεπενδύει τις προσόδους από τα κρατικά ομόλογα (USD 1,7 τρισ.) και τα ομόλογα ενυπόθηκων δανείων (USD 1,7 τρισ.) τα οποία κατέχει στον ισολογισμό της, επομένως διατηρώντας υποστηρικτική νομισματική πολιτική. Κατά τη διάρκεια του 2015, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ), μεταξύ άλλων, διέυρυνε το πρόγραμμα αγοράς περιουσιακών στοιχείων αγοράζοντας, από το Μάρτιο του 2015, €60 δισ. ομόλογα του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα ανά μήνα. Εν μέσω έντονων αποπληθωριστικών πιέσεων, το Μάρτιο του 2016, η ΕΚΤ μείωσε το παρεμβατικό της επιτόκιο κατά 5 μ.β. στο 0,0% (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.2), το επιτόκιο της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης κατά 5 μ.β. σε 0,25% και το επιτόκιο αποδοχής καταθέσεων κατά 10 μ.β. σε -0,4%. Την ίδια στιγμή, οι μηνιαίες αγορές του προγράμματος αγοράς περιουσιακών στοιχείων θα αυξηθούν σε €80 δισ., και θα διαρκέσουν τουλάχιστον μέχρι το Μάρτιο του 2017, συμπεριλαμβάνοντας και εταιρικά ομόλογα υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας. Την ίδια στιγμή, η ΕΚΤ ανακοίνωσε τέσσερις νέες στοχευμένες πράξεις μακροχρόνιας χρηματοδότησης (TargetedLTROs), οι οποίες θα πραγματοποιηθούν κατά το διάστημα Ιούνιος 2016 – Μάρτιος 2017 έχοντας τετραετή διάρκεια και στοχεύοντας στην ενίσχυση της χορήγησης των τραπεζικών δανείων προς τον ιδιωτικό τομέα, εξαιρουμένων των δανείων για την αγορά κατοικίας. Τέλος, η Τράπεζα της Ιαπωνίας συνέχισε την πολιτική επιθετικής επέκτασης του ισολογισμού της, κυρίως δια μέσω της αγοράς Ιαπωνικών κρατικών ομολόγων κατά 80 τρισ. Γεν σε ετήσια βάση. Στις αρχές του 2016, η Τράπεζα της Ιαπω-

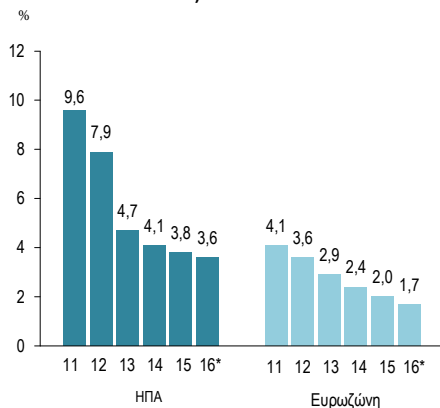
νίας εισήγαγε αρνητικά επιτόκια στις καταθέσεις των εμπορικών τραπεζών, υιοθετώντας ένα σύστημα με τρεις πυλώνες το οποίο και καθορίζει το ποσό της υπερβάλλουσας ρευστότητας των εμπορικών τραπεζών που υπόκεινται σε αρνητικά επιτόκια.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.2
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

Το δημοσιονομικό έλλειμμα στις ΗΠΑ μειώθηκε στο 3,8% του ΑΕΠ το 2015 από 4,1% το 2014 και διαμορφώθηκε στα χαμηλότερα επίπεδα από το 2007. Στην Ευρωζώνη το δημοσιονομικό έλλειμμα μειώθηκε στο 2,0% του ΑΕΠ το 2015 από 2,4% το 2014 (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.3). Η συνέχιση της δημοσιονομικής προσαρμογής, αν και σημαντικά επιβραδυνόμενη λόγω της προόδου που έχει επιτευχθεί τα τελευταία έτη, καταδεικνύει την πρόθεση των αρχών και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού να διατηρήσουν αμετάκλητη την πορεία βελτίωσης των δημοσιονομικών τους μεγεθών. Όσον αφορά την Ευρωζώνη, η δημοσιονομική πολιτική αναμένεται να γίνει ελαφρώς επεκτατική το 2016 λόγω αυξημένων δαπανών για την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης και ήπιων φορολογικών περικοπών σε μεμονωμένες χώρες.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.3
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ
(ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ)

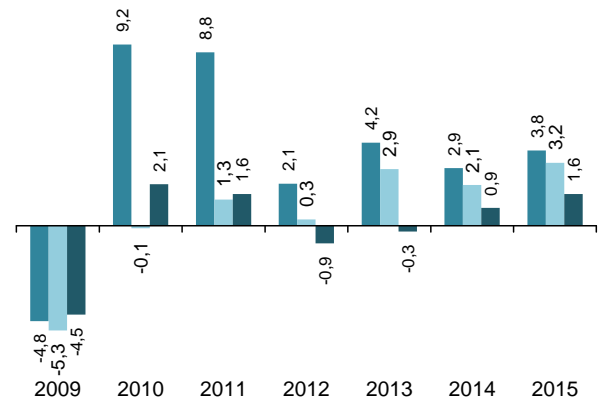
Πηγή: IMF

*Προβλέψεις IMF

Νοτιοανατολική Ευρώπη*

Η τουρκική οικονομία και το τραπεζικό της σύστημα κατέγραψαν καλές επιδόσεις το 2015, παρά τους δυσμενείς εγχώριους και διεθνείς παράγοντες, στους οποίους περιλαμβάνονται: i) παρατεταμένη πολιτική αβεβαιότητα λόγω των επαναληπτικών εκλογών του Νοεμβρίου μετά από το μη ξεκάθαρο αποτέλεσμα των γενικών εκλογών του Ιουνίου; ii) αυξημένη ανησυχία για τις συνθήκες ασφαλείας, έπειτα από τη διακοπή της διετούς κατάπαυσης του πυρός με το στρατιωτικό κίνημα του Εργατικού Κόμματος του Κουρδιστάν («PKK») και τη συμμετοχή της χώρας στον πόλεμο κατά του ISIS; iii) σύσφιξη ρευστότητας στις διεθνείς αγορές ενόψει της ομαλοποίησης των επιτοκίων της Fed στο τέλος του 2015; καθώς και iv) δυσμενείς γεωπολιτικές εξελίξεις, που οδήγησαν σε μείωση της εμπορικής δραστηριότητας με σημαντικούς εμπορικούς εταίρους της χώρας (Ρωσία και Ιράκ). Πράγματι, ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης εκτιμάται ότι επιταχύνθηκε στο 3,8% το 2015 από 2,9% το προηγούμενο έτος, λόγω της σημαντικής βελτίωσης της ιδιωτικής εγχώριας ζήτησης. Παράλληλα, η εξωτερική προσαρμογή συνεχίστηκε κατά το 2015, παρά το γεγονός ότι η διάρθρωση της οικονομικής ανάπτυξης μετακινήθηκε προς την εσωτερική ζήτηση, με το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών να μετριάζεται στο 4,5% του ΑΕΠ από 5,5% κατά το 2014, χάρη στα ευνοϊκά ισοζύγια του χρυσού και της ενέργειας.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.4
ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΑΕΠ (%)

Πηγή: ΕΤΕ, Εθνικές Πηγές

■ Τουρκία ■ ΝΑΕ-5 ■ Ευρωζώνη

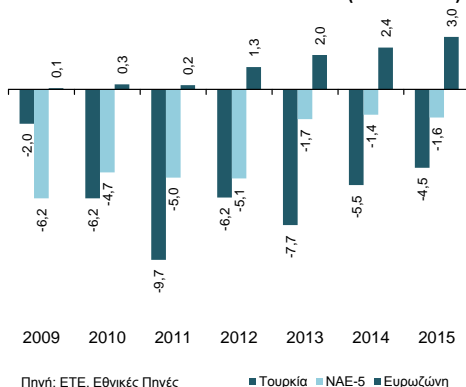
* Τουρκία και ΝΑΕ-5 η οποία περιλαμβάνει τις χώρες Αλβανία, Βουλγαρία, ΠΓΔΜ, Ρουμανία και Σερβία

Στο πλαίσιο της ισχυρής οικονομικής ανάπτυξης και παρά τις σφικτές συνθήκες ρευστότητας, ο τραπεζικός κλάδος στην Τουρκία κατέγραψε μια σχετικά καλή επί-

δοση κατά το 2015. Ειδικότερα, η κερδοφορία αυξήθηκε κατά 6,0% σε TRY26,0 δις. (€7,9 δις.) σε ετήσια βάση. Επιπρόσθετα, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια άνω των 90 ημερών ως ποσοστό των συνολικών δανείων αυξήθηκαν ελάχιστα, στο πολύ χαμηλό όμως επίπεδο, σε σύγκριση με τα δεδομένα των αναδυόμενων αγορών, του 3,1% στο τέλος του 2015 από 2,9% στο τέλος του 2014. Τέλος, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας υποχώρησε ελαφρά στο 15,6% στο τέλος του 2015 από 16,3% το προηγούμενο έτος, σημαντικά υψηλότερα από το ελάχιστο θεσμοθετημένο όριο του 12,0%.

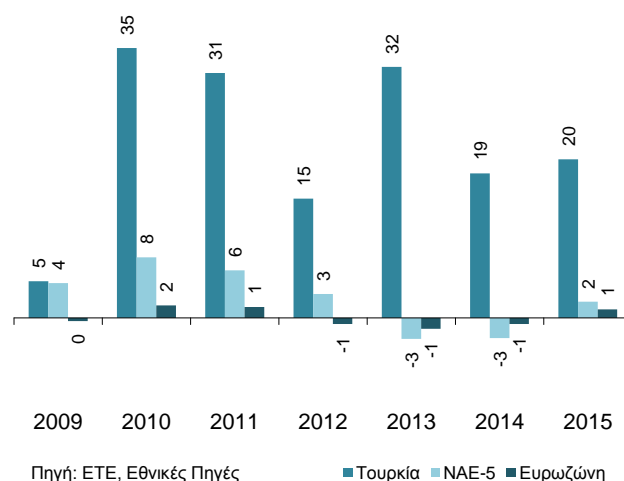
Παρομοίως, στις χώρες της NAE-5, η μακροοικονομική εικόνα και οι επιδόσεις των τραπεζικών συστημάτων ήταν σχετικά ικανοποιητικές το 2015. Πράγματι, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ εκτιμάται ότι επιταχύνθηκε στο 7-ετές υψηλό του 3,2% κατά το 2015 από 2,1% το προηγούμενο έτος, παρά την περιοριστική δημοσιονομική πολιτική (το δημοσιονομικό έλλειμμα μειώθηκε σε 2,2% του ΑΕΠ το 2015 από 3,0% το προηγούμενο έτος). Στην αύξηση συνέβαλαν η ιδιωτική κατανάλωση και, σε μικρότερο βαθμό, οι επενδύσεις. Το ενισχυμένο πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα, ως απόρροια, μεταξύ άλλων, της βελτίωσης των συνθηκών στην αγορά εργασίας και της μείωσης του πληθωρισμού (στο -0,4% σε ετήσια βάση το 2015 από 0,6% το προηγούμενο έτος) σε συνδυασμό με τις ευνοϊκές διεθνείς τιμές πετρελαίου, αύξησε την ιδιωτική κατανάλωση, ενώ η μεγαλύτερη απορρόφηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων, κυρίως στη Ρουμανία και Βουλγαρία, ενίσχυσε τις επενδύσεις περαιτέρω. Επιπρόσθετα, θετική εξέλιξη αποτελεί το γεγονός ότι, παρά την ανάκαμψη στην εγχώρια ιδιωτική ζήτηση, το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρέμεινε στο ενδεδειγμένο χαμηλό επίπεδο του 1,6% του ΑΕΠ για τρίτο συνεχόμενο έτος το 2015, σημαντικά χαμηλότερα από το προ-κρίσης υψηλότερο επίπεδο όλων των εποχών (15,0% του ΑΕΠ), λόγω των χαμηλότερων δαπανών για ενέργεια.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.5
ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (% του ΑΕΠ)

Εν μέσω ενός ευνοϊκού λειτουργικού περιβάλλοντος, τα θεμελιώδη μεγέθη και οι επιδόσεις του τραπεζικού κλάδου της NAE-5 βελτιώθηκαν κατά το 2015. Πράγματι, η εκτιμώμενη κερδοφορία αυξήθηκε σημαντικά στα €1,8 δις. σε ετησιοποιημένη βάση κατά τους πρώτους 9 μήνες του έτους 2015 έναντι εκτίμησης €0,3δις. σε ετησιοποιημένη βάση την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους, υποστηριζόμενη από χαμηλότερες προβλέψεις για μη εξυπηρετούμενα δάνεια, λόγω της μείωσης του δείκτη των προβληματικών δανείων προς τα συνολικά δάνεια. Επιπρόσθετα, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας ενισχύθηκε σε υψηλά επίπεδα, προοιωνίζοντας ισχυρή ανάκαμψη της δανειακής δραστηριότητας στο προσεχές μέλλον, δεδομένου του χαμηλού βαθμού χρηματοπιστωτικής διείσδυσης στην περιοχή (ο λόγος δανείων προς ΑΕΠ κυμάνθηκε μεταξύ 31,3% και 60,8% ανάλογα με τη χώρα στο τέλος του 2015 στη NAE-5), κυρίως στον τομέα των νοικοκυριών (τα δάνεια προς νοικοκυριά ως ποσοστό του ΑΕΠ κυμάνθηκαν μεταξύ 10,7% και 21,6% στο τέλος του 2015 στη NAE-5) και του ικανοποιητικού δείκτη ρευστότητας (στη NAE-5, ο μέσος όρος του λόγου δανείων προς καταθέσεις υποχώρησε στο 90% στο τέλος του 2015 από 96% στο τέλος του 2014, έχοντας παραμείνει άνω του 100% για 8 συναπτά έτη).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.1.6
ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ετήσια μεταβολή, %)

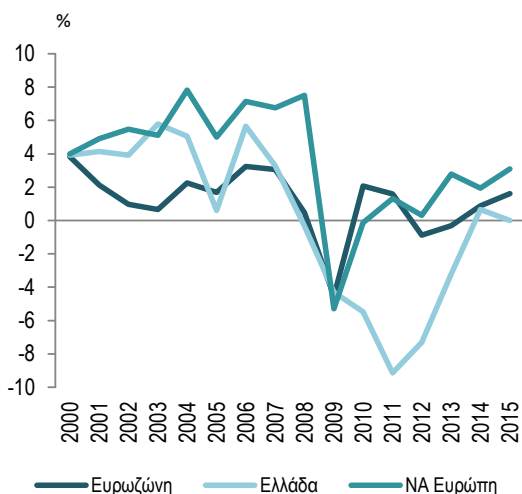

1.2 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

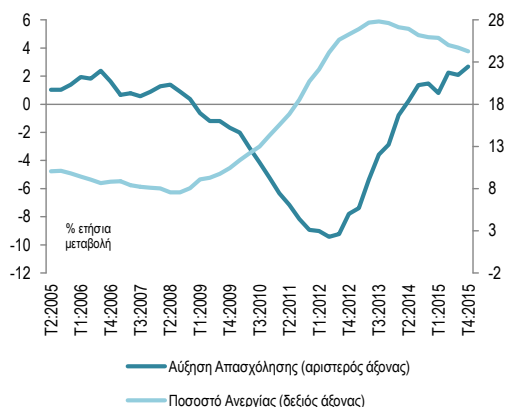
Η ελληνική οικονομία επέδειξε σημαντική αντοχή το 2015 με το ΑΕΠ να σημειώνει, τελικά, οριακή κάμψη 0,3% ετησίως, παρά τις σημαντικές αντιξοότητες που χαρακτήρισαν το μεγαλύτερο τμήμα του έτους. Οι αντιξοότητες αυτές περιλάμβαναν: α) αυξημένη αβεβαιότητα

σχετιζόμενη με τις, παρατεταμένης διάρκειας, διαπραγματεύσεις με τους δανειστές (Ευρωπαϊκή Ένωση, ΕΚΤ και ΔΝΤ), η οποία κορυφώθηκε στα μέσα του έτους με την ενεργοποίηση σεναρίων εξόδου ή προσωρινής αναστολής της συμμετοχής στο ευρώ να συνοδεύουν τη λήξη του 2^{ου} Προγράμματος οικονομικής στήριξης, β) εντεινόμενη έλλειψη ρευστότητας του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, εξαιτίας της εξαιρετικά περιορισμένης χρηματοδότησης από το εξωτερικό (συμπεριλαμβανομένων και των εισροών από την ΕΕ), καθώς και της φυγής κεφαλαίων, και γ) πάγωμα των ορίων πρόσβασης στον έκτακτο μηχανισμό παροχής ρευστότητας των ελληνικών τραπεζών που αναπλήρωνε την εκροή ρευστότητας από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα και εν τέλει επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων από τις 29 Ιουνίου 2015 που συνοδεύτηκε από τραπεζική αργία τις τρεις πρώτες εβδομάδες του Ιουλίου.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.1
ΡΥΘΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.2
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

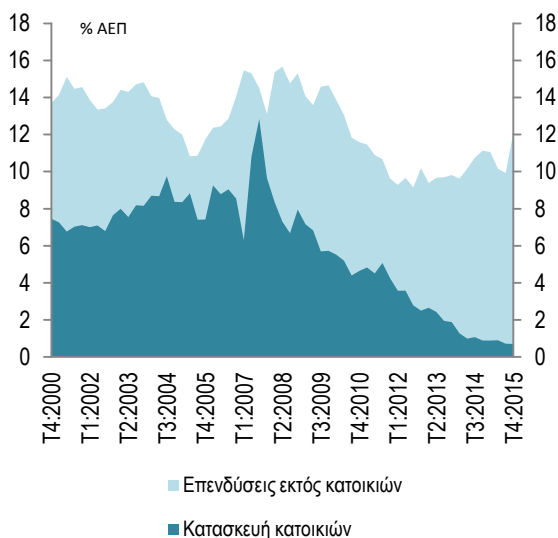
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Σε αυτό το δύσκολο περιβάλλον, η οικονομική δραστηριότητα αυξήθηκε κατά 0,6% το Α' εξάμηνο του 2015 και συρρικνώθηκε κατά 1,2% το Β' εξάμηνο, με την συρρίκνωση του ΑΕΠ, στο σύνολο του έτους κατά 0,3% ετησίως, να είναι πολύ πιο ήπια από τις εξαιρετικά απαισιόδοξες προβλέψεις για ετήσια ύφεση -2,3% που δημοσιεύτηκαν το 3ο τρίμηνο του 2015, κατόπιν της επιβολής ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων. Η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά 0,3% ετησίως το 2015, υποστηριζόμενη από τις ανθεκτικές συνθήκες στην αγορά εργασίας, τις χαμηλές τιμές πετρελαίου, και την αύξηση της καταγραφόμενης δραστηριότητας, σε βάρος της παραοικονομίας, εξαιτίας της σημαντικής αύξησης των συναλλαγών χωρίς μετρητά.

Οι συνθήκες στην αγορά εργασίας, παρέμειναν θετικές καθ' όλο το 2015, με την απασχόληση να αυξάνεται κατά 2,0% ετησίως (κατά μέσο όρο) και το ποσοστό ανεργίας να μειώνεται σε χαμηλό τριών ετών 24,0% το Δεκέμβριο. Η μισθωτή απασχόληση αντιστοιχεί στο σύνολο σχεδόν των νέων θέσεων εργασίας του 2015 ενώ, εξ αυτών, το 55,5% αφορά ευέλικτες μορφές απασχόλησης και το υπόλοιπο μόνιμες θέσεις.

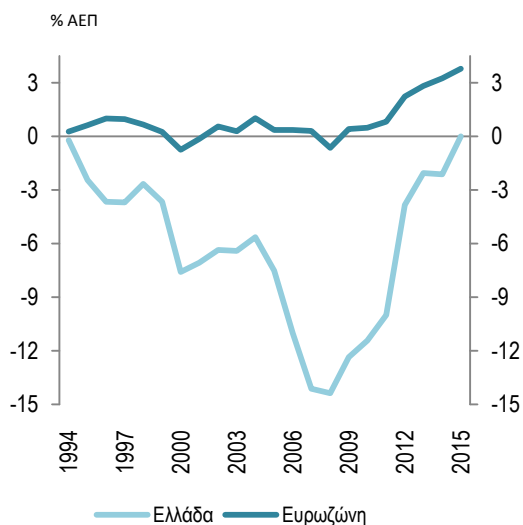
Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου μειώθηκαν το Β' εξάμηνο κατά 2,8% ετησίως (έναντι +4,9% ετησίως το Α' εξάμηνο) με τις συνθήκες αβεβαιότητας και έλλειψης ρευστότητας να επιδρούν αρνητικά στις επενδυτικές αποφάσεις, ενώ στο σύνολο του έτους διαμορφώθηκαν στο +0,9%. Σε αυτό το πλαίσιο, οι επιχειρηματικές επενδύσεις αυξήθηκαν κατά 3,3% ετησίως το 2015, ενώ οι επενδύσεις σε κατοικίες μειώθηκαν κατά 23,3% ετησίως κατά την ίδια περίοδο. Οι πιέσεις στις τιμές κατοικιών εντάθηκαν το Β' εξάμηνο του 2015 (-5,6% ετησίως), σε σχέση με το Α' εξάμηνο (-4,5% ετησίως), με το υψηλό απόθεμα απούλητων κατοικιών να επιβαρύνει εκ νέου τις αποτιμήσεις.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.3
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΩΣ % ΤΟΥ ΑΕΠ

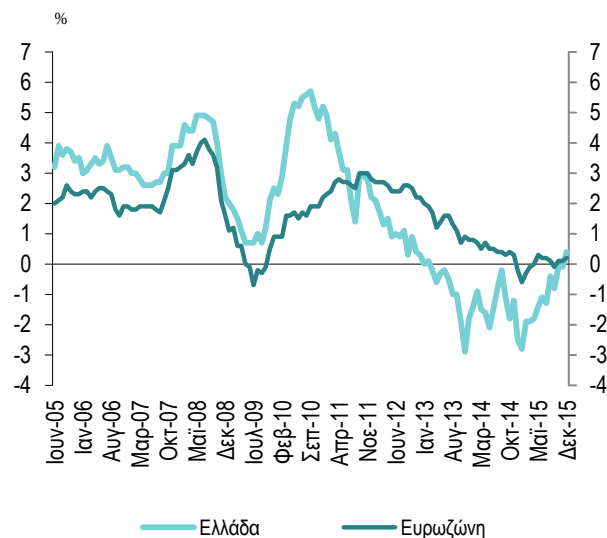
Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της χώρας με το εξωτερικό βελτιώθηκε περαιτέρω το 2015 εμφανίζοντας ισοσκελισμένη θέση. Η συρρίκνωση του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου αντανακλά κυρίως την πτώση των εισαγωγών καυσίμων και λοιπών αγαθών (-9,8%, ετησίως, συνολικά) αλλά και τα ισχυρά τουριστικά έσοδα (+6% ετησίως, το 2015), τα οποία αντιστάθμισαν τη ραγδαία πτώση των εσόδων από μη τουριστικές υπηρεσίες (κυρίως λόγω κάμψης των εσόδων από τη ναυτιλία κατά 24,1%) στην οποία συνετέλεσαν και οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.4
ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΩΣ % ΤΟΥ Α.Ε.Π.

Πηγή: OECD

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.5
ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.6
ΣΥΝΘΕΤΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Οι δημοσιονομικές τάσεις εμφάνισαν αξιοσημείωτη βελτίωση στο Β' εξάμηνο του 2015, μετά από ένα σχετικά δυσμενές Α' εξάμηνο του 2015, σε συνδυασμό με την αποκλιμάκωση της αβεβαιότητας και την επιβολή νέων δημοσιονομικών μέτρων τον Ιούλιο του 2015. Το πρωτογενές ισοζύγιο του Κρατικού Προϋπολογισμού εκτιμάται ότι εμφάνισε πλεόνασμα 0,2% του ΑΕΠ* υπεραποδίδοντας έναντι του ετήσιου στόχου του προγράμματος για έλλειμμα 0,3%, με τη βελτίωση της πορείας των εσόδων, στο Β' εξάμηνο του 2015 και την περαιτέρω συγκράτηση των δαπανών να αναστρέφουν την υστέρηση του Α' εξαμήνου. Το δημόσιο χρέος εκτιμάται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι αυξήθηκε στο 179% για το 2015 από 178,6% το 2014, με το δημοσιονομικό κόστος της ανακεφαλαιο-

ποίησης των τραπεζών να μην υπερβαίνει το 3% του ΑΕΠ, σε σχέση με τις αρχικές εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που πιθανολογούσαν δυνητική δημοσιονομική επιβάρυνση έως και 14% του ΑΕΠ στο δυσμενέστερο σενάριο.

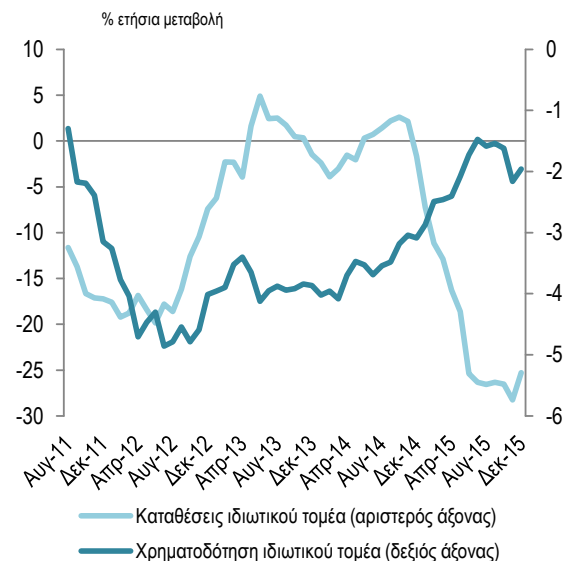
*(στοιχεία κατά ESA 2010 χωρίς την επίδραση των μέτρων στήριξης του χρηματοπιστωτικού κλάδου, εκτιμήσεις Υπουργείου Οικονομικών)

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα παρέμεινε σε κατάσταση απομόχλευσης με το ρυθμό της ετήσιας συρρίκνωσης του δανεισμού στον ιδιωτικό τομέα να σημειώνει νέα ήπια κάμψη κατά 2,0% ετησίως, το 2015. Σε αυτό το πλαίσιο, οι συνολικές τραπεζικές καταθέσεις έχουν σταθεροποιηθεί μετά την επιβολή των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων στις 29 Ιουνίου και αυξήθηκαν σωρευτικά κατά €1,2δισ. την περίοδο Αυγούστου-Δεκεμβρίου, υποστηριζόμενες από την ομαλοποίηση των κρατικών δαπανών μετά και την εκταμίευση χρηματοδότησης από το πρόγραμμα και την επιτάχυνση άλλων εισροών από την ΕΕ, οι οποίες, εν μέρει, μετακυλίστηκαν και στον ιδιωτικό τομέα. Ωστόσο, οι συνολικές τραπεζικές καταθέσεις παραμένουν κατά €46,4δισ. χαμηλότερες από το αντίστοιχο επίπεδο του Δεκεμβρίου του 2014.

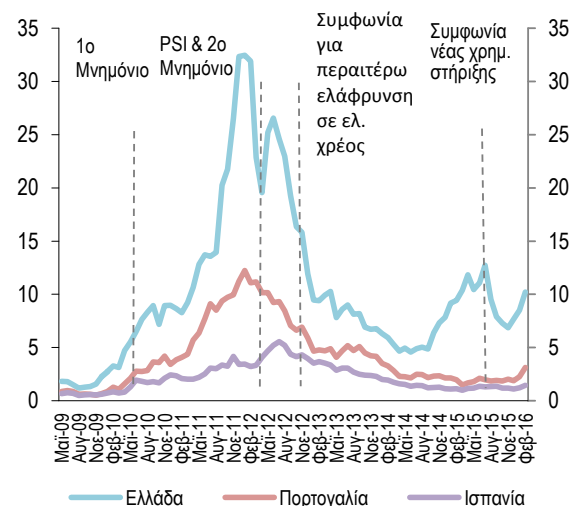
Η ολοκλήρωση της ενδελεχούς αξιολόγησης των ελληνικών συστημικών τραπεζών από την ΕΚΤ, στις 30 Οκτωβρίου 2015, προσδιόρισε έλλειμμα κεφαλαίων στο συνολικό τραπεζικό σύστημα ύψους €4,4δισ. στο βασικό σενάριο και €14,4δισ. στο δυσμενές σενάριο της προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Οι δανειστές του επίσημου τομέα συμμετείχαν στην ανακεφαλαιοποίηση μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας («ΕΤΧΣ») καταβάλλοντας μόνο €5,4δισ. – συγκριτικά με τις αρχικές εκτιμήσεις για καταβολή έως και €25δισ. – με τη συμμετοχή των ιδιωτών επενδυτών να περιορίζει τη χρήση της διαθέσιμης χρηματοδότησης από το νέο πρόγραμμα.

Όσον αφορά τις εξελίξεις στις αποδόσεις των ελληνικών κρατικών ομολόγων, παρατηρήθηκε συνεχής μείωση τους μεταξύ Ιουλίου και Δεκεμβρίου 2015 (σωρευτική μείωση της απόδοσης του ελληνικού κρατικού ομολόγου 10ετούς διάρκειας κατά 520 μονάδες βάσης) παράλληλα με την ανάκαμψη του οικονομικού κλίματος την ίδια περίοδο.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.7
ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.8
ΕΠΙΤΟΚΙΑΚΑ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ 10ετών ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ

Πηγή: Bloomberg

Αναμενόμενες εξελίξεις - Προοπτικές

Το 2016, η οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα, αναμένεται να συνεχίσει να υφίσταται πτωτικές πιέσεις σχετιζόμενες με την αρνητική επίδραση της ύφεσης του 2015 στο 2016 και το επιπρόσθετο δημοσιονομικό βάρος από την εφαρμογή νέων δημοσιονομικών μέτρων, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος για πρωτογενές πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης ύψους τουλάχιστον 0,5% του ΑΕΠ για το 2016. Κατά συνέπεια, το ΑΕΠ εκτιμάται πως θα μειωθεί περαιτέρω σε ετήσια βάση το Α' εξάμηνο του 2016, με την οικονομία να επιστρέφει σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης το Β' εξάμηνο 2016, υποστη-

ριζόμενη από: α) τις χαμηλότερες τιμές ενέργειας, β) τη βελτίωση του οικονομικού κλίματος σε σχέση με το προηγούμενο έτος, γ) τις θετικές τάσεις στους τομείς τουρισμού και εξαγωγών δ) τη σταδιακή σταθεροποίηση των συνθηκών ρευστότητας (αντανακλώντας, μεταξύ άλλων, την σταδιακή εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα), ε) την επαναποδοχή των ελληνικών χρεογράφων στους μηχανισμούς κύριας αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ μετά από την προσδοκώμενη ολοκλήρωση της 1^{ης} αξιολόγησης του προγράμματος χρηματοδοτικής στήριξης και στ) την περαιτέρω ουσιαστική χαλάρωση των ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων.

1.3 ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Σαν αποτέλεσμα της εκπνοής της Κύριας Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης και του Δεύτερου Πρόγραμματος στις 30 Ιουνίου 2015, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε να διατηρήσει αμετάβλητο το όριο του ELA για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα στα περίπου €89 δισ., περιορίζοντας οποιαδήποτε περαιτέρω πρόσβαση των ελληνικών τραπεζών στο σύστημα χρηματοδότησης του ELA, σε μια περίοδο εξαιρετικά αυξημένων αναλήψεων από τις ελληνικές τράπεζες. Σε αυτό το πλαίσιο, η εμπιστοσύνη στο τραπεζικό σύστημα εξανεμίστηκε, οδηγώντας στην επιβολή τραπεζικής αργίας από τις 28 Ιουνίου 2015. Παρόλο που η τραπεζική αργία έληξε στις 19 Ιουλίου 2015, οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων είναι ακόμη σε εφαρμογή.

Το αρχικό σχέδιο της πρότασης για ένα νέο πρόγραμμα οικονομικής και χρηματοοικονομικής προσαρμογής κατατέθηκε από την ελληνική Κυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 14 Ιουλίου 2015, στόχευε στην υιοθέτηση ενός πακέτου μέτρων, προκειμένου να βελτιωθεί η βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών και στην εξασφάλιση ενός επαρκούς ποσού εξωτερικής χρηματοδότησης. Η ελληνική πρόταση, έλαβε της κατ' αρχήν έγκρισης από το Eurogroup για ένα νέο τριετές δανειακό πρόγραμμα από τον ESM. Το Eurogroup, στις 16 Ιουλίου 2015 στα πλαίσια θετικής εκτίμησης από τους Θεσμούς αποφάσισε να συναινέσει «επί της αρχής» στη χορήγηση ενός τριετούς προγράμματος σταθεροποίησης της ελληνικής οικονομίας.

Στις 19 Αυγούστου 2015 το διοικητικό συμβούλιο του ESM, ενέκρινε την πρόταση για τη Συμφωνία Χρηματο-

οικονομικής Στήριξης (FFA), στην Ελλάδα και υπεγράφη Μνημόνιο Συμφωνίας Χρηματοδοτικής Στήριξης (MoU) με την Ελλάδα. Το MoU και το FFA μαζί αποτελούν το «Τρίτο Πρόγραμμα» που καθορίζει τις απαιτούμενες πολιτικές και μεταρρυθμίσεις, από την επιτυχή υλοποίηση των οποίων εξαρτάται το ποσό της οικονομικής ενίσχυσης.

Άσκηση Συνολικής Αξιολόγησης 2015

Σύμφωνα με τη δήλωση της Συνόδου Κορυφής της Ευρωζώνης της 12 Ιουλίου 2015 και την απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 5 Αυγούστου 2015, η ΕΚΤ προχώρησε στη διεξαγωγή Άσκησης Συνολικής Αξιολόγησης 2015 για τις τέσσερις ελληνικές συστημικές τράπεζες. Η Άσκηση Συνολικής Αξιολόγησης 2015, περιέλαβε μια Αξιολόγηση του Δανειακού Χαρτοφυλακίου («AQR») και μια Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων («StressTest») που αποτελείται από ένα Βασικό Σενάριο και ένα Δυσμενές Σενάριο. Η AQR διεξήχθη με γνώμονα τον ισολογισμό την 30 Ιουνίου 2015. Το StressTest ήταν μια άσκηση αξιολόγησης, βασιζόμενη σε μελλοντικές εκτιμήσεις, η οποία αξιολογεί την ανθεκτικότητα της οικονομικής κατάστασης της κάθε τράπεζας εν όψει περαιτέρω σημαντικής επιδείνωσης του οικονομικού περιβάλλοντος από τον Ιούνιο του 2015 (μετά από προσαρμογές AQR), έως το τέλος του 2017.

Ανακεφαλαίωση 2015

Η ανακεφαλαίωση των Ελληνικών τραπεζών υπήρξε επιτυχής με όλες της συστημικά σημαντικές τράπεζες (Εθνική Τράπεζα, Τράπεζα Πειραιώς, AlphaBank, Eurobank) να αντλούν κεφάλαια από τον ιδιωτικό τομέα ικανά να καλύψουν της ανάγκες που προέκυψαν από την αξιολόγηση ποιότητας ενεργητικού και το βασικό σενάριο της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα εντός του 2015. Οι ελληνικές τράπεζες άντλησαν συνολικά €13.7 δισ. από τις αυξήσεις ενώ €8.3 δισ. προήλθαν από τον ιδιωτικό τομέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1 ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ

Την 31.12.2015 το χαρτοφυλάκιο δανείων λιανικής του Ομίλου της ΕΤΕ, πριν την αφαίρεση των προβλέψεων, διαμορφώθηκε σε €30,4 δισ., μειωμένο κατά 3% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Εξ' αυτών, €27,1 δισ. αποτελούσαν το χαρτοφυλάκιο λιανικής της Τράπεζας.

Στεγαστική πίστη

Μετά την εφαρμογή των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων, μειώθηκε η ζήτηση για νέα στεγαστικά δάνεια παρά όλα αυτά το 2015 οι νέες χορηγήσεις αυξήθηκαν σε 59 εκατ. € από 45 εκατ. € το 2014.

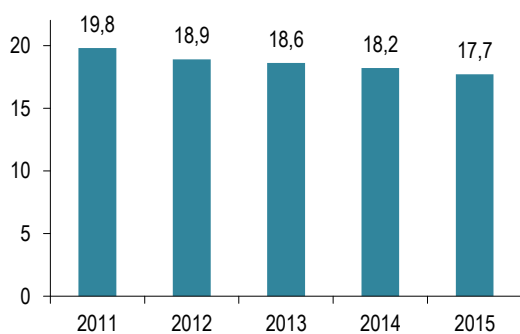
Τα υπόλοιπα του στεγαστικού χαρτοφυλακίου μειώθηκαν κατά 3%, κυρίως λόγω των αποπληρωμών. Αποτέλεσμα των παραπάνω ήταν η διατήρηση του μεριδίου αγοράς.

Η Εθνική επικεντρώθηκε στην εξυγίανση του στεγαστικού χαρτοφυλακίου, με αποτέλεσμα τη μείωση του ρυθμού δημιουργίας νέων επισφαλειών.

Ειδικότερα προέβη σε ρυθμίσεις ύψους 1,6 δις €, σε σύνολο 26.506 δανείων. Το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων (*) αυξήθηκε στο 33,2%, από 30,1% το 2014 και 27,3% το 2013, κυρίως λόγω της συρρίκνωσης του συνολικού χαρτοφυλακίου.

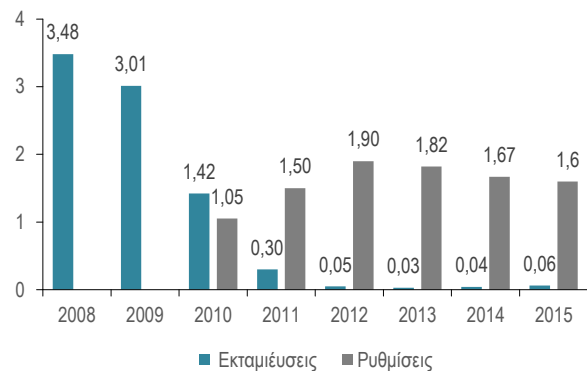
Στόχος για το 2016 είναι η αύξηση των εκταμιεύσεων νέων δανείων και η διατήρηση του μεριδίου αγοράς.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.1.1
ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
(ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΤΕΛΟΣ ΕΤΟΥΣ-ΔΙΣ. €)

(*) πλέον τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια παρακολουθούνται στις 90 μέρες καθυστέρησης

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.1.2
ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
(ΝΕΕΣ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ- ΔΙΣ. €)

Πιστωτικές κάρτες και καταναλωτικά δάνεια

Κατά τη διάρκεια του 2015 για τις χρεωστικές κάρτες, στρατηγικός στόχος της Τράπεζας παρέμεινε η αύξηση χρήσης τους σε αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, η βελτίωση των χαρακτηριστικών, αλλά και των παρεχόμενων υπηρεσιών τους.

Στο πλαίσιο αυτό ολοκληρώθηκε η αναβάθμιση του χαρτοφυλακίου χρεωστικών καρτών με την έκδοση των νέων καρτών Debit MasterCard και Debit MasterCard Business εγκαινιάζοντας ταυτόχρονα την τεχνολογία ανέπαφων συναλλαγών στα προϊόντα καρτών της Εθνικής Τράπεζας. Σταδιακά πάνω από 3 εκατ. πελάτες θα αποκτήσουν τη νέα κάρτα σε αντικατάσταση της ΕΘΝΟCASH PLUS. Η τεχνολογία ανέπαφων συναλλαγών παρέχει τη δυνατότητα εύκολων, ασφαλών και γρήγορων συναλλαγών στις επιχειρήσεις που διαθέτουν τα κατάλληλα τερματικά.

Στις αρχές του 2015 ξεκίνησε για το σύνολο των καρτών της Εθνικής Τράπεζας (χρεωστικών και πιστωτικών) η νέα σύγχρονη μέθοδος παραγωγής και αποστολής του PIN των καρτών (Smart Pin Delivery).

Παράλληλα, στο πλαίσιο του Νόμου αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης (Ν.4320/2015) η Εθνική Τράπεζα ανέλαβε το σχεδιασμό, την έκδοση και διαχείριση της προπληρωμένης «Κάρτας Αλληλεγγύης» που χορηγήθηκε σε 150.000, περίπου, φυσικά πρόσωπα, δικαιούχους της επιδότησης σίτισης η οποία πιστώνεται με το ποσό της επιδότησης που αντιστοιχεί στον κάθε δικαιούχο.

Ακόμα, η Εθνική Τράπεζα προετοίμασε την έκδοση της επαναφορτιζόμενης prepaid κάρτας Visa με ενσωματωμένη τεχνολογία ανέπαφων συναλλαγών / contactless η οποία κυκλοφόρησε στις αρχές του 2016.

Παράλληλα, συνεχίστηκαν οι ενέργειες ποιοτικής διεύρυνσης του χαρτοφυλακίου πιστωτικών καρτών με την υποστήριξη προγραμμάτων επιβράβευσης & ανταπόδοσης. Ειδικότερα, έμφαση δόθηκε στο νέο πρόγραμμα πελατειακής πίστης go4 more που ξεκίνησε την λειτουργία του τον Ιανουάριο του 2015. Πρόκειται για το μοναδικό πρόγραμμα πελατειακής πίστης στην Ελλάδα το οποίο επιβραβεύει την συνολική σχέση του πελάτη με την Τράπεζα και όχι μόνο την χρήση των καρτών. Πραγματοποιώντας τις καθημερινές αγορές του με τις κάρτες της Τράπεζας καθώς και τις τραπεζικές του συναλλαγές, ο πελάτης συλλέγει αυτόματα πόντους που μπορεί να εξαργυρώσει στις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις και σε προϊόντα / υπηρεσίες της Τράπεζας.

Κατά τη διάρκεια του 2015 και με τη νέα υπηρεσία i-bank POS δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στον τομέα αποδοχής, διαχείρισης και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών πληρωμών, στοχεύοντας τόσο στη προσέλευση νέων επιχειρήσεων όσο και στη διεύρυνση και αναβάθμιση των υφιστάμενων συνεργασιών. Προς την κατεύθυνση αυτή υλοποιήθηκαν ενέργειες που περιλαμβάνουν την προώθηση και διαφημιστική προβολή της υπηρεσίας i-bank POS, την ανάθεση της προμήθειας, συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης συσκευών σε εξειδικευμένες εταιρίες, τον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου δικτύου τερματικών συσκευών, τη συνεργασία με κλάδους επιχειρήσεων που μέχρι σήμερα δεν αποδέχονταν συναλλαγές καρτών (ιδιοκτήτες ταξί, περιπτέρων, κτλ), την προώθηση της υπηρεσίας αποδοχής καρτών και μέσω εναλλακτικών δικτύων καθώς και την ανάπτυξη νέου ηλεκτρονικού συστήματος διαβίβασης αιτημάτων απόκτησης της υπηρεσίας.

Σε ότι αφορά τα καταναλωτικά δάνεια, κύριος σκοπός της Τράπεζας ήταν η συνέχιση της υποστήριξης των δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες στην ομαλή αποπληρωμή των οφειλών τους με την εφαρμογή πολιτικής ευνοϊκών μέτρων.

Η παροχή προγραμμάτων με δυνατότητα εγγραφής προσημείωσης επί ακινήτου. Στην περίπτωση αυτή, προσφέρεται σημαντικά χαμηλότερο επιτόκιο και μεγαλύτερη διάρκεια αποπληρωμής, ο συνδυασμός των οποίων οδηγεί σε μείωση της δόσης σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

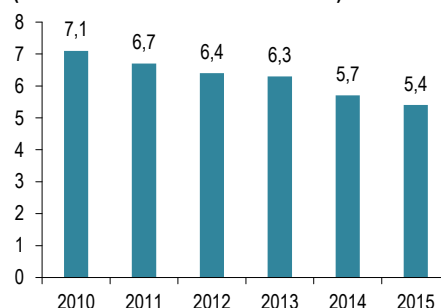
Η πελατεία της Τράπεζας επιλέγει σε ικανοποιητικό ποσοστό (23% για το 2015), να προσφέρει προσημείωση επί ακινήτου ως εξασφάλιση για να βελτιώσει τους οικονομικούς όρους της ρύθμισης.

Η Εθνική Τράπεζα επικεντρώθηκε στην εξυγίανση του χαρτοφυλακίου καρτών και καταναλωτικών δανείων, με αποτέλεσμα την επιβράδυνση του ρυθμού δημιουργίας νέων επισφαλειών. Ειδικότερα προέβη σε ρυθμίσεις ύψους €0,35 δισ. σε σύνολο 28.900 δανείων.

Τα υπόλοιπα του χαρτοφυλακίου καρτών και καταναλωτικών δανείων διατηρήθηκαν στο επίπεδο των €5,5 δισ. Οι νέες εκταμιεύσεις παρουσίασαν κάμψη στα €536 εκατ. από €629 εκατ. το 2014, ωστόσο το μερίδιο αγοράς καταναλωτικής πίστης της Εθνικής Τράπεζας παρέμεινε ουσιαστικά στο ίδιο επίπεδο με το προηγούμενο έτος, 21,2%, έναντι του 21,4% το 2014.

Στόχοι της Τράπεζας για το 2016 είναι η παρουσίαση εξειδικευμένων προϊόντων και υπηρεσιών στον Τομέα της Λιανικής Τραπεζικής στοχεύοντας στις ειδικότερες ανάγκες του καταναλωτικού κοινού καθώς και η προώθηση της ηλεκτρονικής τραπεζικής.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.1.3
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
(ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΤΕΛΟΣ ΕΤΟΥΣ - ΔΙΣ. €)

Χρηματοδότηση μικρών επιχειρήσεων

Στο πλαίσιο ενίσχυσης της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας, η Τράπεζα χρηματοδότησε ανάγκες σε κεφάλαιο κίνησης και επενδυτικά σχέδια υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων, με την παροχή πιστώσεων τόσο μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, όσο και από ίδια διαθέσιμα. Ειδικότερα, εντός του 2015 διατέθηκαν, μέσω της πρωτοβουλίας JEREMIE (σε συνεργασία με το ETaE) και των Δράσεων της ETEAN, δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους συνολικού ύψους €14,3 εκατ., ενώ παράλληλα εκταμιεύθηκαν νέα δάνεια μέσω προϊόντων της Τράπεζας συνολικού ποσού € 162,3 εκατ.

Επιπρόσθετα, η Διεύθυνση Πιστοδοτήσεων ΜΜΕ αναγνωρίζοντας τη δυναμική και τα περιθώρια ανάπτυξης του αγροτικού τομέα ως βασικού πυλώνα του πρωτογενούς τομέα της οικονομίας, ενέκρινε μέσω του Προγράμματος της Συμβολαϊακής Γεωργίας/Κτηνοτροφίας χρηματοδοτήσεις ποσού €3,3 εκατ. σε αγρότες/κτηνοτρόφους για την κάλυψη του κόστους παραγωγής.

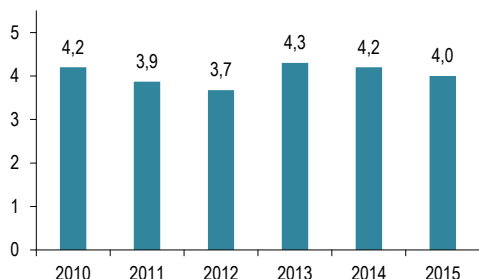
Επιπλέον, στο πλαίσιο στήριξης της βιωσιμότητας της υφιστάμενης πελατείας της διευκόλυνε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων οφειλών, μέσω προγραμμάτων αναδιαρθρώσεων και ρυθμίσεων. Το συνολικό υπόλοιπο των ανωτέρω διευκολύνσεων οφειλών πελατείας ανήλθε την 31.12.2015 στο ποσό των €560 εκατ.¹

Η Τράπεζα και το 2016 θα συνεχίσει να υποστηρίζει την ανάπτυξη της ελληνικής επιχειρηματικότητας:

- συμμετέχοντας σε Δράσεις με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδοτήσεις με ευνοϊκούς όρους και
- αναπτύσσοντας καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες.

Τέλος, η Τράπεζα θα διαχειριστεί αποτελεσματικότερα τους πελάτες που εμφανίζουν δυσκολία στην εξυπηρέτηση των υποχρεώσεών τους, συμμορφούμενη στα προβλεπόμενα στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο του Κώδικα Δεοντολογίας και ανταποκρινόμενη στις προωθούμενες νομοθετικές δυνατότητες ρύθμισης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.1.4
ΔΑΝΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΡΟΣ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΜΕ ΚΥΚΛΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΜΕΧΡΙ €2,5 ΕΚΑΤ.
(ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΤΕΛΟΣ ΕΤΟΥΣ - ΔΙΣ. €)

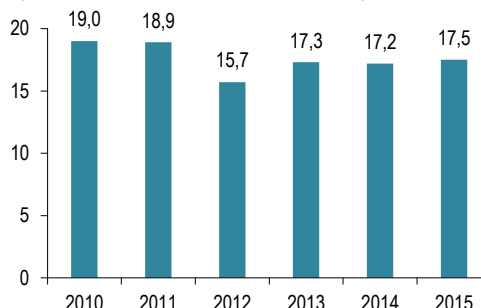

2.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ

Το χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών χορηγήσεων στην Ελλάδα για επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω των

€2,5 εκατ. διαμορφώθηκε σε €17,5 δισ., αυξημένο κατά 1,7% σε ετήσια βάση.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.2.1
ΔΑΝΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ
ΚΥΚΛΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΑΝΩ ΤΩΝ €2,5 ΕΚΑΤ.
(ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΤΕΛΟΣ ΕΤΟΥΣ - ΔΙΣ. €)

Χρηματοδότηση μεγάλων επιχειρήσεων

Κατά το 2015, το οικονομικό κλίμα εμφάνισε σημάδια επιβάρυνσης σε σχέση με την θετική πορεία του 2014, τα οποία εντάθηκαν και με την επιβολή των capital controls τον Ιούνιο. Το γεγονός αυτό, συνέβαλε αρνητικά στις προσπάθειες και βελτίωσης της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας προς μεγάλες επιχειρήσεις αλλά και στην επέκτασή του με νέες χρηματοδοτήσεις προς βιώσιμες μεγάλες επιχειρήσεις, κάτι που αποτελούσε και στόχο για τη χρονιά αυτή.

Κατά το 2015 εντατικοποιήθηκε η προσπάθεια στήριξης των πελατών της Τράπεζας αφενός μέσω αναχρηματοδοτήσεων υφιστάμενων δανείων ώστε να ανταπεξέλθουν στις επιπτώσεις της συνεχιζόμενης κρίσης, αφετέρου μέσω επιλεκτικής χρηματοδότησης νέων επιχειρηματικών τους σχεδίων (κυρίως στους τομείς ενέργειας, τουρισμού, βιομηχανίας κλπ.), τα οποία όμως ήταν περιορισμένα σε σχέση με το 2014. Επίσης, ολοκληρώθηκαν σημαντικές ρυθμίσεις κοινοπρακτικά με τις λοιπές Τράπεζες, ιδιαίτερα για κλάδους που έχουν πληγεί σημαντικά από την κρίση.

Το χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων της Εθνικής Τράπεζας προς μεγάλες επιχειρήσεις αυξήθηκε κατά 2% εντός του 2015 κυρίως λόγω υλοποίησης εγκρίσεων του 2014 αλλά και νέων εγκρίσεων εντός του 2015. Επίσης, οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων ενθάρρυναν σημαντικά τη χρήση ηλεκτρονικού χρήματος, στο πλαίσιο του οποίου η ΕΤΕ διεύρυνε το πελατολόγιό της και ενίσχυσε την συνεργασία της με επιχειρήσεις όσον αφορά στην χρή-

ση εναλλακτικών δικτύων πληρωμών, internet banking, τερματικών αποδοχής καρτών (POS) κλπ.

Τέλος, συνεχίστηκε η μεταφορά μέρους του χαρτοφυλακίου Μεγάλων Επιχειρήσεων στη Μονάδα Ειδικής Διαχείρισης Επιχειρηματικών Δανείων (Special Asset Unit) η οποία λειτουργεί από τον Ιούνιο 2014, στα πλαίσια της κατά το δυνατόν ομαλότερης εξυγίανσης του χαρτοφυλακίου αλλά και της αποτελεσματικότερης διαχείρισης προβληματικών περιπτώσεων από εξειδικευμένη ομάδα της Τράπεζας.

Χρηματοδότηση μεγάλων έργων

Κατά το έτος 2015, το χαρτοφυλάκιο πιστοδοτήσεων εσωτερικού παρέμεινε σταθερό καθώς η χορήγηση κεφαλαίων σε υφιστάμενα ή σε νέα εγκεκριμένα έργα, εξισορροπήθηκε από αποπληρωμές κεφαλαίων των ολοκληρωμένων έργων και μεταβιβάσεις χαρτοφυλακίων. Οι νέες χορηγήσεις εσωτερικού ανήλθαν στο ύψος των 18,6 εκατ. ευρώ και κατευθύνθηκαν αποκλειστικά σε έργα ΣΔΙΤ και ενέργειας (κυρίως ΑΠΕ). Στα επόμενα έτη, οι τομείς των ΣΔΙΤ και της ενέργειας αναμένεται να αποτελέσουν τον κύριο φορέα προώθησης έργων project finance στην Ελλάδα, στη χρηματοδότηση των οποίων η Τράπεζα φιλοδοξεί να επιτελέσει πρωταγωνιστικό ρόλο, είτε με ίδια κεφάλαια είτε μέσω της δραστηριοποίησής της στο πρόγραμμα JESSICA. Παράλληλα επιδιώκεται η συμμετοχή στις πιστοδοτήσεις των νέων μεγάλων έργων με άμεσο στόχο τη συμμετοχή στην πιστοδότηση του έργου παραχώρησης των 14 περιφερειακών αεροδρομίων.

Ο περιορισμός στην έκθεση σε χρηματοδοτήσεις εξωτερικού συνεχίστηκε και κατά το 2015, καθώς δεν υλοποιήθηκαν νέες εγκρίσεις με αποτέλεσμα τη μείωσή του κατά 2,4%, ως αποτέλεσμα των αποπληρωμών κεφαλαίου των ολοκληρωμένων έργων.

Ανακεφαλαιωτικά, η εξέλιξη των εγκρίσεων και των υπολοίπων του πιστοδοτικού χαρτοφυλακίου Project Financing έχει ως εξής:

Syndication Desk

Κατά την ίδια περίοδο εντάθηκε η έκδοση κοινοπρακτικών δανείων τόσο για νέες χρηματοδοτήσεις όσο και για αναχρηματοδοτήσεις υφιστάμενων.

Συνολικά, κατά το έτος 2015, ολοκληρώθηκε η έκδοση κοινοπρακτικών δανείων συνολικού ύψους €2 δισ. με συνολικό ποσό συμμετοχής της Τράπεζάς μας ύψους €1.1 δισ. Σε 26 από αυτά η Τράπεζά μας είχε ηγετικό ρόλο ως Συντονίστρια/Διοργανώτρια και σε 11 από αυτά είχε ρόλο ως Συνδιοργανώτρια.

Συμβουλευτικές Υπηρεσίες

Το 2015, συνεχίστηκε η στασιμότητα στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς το Δημόσιο και ιδιωτικούς φορείς σε έργα παραχώρησης και συμπράξεις δημοσίου – ιδιωτικού τομέα λόγω της γενικότερης οικονομικής συγκυρίας.

Εκτιμάται βέβαια ωστόσο ότι η σταθεροποίηση του οικονομικού κλίματος θα αναζωπυρώσει το ενδιαφέρον αφενός του Ελληνικού Δημοσίου να προωθήσει διεθνείς διαγωνισμούς για την υλοποίηση, μεγάλων έργων υποδομών και αφετέρου των επενδυτών να συμμετάσχουν σε αυτούς.

JESSICA Initiative

Από το Δεκέμβριο 2011 η Τράπεζα έχει αναλάβει, υπό την ιδιότητα «Ταμείου Αστικής Ανάπτυξης (ΤΑΑ)», τη διαχείριση πόρων ευρωπαϊκών διαθρωπικών ταμείων στο πλαίσιο του προγράμματος Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas- JESSICA Initiative (Κοινή Ευρωπαϊκή Υποστήριξη για Βιώσιμες Επενδύσεις σε Αστικές Περιοχές) συνολικού ύψους €83,3 εκατ., για τις Περιφέρειες Αττικής, Ιονίων Νήσων και Δυτικής Ελλάδας, καθώς και για το Πρόγραμμα Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη. Συνολικά έως την 31/12/2015 είχαν υπογραφεί συμβάσεις χρηματοδότησης για έργα συνολικού προϋπολογισμού €131,3 εκατ., τα οποία θα χρηματοδοτηθούν από το ΤΑΑ με το ποσόν των €41,2 εκατ.

Χρηματοδότηση μεσαίων επιχειρήσεων

Κατά το 2015, η Εθνική Τράπεζα διατήρησε την παροχή ρευστότητας για την οικονομική στήριξη των υγιών επιχειρήσεων, υφιστάμενων ή νέων, που υλοποίησαν βιώσιμες επενδύσεις με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της καινοτομίας, της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Παράλληλα, εκδύλωσε έμπρακτα τη στήριξή της στην προσπάθεια ανάκαμψης της εθνικής οικονομίας και

συνέβαλε ενεργά στη προώθηση και διάθεση προγραμμάτων ενίσχυσης επενδυτικών και επιχειρηματικών σχεδίων επιχειρήσεων, αξιοποιώντας τους διαθέσιμους πόρους των Μέσων Χρηματοοικονομικής Τεχνικής (ΜΧΤ) του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Ειδικότερα, η Τράπεζα συμμετείχε στη διάθεση χαμηλότοκων δανείων για την υλοποίηση επενδυτικών και επιχειρηματικών σχεδίων, νεοσύστατων και υφιστάμενων επιχειρήσεων, μέσω των δράσεων «Επιχειρηματική Επανεκκίνηση» και «Νησιωτική Τουριστική Επιχειρηματικότητα» με τη συγχρηματοδότηση του Εθνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ ΑΕ), καθώς και της πρωτοβουλίας JEREMIE, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤαΕ).

Επιπρόσθετα, συνέβαλε στο περιορισμό του χρηματοοικονομικού κόστους χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, με τη διάθεση χρηματοδοτήσεων μέσω της δράσης «Grouped Loans for SMEs» της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), με την εγγύηση του Ελληνικού Ταμείου Εγγυοδοσίας για Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (ΕΛΤΕπ ΜΜΕ).

Η Εθνική Τράπεζα, αρωγός στην προσπάθεια ανάπτυξης και στήριξης των κλάδων της ελληνικής οικονομίας και των ελληνικών επιχειρήσεων στην κρίσιμη φάση της ανάκαμψής τους, ενισχύει την πολιτική της για το 2016, υποστηρίζοντας την ανάπτυξη της ελληνικής επιχειρηματικότητας, μέσω της παροχής ρευστότητας σε υγιείς μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με την αξιοποίηση των διαθέσιμων ΜΧΤ του ΕΣΠΑ 2007-2013, στοχεύοντας στην ενίσχυση και διασφάλιση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδοτήσεις με ευνοϊκούς όρους χορήγησης.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της σχεδίασης και ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η Εθνική Τράπεζα επιχειρεί τη διεύρυνση των συνεργασιών της με τους διαθέσιμους αναπτυξιακούς φορείς και οργανισμούς, αποβλέποντας στην αξιοποίηση κάθε δυναμικά διαθέσιμης πηγής για την χρηματοοικονομική ενίσχυση των ΜΜΕ.

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Οι νέες χρηματοδοτήσεις της Εθνικής Leasing διατηρήθηκαν στα ίδια περίπου επίπεδα σε σχέση με το 2014 (€ 55,9 εκατ. το 2015, έναντι € 56,9 εκατ. το 2014) στο πλαίσιο της προσπάθειας της εταιρείας να συμβάλλει στην υλοποίηση νέων επενδύσεων και να στηρίξει βιώ-

σιμους πελάτες. Επισημαίνεται ότι η Εθνική Leasing κατέλαβε για δεύτερη συνεχή χρονιά (2014 και 2015) την 1^η θέση στις νέες χρηματοδοτήσεις μεταξύ των εταιρειών του κλάδου, έναντι της 2^{ης} θέσης που είχε καταλάβει το 2013.

Η εταιρεία έθεσε ως βασική της προτεραιότητα τη διατήρηση οργανικής κερδοφορίας και κατέβαλε έντονες προσπάθειες ελέγχου του λειτουργικού της κόστους.

Η Εθνική Leasing διατήρησε το δείκτη κεφαλαιακής της επάρκειας σε επίπεδο πολύ υψηλότερο του ελάχιστα προβλεπόμενου. Ειδικότερα ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας, ανήλθε την 31 Δεκεμβρίου 2015 σε 21,3%.

Με δεδομένο το αρνητικό κλίμα που επικρατεί στην αγορά, η εταιρεία θα επιδιώξει τη σημαντική ανάπτυξη νέων εργασιών leasing σε επιλεγμένους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας που μπορούν να συμβάλλουν στην γενικότερη ανάκαμψη της αγοράς και σε πελάτες υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας, στο πλαίσιο της συνολικής πιστωτικής επέκτασης που θα καθορίσει η Διοίκηση του Ομίλου της ΕΤΕ.

Ναυτιλιακή πίστη

Το 2015, το χρηματοπιστωτικό περιβάλλον ήταν αρκετά ευμετάβλητο και επιφύλαξε προκλήσεις οι οποίες αντιμετωπίστηκαν σε πνεύμα συνεργασίας με το υφιστάμενο πελατολόγιο στο χώρο της ελληνόκτητης ναυτιλίας. Την ίδια στιγμή η επιτυχής ολοκλήρωση της κεφαλαιακής ενίσχυσης έθεσε τις βάσεις για στοχευμένη και προσεκτική επέκταση στο χώρο των ναυτιλιακών χρηματοδοτήσεων, εφόσον οι συνθήκες το επιτρέψουν.

Το περασμένο έτος συνεχίστηκε η διαφοροποίηση όσον αφορά στις συνθήκες που διέπουν τη ναυλαγορά του ξηρού και υγρού φορτίου με την πρώτη να εισέρχεται σε περιβάλλον παρατεταμένης ύφεσης και τη δεύτερη να σταθεροποιείται σε πολύ ικανοποιητικά επίπεδα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Καθώς η πτώση των τιμών των καυσίμων ευνόησε τα αποτελέσματα των μεγάλων ακτοπλοϊκών εταιριών και τις προοπτικές ανάτασης του κλάδου.

Η Τράπεζα συνέχισε τη μακρά παράδοσή της στην υποστήριξη της ελληνόκτητης ναυτιλίας, ενώ παράλληλα λήφθηκε μέριμνα για τη βελτίωση των προοπτικών αποπληρωμής και ενίσχυσης των υφιστάμενων εξασφαλί-

σεων σε μέρος εκ της υφιστάμενης δανειακής έκθεσης, όπου απαιτήθηκε.

Το 2015 το 29% του χαρτοφυλακίου αφορούσε σε πλοία ηλικίας κάτω των 5 ετών, με Μ.Ο ηλικίας τα 13 έτη. Το μεγαλύτερο μέρος αφορούσε σε πλοία μεταφοράς ξηρού φορτίου (43,6%) και σε δεξαμενόπλοια (36,4%). Η έκθεση στον κλάδο της ακτοπλοΐας είναι μικρή και οι προοπτικές ομαλής αποπληρωμής της διαγράφονται αρκετά θετικότερες.

Το 2016 οι προσπάθειες αναμένεται να επικεντρωθούν κυρίως στη βελτίωση των προοπτικών ομαλής εξυπηρέτησης της δανειακής μας έκθεσης κυρίως στο χώρο του ξηρού φορτίου, αναμένοντας ενδεχόμενη σταδιακή αναστροφή της καθοδικής τάσης της ναυλαγοράς. Ωστόσο η Τράπεζα αναμένεται να αξιοποιήσει ευκαιρίες περαιτέρω επέκτασης με νέες χρηματοδοτήσεις με γνώμονα την ποιότητα και την αξιοπιστία.

Συναλλακτική τραπεζική

Η Εθνική Τράπεζα ανταποκρίθηκε άμεσα στο νέο θεσμικό πλαίσιο και στις επιτακτικές ανάγκες της αγοράς που δημιούργησε το καθεστώς ελέγχου της κίνησης κεφαλαίων. Η τράπεζα έχοντας μεγάλη εξειδίκευση σε θέματα διασυνοριακού εμπορίου, υπήρξε βασικός εισηγητής της προσαρμογής του κανονιστικού πλαισίου με στόχο την ομαλή τροφοδοσία της αγοράς και την διατήρηση της αξιοπιστίας με αντισυμβαλλόμενες τράπεζες.

Η διάκριση της Εθνικής, ως «Καλύτερης Τράπεζας της Ελλάδας στο Trade Finance» από το περιοδικό «Global Finance» για τέταρτη συνεχή χρονιά καθώς και η κατάκτηση του χρυσού βραβείου στην κατηγορία «Top Export Assistance Company» του Υπουργείου Εξωτερικών, επιβεβαιώνουν την δυναμική της τράπεζας στον τομέα του Trade Finance και την αναγνώριση από την διεθνή επιχειρηματική και τραπεζική κοινότητα.

Η δυναμική αυτή βασίζεται στην ενεργή συμμετοχή της τράπεζας στις διεθνείς εξελίξεις, καθώς και σε ένα ευρύ φάσμα σύγχρονων χρηματοδοτικών λύσεων σε συνδυασμό με αυτοματοποιημένες υπηρεσίες εισπράξεων-πληρωμών, που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ελληνικών επιχειρήσεων. Χαρακτηριστικά η Εθνική Τράπεζα απορρόφησε το 88% του Προγράμματος παροχής εγγυοδοσίας της ΕΤΕπ, στηρίζοντας τις ελληνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κατασκευαστικό

κλάδο για την συμμετοχή τους στο διαγωνισμό του αγωγού TAP.

Η Εθνική Τράπεζα κατέχει υψηλά Μερίδια Αγοράς στις Πληρωμές σε Ευρώ (τόπου και διασυνοριακές - 32% εξερχόμενα & 30% εισερχόμενα), στις διασυνοριακές συναλλαγές Πιστοδοτήσεων (ΕΕ Εξωτερικού 34,9% , Ενέγγυες Πιστώσεις 45,4%) και τις Εξαγωγές (29,3%).

Εταιρικές Πιστοδοτήσεις Ειδικής Διαχείρισης

Οι Μονάδες Εταιρικών Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης (Μονάδες ΕΠΕΔ) κατά το 2015 διαχειρίστηκαν χαρτοφυλάκιο ύψους €6,3 δισ. εφαρμόζοντας την ισχύουσα Στρατηγική Διαχείρισης Καθυστερήσεων, με στόχο την αποτελεσματικότερη διαχείριση του χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων προς επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξυπηρέτηση των υποχρεώσεών τους.

Οι Μονάδες ΕΠΕΔ προσέφεραν εξειδικευμένες προτάσεις προκειμένου οι επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν λειτουργικές ή/και οικονομικές δυσχέρειες να ρυθμίσουν ή να αναδιαρθρώσουν τις οφειλές τους μέσω μακροπρόθεσμων και βιώσιμων λύσεων. Σε αυτά τα πλαίσια, για τις μικρές επιχειρήσεις δημιουργήθηκαν και νέοι τύποι διακανονισμών και ρυθμίσεων για καταγγελλόμενες και μη καταγγελλόμενες οφειλές.

Για την αξιολόγηση των επιχειρήσεων και των προτεινόμενων λύσεων, οι Μονάδες ΕΠΕΔ έχουν εντάξει στις διαδικασίες τους μοντέλα αξιολόγησης βιωσιμότητας των πελατών τους, καθώς και μοντέλο προσδιορισμού της καθαρής παρούσας αξίας για τις εναλλακτικές προτάσεις ρύθμισης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δεοντολογίας του Ν. 4224/2013, κατά το 2015, οι Μονάδες ΕΠΕΔ, απέστειλαν επιστολές προς τους οφειλότες που παρουσίαζαν καθυστέρηση στις πληρωμές τους καλώντας τους είτε να τακτοποιήσουν τις υποχρεώσεις τους, είτε να υπαχθούν σε μία αμοιβαία αποδεκτή λύση ρύθμισης.

2.3 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

Καταθέσεις – Επενδυτικά προϊόντα

Τα καταθετικά υπόλοιπα της ΕΤΕ την 31.12.2015 διαμορφώθηκαν σε € 32,5 δισ., καταγράφοντας ετήσια μείωση κατά 17,7%. Τα μερίδια αγοράς, στο σύνολο των καταθέ-

σεων, σημείωσαν βελτίωση (+1,72 ποσοστιαίες μονάδες, από 24,6% σε 26,3%).

Αναφορικά με το μίγμα των καταθέσεων, διατηρήθηκε το συγκριτικό πλεονέκτημα κόστους της Τράπεζας έναντι των ανταγωνιστών.

Η Τράπεζα συνέχισε τις ενέργειες προώθησης των προϊόντων της που έχουν ως στόχο τη διατήρηση, ενίσχυση και διεύρυνση της καταθετικής της βάσης. Ειδικότερα:

- Συνεχίστηκε η εντατική προώθηση του προϊόντος «Εθνικός Όψεως»
- Συνεχίστηκε η εντατικοποίηση των προσπαθειών προσέλκυσης μισθωτών του ιδιωτικού τομέα, παράλληλα με την προσέγγιση μισθοδοτούμενων του Δημοσίου Τομέα και των ΝΠΔΔ.
- Ενισχύθηκε η εξυπηρέτηση των δικαιούχων αγροτικών επιδοτήσεων καθώς και η περαιτέρω διεύρυνση στη συγκεκριμένη πελατειακή ομάδα μέσω επέκτασης της συνεργασίας με αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις.

Έργα 2015

Στη διάρκεια του 2015 υλοποιήθηκαν έργα που ήταν προσανατολισμένα στην κατεύθυνση που όρισε η στρατηγική της Τράπεζας. Κύρια πεδία ενεργειών, ήταν:

- η ανάπτυξη / διάθεση νέων προϊόντων και υπηρεσιών, και
- ο περαιτέρω εκσυγχρονισμός των συστημάτων και εφαρμογών της Τράπεζα

Ωστόσο, από το β' εξάμηνο του 2015, οπότε θεσπίστηκαν περιορισμοί στην ανάληψη μετρητών και τη μεταφορά κεφαλαίων (capital controls), δημιουργήθηκαν νέες ανάγκες που έρχονταν άμεσης αντιμετώπισης και στις οποίες η Διεύθυνση ανταποκρίθηκε:

- παροχή, εγγράφων οδηγιών προς το Δίκτυο σε συνεχή βάση, προκειμένου να εφαρμόζονται σωστά οι κάθε φορά ισχύουσες ρυθμίσεις,
- λειτουργία κέντρου υποδοχής ερωτημάτων και υποστήριξης (Help Desk) των Στελεχών του Δικτύου,
- υποδοχή, επεξεργασία και διαχείριση - αιτημάτων πελατών για την κατ' εξαίρεση εκτέλεση συναλλαγών μη επιτρεπομένων βάσει της Π.Ν.Π. 84/18.07.2015 όπως εκάστοτε ίσχυε.

Στο πλαίσιο αυτό, από τον Ιούλιο του 2015 εξετάστηκαν και διεκπεραιώθηκαν άνω των 13.000 αιτημάτων φυσικών και νομικών προσώπων.

Προοπτικές εξέλιξης των εργασιών για το 2016

Οι βασικοί άξονες των ενεργειών της Διεύθυνσης κατά το 2016 είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη νέων και επανατοποθέτηση υφιστάμενων προϊόντων, με προσανατολισμό την επαναφορά κεφαλαίων στην Τράπεζα.
- Διεύρυνση εσόδων μέσω αναβάθμισης παρεχόμενων υπηρεσιών και εσόδων από προμήθειες.
- Εξορθολογισμός και απλούστευση τιμολογίου με στόχο τη βελτίωση της κερδοφορίας.
- Περαιτέρω αναβάθμιση των συστημάτων καταθέσεων, επενδύσεων και διαμεσολαβητικών εργασιών με στόχο την απλοποίηση των διαδικασιών, την εξυπηρέτηση της πελατείας και τη μείωση του κόστους.

Αμοιβαία κεφάλαια

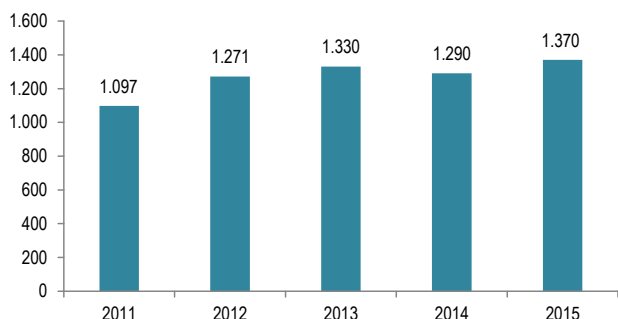
Η ΕΘΝΙΚΗ ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ κατέχει την 1η θέση στον Κλάδο των Εταιριών Διαχείρισης Α/Κ, βάσει των καθαρών κερδών προ φόρων για την τριετία 2012 – 2014.

Εντός του 2015 η εταιρία τιμήθηκε από την Active Business Publishing – Diamonds of The Greek Economy 2015 στη λίστα με τις “Υγιέστερα αναπτυσσόμενες εταιρείες” και έλαβε το 1ο Βραβείο καλύτερης εταιρείας διαχείρισης Α/Κ – 2015 από το περιοδικό ΧΡΗΜΑ μετά από ψηφοφορία του επενδυτικού κοινού.

Τα κέρδη της Εταιρίας προ φόρων ανήλθαν στα € 5,0 εκατ. Τα Α/Κ της εταιρίας πέτυχαν αξιόλογες αποδόσεις δεδομένων των συνθηκών που επικράτησαν με τα Α/Κ ΔΗΛΟΣ USD BOND - Ομολογιακό Εξωτερικού και NBSG ETF Γενικός Δείκτης Χ.Α. – Μετοχικό Εσωτερικού να καταλαμβάνουν την πρώτη θέση στην κατηγορία τους. Στα χαρτοφυλάκια εντολής, με βάση το ενεργητικό υπό διαχείριση, το ποσοστό υπεραπόδοσης έναντι των δεικτών αναφοράς τους προσεγγίζει το 100%.

Η εταιρία, για το έτος 2016 στοχεύει, στην διατήρηση / αύξηση του ενεργητικού της και στην επίτευξη, τόσο στα Α/Κ όσο και στα χαρτοφυλάκια εντολής, αποδόσεων ανωτέρων των δεικτών αναφοράς.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.3.1
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΕΘΝΙΚΗΣ
ASSET MANAGEMENT ΑΕΔΑΚ
(ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΤΕΛΟΣ ΕΤΟΥΣ - ΕΚΑΤ. €)

Το συνολικό ενεργητικό της εταιρίας, από διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων και Υπηρεσίες Διαχείρισης Χαρτοφυλακίων, κατά το τέλος του 2015 ανήλθε σε €1,37 δισ. αυξημένο κατά 6,2% έναντι του Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους.

Η εταιρία διαχειρίζεται 22 Αμοιβαία Κεφάλαια ΔΗΛΟΣ και 3 funds – SICAV, NBG International με έδρα το Λουξεμβούργο. Το πελατολόγιο της Εταιρείας είναι ιδιαίτερα ευρύ και υπερβαίνει τους 45.000 μεριδιούχους, εκ των οποίων οι 83 είναι θεσμικοί επενδυτές.

Διαχείριση χαρτοφυλακίου ιδιωτών

Η Διεύθυνση Private Banking καλύπτει τις ανάγκες πελατών μεγάλης οικονομικής επιφάνειας (HNW & UHNW) λειτουργώντας στην Ελλάδα, στο Λονδίνο και στην Μάλτα. Τα προσφερόμενα προϊόντα και οι υπηρεσίες καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα πελατειακών αναγκών, από απλές τραπεζικές συναλλαγές, έως απόλυτα εξατομικευμένη επενδυτική τραπεζική. Η ανοικτής αρχιτεκτονικής πλατφόρμα επενδυτικών λύσεων, σε συνδυασμό με έμπειρους επενδυτικούς συμβούλους, αποτελούν τον πυρήνα λειτουργίας της Διεύθυνσης προσφέροντας υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους πελάτες.

Σκοπός του Private Banking της ΕΤΕ, είναι η μέγιστη αξιοποίηση των πόρων και της τεχνογνωσίας του Ομίλου της ΕΤΕ, προς όφελος του πελάτη. Στόχο των εργασιών της Διεύθυνσης, αποτελεί η δημιουργία προστιθέμενης αξίας στον πελάτη με σεβασμό στη τήρηση της φυσιογνωμίας κινδύνου, του πελάτη.

Η επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων επηρέασε αρνητικά τις εργασίες Private Banking στο σύνολο

της αγοράς, κυρίως λόγω των περιορισμών στις επενδυτικές συναλλαγές τίτλων εξωτερικού. Εντός του τρέχοντος έτους αναμένεται η σταδιακή άρση των μέτρων, εξέλιξη η οποία θα επιτρέψει την πλήρη δραστηριοποίηση της Διεύθυνσης στην αγορά. Στόχος μας είναι η πιο ενεργητική ανταπόκριση στις πελατειακές ανάγκες, στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας για τον πελάτη και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μας στην αγορά.

2.4 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ

Διαχείριση διαθεσίμων

Η δραστηριότητα της προηγούμενης χρονιάς επηρεάστηκε από τη σημαντική εκροή πελατειακών καταθέσεων την άρση της δυνατότητας να γίνονται δεκτά από την ΕΚΤ τα ελληνικά χρεόγραφα προς χρηματοδότηση και από την καθιέρωση περιορισμών στη κίνηση κεφαλαίων (Capital Controls).

Κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου οι πελατειακές καταθέσεις μειώθηκαν δραστικά. Παράλληλα με την αδυναμία χρηματοδότησης από την ΕΚΤ λόγω της απόφασης της να μη γίνονται δεκτά τα ελληνικά χρεόγραφα οδήγησε αφενός μεν στην ένταξη μας στον Έκτακτο Μηχανισμό Βοήθειας (ELA) της ΕΚΤ και αφετέρου στη μεγαλύτερη εξάρτηση από το Ευρωσύστημα. Το κόστος του καταθετικού προϊόντος μειώθηκε κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου τόσο σε απόλυτα μεγέθη όσο και σε επίπεδο περιθωρίου παρά τις αντίθετες οικονομικές συνθήκες. Επιπρόσθετα δε η Τράπεζα αύξησε το μερίδιο της στο σύνολο των πελατειακών καταθέσεων του συστήματος.

Κατά τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου οι καταθέσεις αυξήθηκαν. Παράλληλα με την επιτυχημένη ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας στα τέλη έτους αυτό οδήγησε στη μείωση της εξάρτησης από το Ευρωσύστημα. Το κόστος του καταθετικού προϊόντος μειώθηκε περαιτέρω, επιπρόσθετα δε η Τράπεζα αύξησε το μερίδιο της στο σύνολο των καταθέσεων καταδεικνύοντας την μεγάλη εμπιστοσύνη που απολαμβάνει η Τράπεζα από τους πελάτες της σε δύσκολες στιγμές.

Η εισαγωγή των περιορισμών στη κίνηση κεφαλαίων κινητοποίησε το σύνολο της Γενικής Διεύθυνσης προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν στο μέτρο του δυνατού οι παρενέργειες στις συναλλαγές με την πελατειακή μας πράγμα που πετύχαμε.

Ανάλογη εξέλιξη υπήρξε και στην αγορά των ελληνικών ομολόγων. Κατά το πρώτο εξάμηνο συνεχίστηκε η πτωτική κίνηση των τιμών των ελληνικών ομολόγων, χαρακτηριστικά αναφέρεται το ομόλογο λήξης του 2025 ξεκίνησε από τιμή 60 (απόδοση 9,8%) και έφτασε στο τέλος του πρώτου εξαμήνου στο 51,2 (απόδοση 12,3%). Κατά το τελευταίο 6μηνο του έτους τα ελληνικά ομόλογα επανέκτησαν τις αξίες τους με αποτέλεσμα το ομόλογο λήξης του 2025 να κλείσει σε τιμή 70,5 (απόδοση 8,2%).

Ταυτόχρονα η Εθνική Τράπεζα, για ακόμα μια χρονιά, είχε σημαντική παρουσία ως βασικός διαπραγματευτής των ομολόγων εκδόσεως των μηχανισμών Στήριξης της Ευρωζώνης (EFSF και ESM) συμμετέχοντας ενεργά σε όλες τις κοινοπρακτικές εκδόσεις και τις δημοπρασίες ομολόγων και εντόκων γραμματίων των παραπάνω οργανισμών.

Τέλος, η Τράπεζα συμμετείχε ενεργά στις δημοπρασίες εντόκων γραμματίων ελληνικού δημοσίου, συμβάλλοντας στην απρόσκοπτη χρηματοδότηση των βραχυπρόθεσμων αναγκών της χώρας.

Χρηματιστηριακές εργασίες

Η NBG Securities κατέλαβε την 3^η θέση στην κατάταξη του Χρηματιστηρίου Αξιών με μερίδιο αγοράς 8,37% και την δεύτερη θέση στο συνολικό μερίδιο αγοράς στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης του δείκτη FTSE/ASE Large Cap με μερίδιο 18,1%. Επίσης, την 2^η θέση κατέλαβε και στα Δικαιώματα Προαίρεσης επί του δείκτη με ποσοστό 30,3%.

Η Εταιρεία συνέχισε τη δραστηριότητά της ως ειδικός διαπραγματευτής σχεδόν σε όλα τα εισηγμένα παράγωγα, καταλαμβάνοντας τις πρώτες θέσεις στα περισσότερα ΣΜΕ επί μετοχών, καθώς και στις περισσότερες μετοχές υψηλής κεφαλαιοποίησης του Χρηματιστηρίου Αθηνών, παρέχοντας αδιάλειπτα ρευστότητα, εξυπηρετώντας την ευρύτερη αγορά.

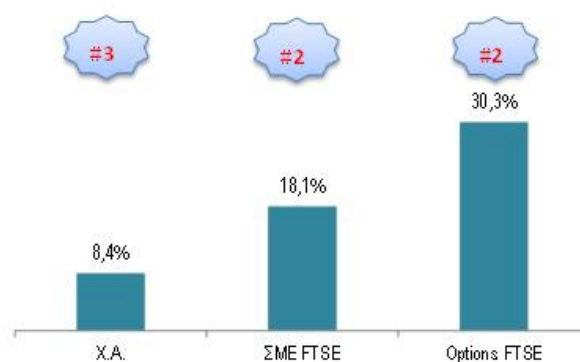
Κατά τη διάρκεια του 2015 η Διεύθυνση Ανάλυσης έδωσε έμφαση και ενίσχυσε περαιτέρω την ποιότητα των εργασιών της μέσω έκδοσης στοχευμένων αναλύσεων, καθημερινής επικοινωνίας με θεσμικούς επενδυτές και τις διοικήσεις των καλυπτόμενων Εταιρειών. Πραγματοποιήθηκε πληθώρα συναντήσεων με ξένους θεσμικούς επενδυτές και η Εταιρεία συμμετείχε στα συνέδρια του Χρηματιστηρίου Αθηνών με σκοπό τις συναντήσεις θεσμικών επενδυτών με τις διοικήσεις εισηγμένων Εται-

ρειών. Το 2015, η Διεύθυνση Ανάλυσης αναδείχτηκε τέταρτη στην έρευνα της Extel.

Για το νέο έτος, οι κυριότεροι στόχοι που έχουν τεθεί είναι:

- συνεχής βελτίωση του μεριδίου αγοράς,
- μείωση κόστους και ύπαρξη κερδοφορίας παρά τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες,
- αύξηση των πωλήσεων σε brokers / dealers του εξωτερικού,
- η περαιτέρω ανάπτυξη των DMA συναλλαγών και
- η περαιτέρω ανάπτυξη των ηλεκτρονικών συναλλαγών μέσω του trading site της Εταιρείας.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.4.1

Επενδυτικά χαρτοφυλάκια

Κατά τη διάρκεια του 2015, η NBGI Private Equity (NBGI) επένδυσε περίπου €7,9 εκατ. σε υπάρχουσες επενδύσεις. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν δύο ρευστοποιήσεις αποφέροντας έσοδα περίπου €10,3 εκατ., εκ των οποίων τα €7,6 εκατ. εισπράχθηκαν και διανεμήθηκαν το 2015. Το χαρτοφυλάκιο προέβη σε περαιτέρω διανομές από ρευστοποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος ποσού περίπου €3,8 εκατ.

Καθώς η οικονομική ύφεση συνέχισε να υποχωρεί, η απόδοση ορισμένων χαρτοφυλακίων άρχισε να ανακάμπτει όπως επιβεβαιώνεται από την αύξηση της αποτίμησης των εταιρειών του Ομίλου. Παρόλα αυτά, κάποιες άλλες επιχειρήσεις συνέχισαν να επηρεάζονται αρνητικά. Ωστόσο, με την ενεργή δραστηριοποίηση των επενδυτικών ομάδων της NBGI ο Όμιλος συνέχισε να στηρίζει τις επιχειρήσεις προκειμένου να ξεπεράσουν τις δυσκολίες που αντιμετώπιζαν. Οι δυσκολίες σε περιφερειακό επίπεδο παραμένουν (ιδιαίτερα ο ρυθμός ανάκαμψης στην Ελλάδα) και συνεχίζουν να επηρεάζουν τις αποτιμήσεις αρκετών εταιρειών που διαχειρίζεται η

NBGI στις χώρες αυτές παρά την υποκείμενη δυναμική και τη σταθερή διοικητική ικανότητα των επιχειρήσεων. Η επενδυτική ομάδα της NBGI έχει την πεποίθηση ότι θα καταφέρει να ξεπεράσει αυτές τις δυσκολίες και θα συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με ομάδες διαχείρισης επενδυτικού χαρτοφυλακίου προκειμένου να υλοποιήσει τις στρατηγικές δημιουργίας αξίας που θα αποτελέσουν βάση κερδοφορίας για τα επόμενα δύο έως τρία χρόνια.

Για το 2016, η έμφαση εξακολουθεί να δίδεται στην ενίσχυση της αξίας των επιχειρήσεων του χαρτοφυλακίου με σκοπό ρευστοποίησή τους κατά την περίοδο 2016 έως 2018.

Κατά το 2015, η ΕΤΕ προέβη στη στρατηγική αναθεώρηση των δραστηριοτήτων της στον τομέα του επενδυτικού κεφαλαίου και στη συνέχεια ξεκίνησε συζητήσεις με δύο υποψήφιους επενδυτές οι οποίοι έχουν εκφράσει ενδιαφέρον για την απόκτηση της θέσης που κατέχει η Τράπεζα στο σύνολο του χαρτοφυλακίου που διαχειρίζεται η NBGI. Στις 29 Ιανουαρίου 2016, υπογράφηκε Σύμβαση Αγοράς Μετοχών με μία κοινοπραξία που αποτελείται από τη Goldman Sachs και τη Deutsche Bank για την πώληση της συμμετοχής της για ποσό €288 εκατ.

Υπηρεσίες θεματοφυλακής

Η ΕΤΕ, έχει την πλέον μακρόχρονη παρουσία στις εργασίες θεματοφυλακής στον ελληνικό χώρο, προσφέροντας υπηρεσίες υψηλού επιπέδου στους Έλληνες και ξένους πελάτες της, όσον αφορά τις επενδυτικές δραστηριότητές τους στις εγχώριες και διεθνείς αγορές.

Η διατήρηση σε χαμηλά επίπεδα δραστηριότητας των πάσης φύσεως επενδυτικών υπηρεσιών, λόγω της οικονομικής κρίσης της χώρας και της επιβολής ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων, είχε αναπόφευκτα άμεση επίδραση και στις εργασίες θεματοφυλακής, έχοντας παράλληλα αφαιρέσει σημαντικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα από τους εγχώριους θεματοφύλακες, λόγω των χαμηλών δεικτών της πιστοληπτικής τους αξιολόγησης. Η ΕΤΕ, παρά το εξαιρετικά δυσμενές περιβάλλον, ελαχιστοποίησε τις σχετικές συνέπειες, λόγω των άριστων σχέσεων της με την πελατεία και της παροχής υψηλού επιπέδου εξατομικευμένων υπηρεσιών.

Παράλληλα, ολοκλήρωσε με επιτυχία την προσαρμογή των συστημάτων και διαδικασιών της στο περιβάλλον

της πανευρωπαϊκής πλατφόρμας διακανονισμού συναλλαγών **Target 2 Securities (T2S)**, στο οποίο λειτουργεί από τον Ιούνιο το "Συστήμα Παρακολούθησης Συναλλαγών επί Τίτλων με Λογιστική Μορφή" της Τράπεζας της Ελλάδος. Βρίσκεται επίσης σε διαδικασία διεύρυνσης του ορίζοντα των δραστηριοτήτων της, με προσανατολισμό στην παροχή καινοτόμων υπηρεσιών υψηλού επιπέδου σε εγχώριες εταιρείες προσφοράς χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, καθώς και στην υποστήριξη θυγατρικών μας στο εξωτερικό, προκειμένου να αναπτύξουν υπηρεσίες θεματοφυλακής, εδραιώνοντας παρουσία σε αγορές οι οποίες αναμένεται να παρουσιάσουν σημαντική ανάπτυξη.

Για την υψηλή ποιότητα και την αξιοπιστία των υπηρεσιών της προς Έλληνες και ξένους πελάτες, η ΕΤΕ συνεχίζει, επί σειρά ετών, να κατατάσσεται μεταξύ των κορυφαίων θεματοφυλάκων της ελληνικής αγοράς, στην ετήσια έρευνα του πλέον έγκυρου διεθνούς περιοδικού του χώρου *Global Custodian*.

2.5 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Δίκτυο καταστημάτων

Οι Μονάδες φυσικού δικτύου της Τράπεζας αριθμούν, την 31.12.2015, 526 καταστήματα και 51 γραφεία συναλλαγών ή παραρτήματα, παρέχοντας ευρεία γεωγραφική και πληθυσμιακή κάλυψη, με παρουσία ακόμη και σε απομακρυσμένες ή οικονομικά ασθενείς περιοχές της χώρας, αποτελώντας σημείο εξυπηρέτησης για περισσότερους από 6 εκατ. πελάτες.

Κατά το 2015, το Δίκτυο Καταστημάτων διατήρησε τον κομβικό του ρόλο:

- στην υλοποίηση των στρατηγικών προτεραιοτήτων της Τράπεζας, (διακράτηση ρευστότητας, εξυγίανση δανειακού χαρτοφυλακίου, αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ΕΤΕ)
- στην εξυπηρέτηση των συναλλασσόμενων, ιδιωτών και επιχειρήσεων αντιμετωπίζοντας καταλυτικά τις ιδιαίτερες συνθήκες που προέκυψαν από την επιβολή τραπεζικής αργίας και κεφαλαιακών ελέγχων (capital controls).

Ειδικότερα, κατά την περίοδο της τραπεζικής αργίας (από 28.6 έως 20.7.15) τέθηκαν σταδιακά σε λειτουργία 327 καταστήματα για την καταβολή συντάξεων, μισθο-

δοσιών και προνοιακών επιδομάτων σε δικαιούχους μη δυνάμενους να χρησιμοποιήσουν ηλεκτρονικά δίκτυα. Παράλληλα, το Δίκτυο δραστηριοποιήθηκε ενεργά τόσο για την παροχή πρόσβασης της πελατείας στα ηλεκτρονικά δίκτυα όσο και για την απρόσκοπτη εξυπηρέτησή της από τα ATM του συνόλου των Καταστημάτων. Ενδεικτικά, την περίοδο αυτή υποβλήθηκαν κατά μέσο όρο την ημέρα 25.000 αιτήματα έκδοσης νέων χρεωστικών καρτών και 3.000 αιτήματα σύνδεσης στο Internet Banking.

Επίσης, καθ' όλη την περίοδο των capital controls, το Δίκτυο στάθηκε αρωγός στις επιχειρήσεις που αντιμετώπιζαν δυσκολίες διαχείρισης των χρηματορρών τους και εκτέλεση των συναλλακτικών δραστηριοτήτων με το εξωτερικό, μεριμνώντας για τη λήψη των κατάλληλων εγκρίσεων.

Για το 2016, με γνώμονα τη διαρκή βελτίωση της επιχειρησιακής λειτουργίας του δικτύου και της παρεχόμενης προς την πελατεία εξυπηρέτησης, θα υλοποιηθούν:

- Η αναβάθμιση της εικόνας του Δικτύου, με στοχευμένες παρεμβάσεις, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και η δημιουργία i-bank & Premium banking corners σε εσωτερικούς χώρους επιλεγμένων Καταστημάτων υψηλής επισκεψιμότητας.
- Η βελτίωση και αναβάθμιση λειτουργιών και συστημάτων.
- Η βέλτιστη διαχείριση του συναλλακτικού φόρτου στις θέσεις ταμειακής εξυπηρέτησης των Καταστημάτων.

Εναλλακτικά δίκτυα

Στρατηγική έμφαση στην ανάπτυξη των εναλλακτικών δικτύων δόθηκε και το 2015.

Το **i-bank** καθιερώθηκε σαν η ομπρέλα μιας πελατοκεντρικής τραπεζικής εξυπηρέτησης μέσα από τα Εναλλακτικά Δίκτυα.

Το 2015 στο **Contact Center** η εισερχόμενη τηλεπικοινωνιακή κίνηση ξεπέρασε τις **4.3 εκατ. κλήσεις**, παρουσιάζοντας αύξηση κατά **41,6%** από το 2014.

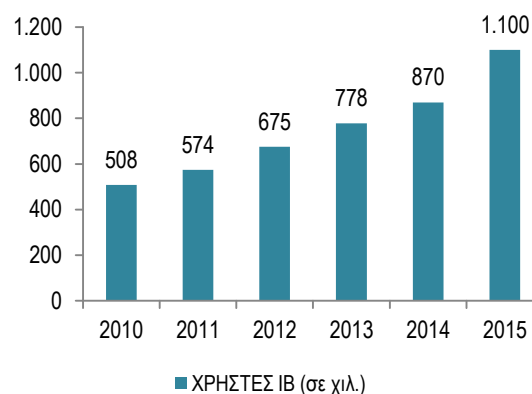
Παράλληλα, στήριξε έργα, όπως η Μετατροπή των χρεωστικών καρτών σε **Debit MasterCard Contactless** (ανανεώσεις και νέες εκδόσεις) και το έργο **Smart Pin Delivery**.

Ταυτόχρονα υλοποιούνται καινοτόμα έργα τεχνολογίας, όπως η εφαρμογή ελεύθερου διαλόγου (**NLU**) στη Φωνητική Πύλη της Τράπεζας (**IVR**) και το έργο **φωνητικών βιομετρικών στοιχείων (biometrics)**, όπου η αναγνώριση και ταυτοποίηση του πελάτη θα ελέγχεται με βάση τα βιομετρικά (φωνητικά) στοιχεία του.

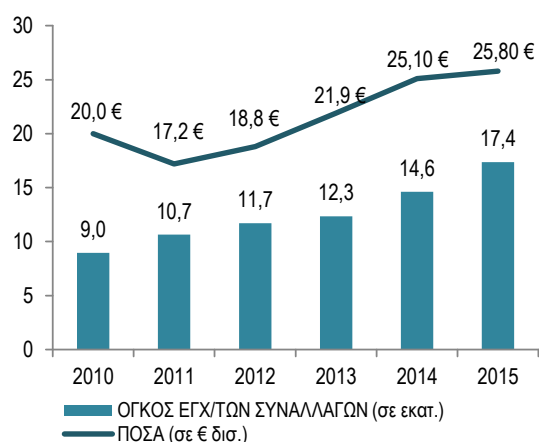
Πραγματοποιήθηκε η έναρξη εργασιών του νέου **i-bank store** στη Λάρισα. Στα πέντε (5) **i-bank stores**, οι επισκέψεις πελατών ξεπέρασαν τις **780 χιλ.**, ενώ πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από **130 χιλ.** εργασίες.

Οι εγγεγραμμένοι χρήστες της υπηρεσίας i-bank Internet Banking έφθασαν στους 1,1 εκατ. και οι συναλλαγές τα 17 εκατ., με τη συνολική αξία των συναλλαγών να ξεπερνά τα 25,8 δις €.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.5.1
ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΧΡΗΣΤΕΣ INTERNET, PHONE & MOBILE BANKING

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.5.2
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ INTERNET BANKING

Μέσα στο 2015 η Τράπεζα διέθεσε το νέο i-bank Internet Banking και για Επιχειρήσεις.

Τον Φεβρουάριο 2015 διετέθη η νέα, πλήρως αναβαθμισμένη εφαρμογή i-bank Mobile Banking για έξυπνα κινητά τηλέφωνα και tablets. Ήδη υπάρχουν περισσότεροι από 90 χιλ. ενεργοί χρήστες, οι οποίοι πραγματοποίησαν 287 χιλ. συναλλαγές αξίας άνω των €122 εκατ.

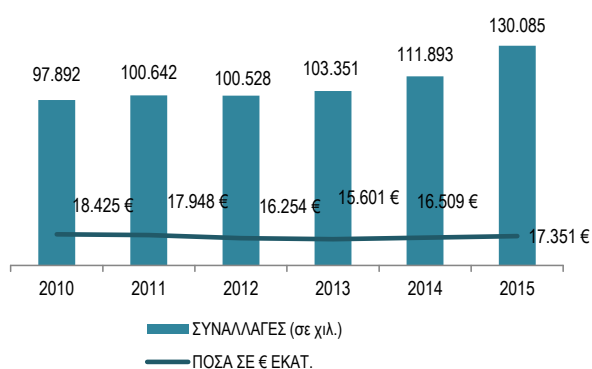
Επίσης, αναπτύχθηκε η νέα υπηρεσία SMS i-code, με την οποία οι πελάτες μπορούν να πραγματοποιούν τις συναλλαγές τους με την εισαγωγή ενός κωδικού μιας χρήσης (SMS i-code) που αποστέλλεται με SMS στο κινητό τους. Επιπλέον, με τη νέα υπηρεσία i-bank statements, οι χρήστες του i-bank Internet Banking μπορούν να βλέπουν και να διαχειρίζονται τους λογαριασμούς των πιστωτικών τους καρτών ηλεκτρονικά.

Στο τέλος του 2015, η Εθνική δημιούργησε μια καινοτόμο υπηρεσία, το i-bank Social Pay για πληρωμές μέσω κινητού μικροποσών μεταξύ φίλων από τις τηλεφωνικές επαφές ή το Facebook.

Μέσα στη χρονιά διευρύνθηκε το δίκτυο καταστημάτων i-bank Simple Pay Spot, για την πληρωμή λογαριασμών σε τηλεπικοινωνίες, ασφαλιστικές εταιρείες και άλλους οργανισμούς από 393 καταστήματα μικρής λιανικής σε όλη την Ελλάδα

Την 31.12.2015 η Τράπεζα διέθετε 1.444 **ATMs**. Το πλήθος των συναλλαγών των ATM παρουσίασε αύξηση κατά €17,6 εκατ. σε σύγκριση με το 2014 και ανήλθε σε €130 εκ. συναλλαγές, αξίας €17,3 δισ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.5.3
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΣΩ ATM (ΣΕ € ΕΚΑΤ.)

Το τμήμα παρακολούθησης εξαπατητικών συναλλαγών, έναντι συνολικών αποζημιώσεων αξίας €205 χιλ, παρέμεινε με επιτυχία εξαπατητικές συναλλαγές όλων των

κατηγοριών (ATM, Internet Banking, νέα χρεωστική κάρτα) συνολικής αξίας €900.000.

Ο στόλος των 48 APS (Κέντρα Αυτόματων Πληρωμών) εξυπηρέτησε 1 εκατ. συναλλαγές, αξίας €165,7 εκατ.

Η δημοσιονομική κρίση δημιούργησε συνθήκες ιδιαίτερα αυξημένης ζήτησης χρήματος στα ATM με επακόλουθο βλάβες λόγω της αυξημένης χρήσης.

Για την αντιμετώπιση των παραπάνω δυσκολιών έγιναν συνεχείς και συντονισμένες ενέργειες κατάλληλης προσαρμογής του προγράμματος ανεφοδιασμών και ταχείας αποκατάστασης των βλαβών.

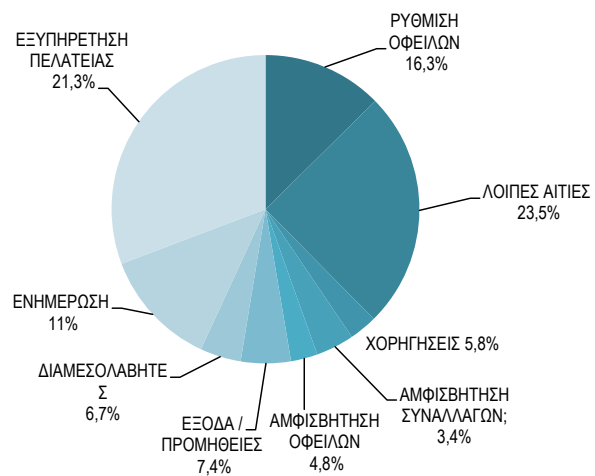
Επίσης εξελίσσεται το έργο αντικατάστασης ή αναβάθμισης σε Win7 παλαιών ATM, με στόχο τον εκσυγχρονισμό του δικτύου και την καλύτερη εξυπηρέτηση του πελάτη.

2.6 ΘΕΣΜΟΣ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΕΛΑΤΗ

Ο «**Συνήγορος του Πελάτη**», υπάγεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου και λειτουργεί **Ανεξάρτητα** ως **Μονάδα Φιλικής Διευθέτησης Διαφορών** για θέματα Τράπεζας και Εθνικής Ασφαλιστικής πριν την προσφυγή του πελάτη σε δικαστικές ή άλλες διαιτητικές Αρχές. Το 2015 ο Θεσμός:

- **βραβεύτηκε στον τομέα της Επιχειρηματικής Ηθικής**, από το Ελληνικό Ινστιτούτο Επιχειρηματικής Ηθικής (EBEN.GR) και **στον τομέα Υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας**, από το Quality Net Foundation, λαμβάνοντας το βραβείο Bravo Sustainability Awards στην κατηγορία Market
- **επιβεβαίωσε τον σημαντικό ρόλο που προσδίδει ο Όμιλος της Εθνικής στον Πελάτη**, «σκύβοντας με σεβασμό» στα προβλήματά του αναζητώντας μια αμοιβαία ικανοποιητική λύση σε αυτά. Το 81% των ζητημάτων εντός αρμοδιότητας που διερευνήθηκαν από το Γραφείο επιλύθηκε θετικά ενώ το 77% αντιμετωπίστηκε μέσα σε μια εβδομάδα
- **ενίσχυσε την σχέση μεταξύ Τράπεζας και Διεθνούς Ένωσης Ombudsmen**
- **ενίσχυσε τις σχέσεις Τράπεζας και Ασφαλιστικής με την Πελατεία και διάφορους φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.6.1
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΑΙΤΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ
ΟΜΙΛΟΥ

3.1 ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Σε ένα ιδιαίτερα απαιτητικό και ευμετάβλητο μακροοικονομικό περιβάλλον, τα αποτελέσματα του Ομίλου από τις διεθνείς δραστηριότητες, πλην Τουρκίας, κρίνονται ιδιαίτερος ικανοποιητικά, με τα κέρδη προ προβλέψεων & φόρων να ανέρχονται στα €172 εκατ., σημειώνοντας αύξηση της τάξεως του 9% σε ετήσια βάση, εξαιρουμένου του επιμερισμού των λειτουργικών εξόδων σε επίπεδο Ομίλου. Επιπρόσθετα, η αβεβαιότητα αναφορικά με την πολιτική και οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα και η επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls) στις Τράπεζες, δημιούργησαν αρχικά αρνητικό κλίμα εμπιστοσύνης προς τις ελληνικές Τράπεζες, όχι μόνο στις Κεντρικές Τράπεζες / εποπτικές Αρχές των χωρών όπου έχει παρουσία ο Όμιλος αλλά και σε καταθέτες. Η ανακεφαλαιοποίηση των Τραπεζών, η οποία ολοκληρώθηκε επιτυχώς το Δεκέμβριο του 2015, έχει ήδη αναστρέψει το αρνητικό κλίμα και αποκατέστησε, σε ικανοποιητικό βαθμό, την εμπιστοσύνη προς τις ελληνικές Τράπεζες, με αποτέλεσμα οι συνολικές καταθέσεις των μονάδων εξωτερικού να μην υπολείπονται σημαντικά των υπολοίπων του 2014.

Οι θυγατρικές του εξωτερικού, ιεράρχησαν άμεσα τις προκλήσεις και με την καθοδήγηση της μητρικής τις αντιμετώπισαν επιτυχώς, δίνοντας ταυτόχρονα έμφαση στην επίτευξη ποιοτικών στόχων, που συνέβαλαν στην υγιή βελτίωση της χρηματοοικονομικής απόδοσής τους. Συγκεκριμένα, οι προτεραιότητες που τέθηκαν ήταν:

- Περιορισμός του λειτουργικού κόστους, με περαιτέρω εξορθολογισμό του δικτύου καταστημάτων και των κεντρικών υπηρεσιών (λειτουργικά κόστη -1% σε ετήσια βάση, μη συμπεριλαμβανομένου του επιμερισμού κόστους σε επίπεδο Ομίλου),
- Μείωση του κόστους άντλησης καταθέσεων ιδιωτών, εκμεταλλευόμενες και την τάση των τοπικών αγορών, καθώς η πλειοψηφία των θυγατρικών τραπεζών του Ομίλου στο εξωτερικό διαθέτει επαρκή ρευστότητα. Αποτέλεσμα των παραπάνω ήταν η διαμόρφωση του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου στις 355 μ.β. για το 4^ο τρίμηνο του 2015, έναντι 325 μ.β. για το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

- Τήρηση καλώς σταθμισμένων πιστοδοτικών κριτηρίων που συνέβαλαν στην περαιτέρω βελτίωση της ποιότητάς του δανειακού χαρτοφυλακίου και αύξηση του δείκτη κάλυψης επισφαλειών (coverage ratio) κατά 4%.
- Μείωση, του δείκτη – με εξηπηρετούμενων δανείων άνω των 90 ημερών, (NPL ratio) κατά 1 ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με το 2014, με άμεσο στόχο την περαιτέρω συρρίκνωσή του.
- Ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια όλων των θυγατρικών.
- Μείωση της άντλησης ρευστότητας από τη μητρική, με διατήρηση του δείκτη δανείων προς καταθέσεις διαμορφώθηκε σημαντικά κάτω της μονάδας (97%).

Σημειώνεται ότι το 2015 ολοκληρώθηκε επιτυχώς η διεξαγωγή Asset Quality Review (AQR) για τη θυγατρική μας Vojvodjanska Banca, ενώ, εντός του 2016, έχουν ανακοινωθεί αντίστοιχοι έλεγχοι για τις θυγατρικές μας Τράπεζες σε Βουλγαρία και Ρουμανία, υπό την εποπτεία των Κεντρικών Τραπεζών.

Διαβλέποντας ότι η πολιτικοοικονομική κατάσταση στην Ελλάδα θα σταθεροποιηθεί και με την προϋπόθεση ότι το μακροοικονομικό περιβάλλον των χωρών δραστηριοποίησης του Ομίλου θα συνεχίσει να βελτιώνεται παρουσιάζοντας ικανοποιητικούς ρυθμούς ανάπτυξης, εκτιμάται ότι το συνολικό αποτέλεσμα των μονάδων του Ομίλου μας στο εξωτερικό θα βελτιωθεί σημαντικά το 2016.

Διεθνής λιανική τραπεζική

Η λιανική τραπεζική το 2015 βελτίωσε την κερδοφορία της επιτυγχάνοντας μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και αύξηση στο δανεισμό στο πλαίσιο συγκράτησης δαπανών και συνετής πιστωτικής επέκτασης. Επίσης, ολοκληρώθηκαν σημαντικές επενδύσεις στην ηλεκτρονική τραπεζική με στόχο τη βελτίωση της συναλλακτικής εμπειρίας των πελατών μας.

Ταυτόχρονα, το κόστος άντλησης καταθέσεων λιανικής συνέχισε την καθοδική του πορεία με περαιτέρω μείωση της τάξης του 45% το 2015, φτάνοντας σε νέα ιστορικά χαμηλά. Ωστόσο, παρά την αυξημένη αβεβαιότητα στις αγορές με επίκεντρο την επι-

βολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων στην Ελλάδα το 2015, το σύνολο των καταθέσεων λιανικής διατηρήθηκε στα επίπεδα της προηγούμενης χρήσης.

Το δανειακό χαρτοφυλάκιο παρέμεινε στα επίπεδα του 2014, ισοσκελίζοντας τις αποπληρωμές τοκοχρεολυσίων προηγούμενων ετών με αύξηση νέων εκταμιεύσεων κατά 17%. Ειδικότερα, το χαρτοφυλάκιο δανεισμού προς μικρές επιχειρήσεις σημείωσε αύξηση κατά 20%, επιβεβαιώνοντας την επιλογή του Ομίλου για στρατηγική επένδυση στο συγκεκριμένο τμήμα της αγοράς λιανικής. Παράλληλα, ο δείκτης μη-εξυπηρετούμενων δανείων λιανικής διαμορφώθηκε σε 14%, μειωμένος κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσια βάση.

Σημαντικές επενδύσεις ολοκληρώθηκαν το 2015 στον τομέα των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Προγράμματα επιβράβευσης πελατών (loyalty) υλοποιήθηκαν σε UBB και Banca Romaneasca, ενώ εκσυγχρονίστηκαν τα προϊόντα χρεωστικών και πιστωτικών καρτών και τα δίκτυα τερματικών (POS) σε όλες τις Τράπεζές μας στο εξωτερικό, με έμφαση στις ανέπαφες συναλλαγές. Επίσης, αναπτύχθηκαν και προωθήθηκαν ολοκληρωμένες υπηρεσίες ειδικά σχεδιασμένες για τις ανάγκες συγκεκριμένων τμημάτων πελατείας, όπως πελάτες μισθοδοσίας, συνταξιούχοι, εύποροι και μικρές επιχειρήσεις.

Διεθνής επιχειρηματική τραπεζική

Κύρια προτεραιότητα της Διεθνούς Επιχειρηματικής Τραπεζικής το 2015 παρέμεινε η βελτίωση της ποιότητας του εταιρικού χαρτοφυλακίου, με ταυτόχρονη ενίσχυση του δείκτη κάλυψης των επισφαλών απαιτήσεων.

Σε συνθήκες ισχυρού ανταγωνισμού που εντάθηκε και από την αποκλιμάκωση των επιτοκίων και την υψηλή ρευστότητα, έμφαση για ανάπτυξη του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου δόθηκε σε επιλεγμένες αγορές όπου οι θυγατρικές του Ομίλου διαθέτουν επαρκή ρευστότητα και παρουσιάζουν ικανοποιητική κερδοφορία.

3.1.1 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΤΕ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ (ΑΙΓΥΠΤΟΣ, ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ)

Η Εθνική Τράπεζα έχει παρουσία μέσω δικτύου 17 καταστημάτων στην Αίγυπτο, ενώ διατηρεί κατάστημα στο Λονδίνο.

Στην Αίγυπτο, η κοινωνικοπολιτική κατάσταση παρουσίασε σημάδια εμφανούς βελτίωσης κατά το 2015 και η τοπική οικονομία βρίσκεται σε ανοδική φάση, με ρυθμούς ανάπτυξης που προσεγγίζουν το 4%.

Υπό αυτές τις συνθήκες, η πορεία εργασιών του δικτύου καταστημάτων παρουσίασε σημαντικά βελτιωμένη απόδοση, στηριζόμενη κυρίως:

- στην εξαιρετική ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου (ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων 2%), το οποίο διευρύνθηκε,
- στη διατήρηση της ισχυρής καταθετικής βάσης (Δείκτης Δανείων/ Καταθέσεις στο 57%), με συνέχιση της προσπάθειας συγκράτησης του κόστους καταθέσεων σε περιβάλλον αυξητικών τάσεων των επιτοκίων, και
- στην συγκράτηση του λειτουργικού κόστους με δεδομένο ότι η χώρα παρουσιάζει πληθωρισμό της τάξεως του 10%.

Τέλος, το κατάστημα Λονδίνου επέτυχε κατά τη διάρκεια του 2015 να διευρύνει την παρουσία του στην αγορά, παρέχοντας υπηρεσίες σε εύπορα κυρίως άτομα, δραστηριοποιούμενο έντονα στους τομείς του Private Banking.

3.2 FINANSBANK SA

Το 2015, στην Τουρκία κυριάρχησαν περισσότερο οι πολιτικές παρά οι οικονομικές εξελίξεις. Η αξιολόγηση των κινδύνων που παρουσιάζει η χώρα επηρεάστηκε αρνητικά από την πολιτική αβεβαιότητα που ακολούθησε τις εκλογές του Ιουνίου, από τις οποίες δεν προέκυψε κανένα κυβερνητικό σχήμα, γεγονός που οδήγησε σε επαναληπτικές εκλογές τον Νοέμβριο. Παράλληλα, οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων, που κυμαίνονταν σε μονοψήφια επίπεδα από το δεύτερο τρίμηνο του 2014, αυξήθηκαν εκ νέου σε διψήφιους αριθμούς. Η καθοδική πορεία των τιμών των αγαθών αποδείχθηκε ευεργετική για την Τουρκία από πλευράς εξωτερικού

ισοζυγίου. Ωστόσο, παρά την πτώση αυτή, δεν σημειώθηκε ο αποπληθωρισμός που αναμενόταν.

Η Finansbank επέτυχε τους στόχους που είχε θέσει παρά τις προκλήσεις που δημιούργησαν οι μακροοικονομικές συνθήκες. Το σύνολο του δανειακού χαρτοφυλακίου αυξήθηκε κατά 14% αγγίζοντας τα TL 57,3 δισ. Ως αποτέλεσμα της θετικής επίδρασης της στρατηγικής απόφασης να δοθεί έμφαση σε επιχειρηματικά δάνεια, τα καθαρά έσοδα ανήλθαν στα TL 706 εκατ.

Επίσης το 2015, το ανθρώπινο δυναμικό της Finansbank κατέγραψε υψηλές επιδόσεις, και με σκληρή δουλειά πέτυχε τους στόχους της τράπεζας, ακόμα και κάτω από αβέβαιες και πιεστικές συνθήκες στην αγορά. Επίσης, η χρονιά σημαδεύτηκε από σημαντικά ορόσημα στην ιστορία της Finansbank.

Η Finansbank έθεσε σε εφαρμογή την αναπτυξιακή πλατφόρμα «Μικρά Χέρια Μεγάλα Όνειρα» για παιδιά --τους δημιουργικούς ηγέτες του μέλλοντος-- και οργάνωσε δραστηριότητες σε όλη τη χώρα για να εμψυχήσει σε αυτά τις έννοιες της καινοτομίας και της δημιουργικής και αναλυτικής σκέψης, ικανότητες που ήδη χαρακτηρίζουν τους υπαλλήλους μας.

Στα τέλη του 2015 το ενεργητικό, οι καταθέσεις πελατών και το μετοχικό κεφάλαιο της Finansbank ανήλθε στα TL85,7 δισ., TL47 δισ. και TL9 δισ., αντίστοιχα.

3.3 UNITED BULGARIAN BANK (UBB)

Το 2015 η UBB διατήρησε την ηγετική της θέση στον τραπεζικό τομέα, παρά το δυσμενές οικονομικό κλίμα που κυριάρχησε στη χώρα και τις αρνητικές εξελίξεις στην Ελλάδα. Κατά τη διάρκεια του έτους, η UBB σημείωσε ικανοποιητική κερδοφορία και ισχυρούς δείκτες αποδοτικότητας ενώ διατήρησε ένα πολύ υψηλό επίπεδο κάλυψης επισφαλειών. Το 2015 η UBB αύξησε τα λειτουργικά της έσοδα κατά 5,5% σε ετήσια βάση, φθάνοντας τα €96,5 εκατ. Για την ίδια περίοδο, η Τράπεζα σημείωσε κέρδη προ φόρων ύψους €34,1 εκατ. Τα αποτελέσματα της UBB επηρεάστηκαν από τη σημαντική αύξηση των καθαρών εσόδων από τόκους (+6,3% ετησίως) και την αύξηση των εσόδων από προμήθειες (+5,0% ετησίως). Παράλληλα η Τράπεζα αύ-

ξησε τις προβλέψεις κατά 15,5% σε ετήσια βάση στα €63,7 εκατ. Στο ίδιο διάστημα ο δείκτης απόδοσης ενεργητικού (ROA) της UBB έφτασε στο 0,9%. Το 2015 η Τράπεζα συνέχισε να διατηρεί έναν από τους χαμηλότερους δείκτες αποτελεσματικότητας (δαπάνες προς έσοδα), στο 42,3%.

Στα τέλη του 2015 το συνολικό ενεργητικό της τράπεζας ανήλθε σε €3,4 δισ., διατηρώντας τα επίπεδα του προηγούμενου έτους. Τα συνολικά δάνεια ανήλθαν σε €2,5 δισ. σημειώνοντας μείωση 7% σε ετήσια βάση, περιλαμβανομένων των δανείων προς ιδιώτες ύψους €1,0 δισ. και των επιχειρηματικών δανείων €1,5 δισ. Η καταθετική βάση της UBB ανήλθε στα €2,6 δισ. Επιπλέον, μέσα σε ένα άκρως ανταγωνιστικό περιβάλλον, η τράπεζα επέτυχε αύξηση των επιχειρηματικών καταθέσεων κατά 15% σε ετήσια βάση, στα €574 εκατ. Την ίδια χρονιά, οι καταθέσεις των ιδιωτών ανήλθαν στα €2,0 δισ. Έτσι, στις 31 Δεκεμβρίου 2015 η UBB διατήρησε σημαντική θέση στην αγορά ως προς το σύνολο των καταθέσεων με μερίδιο αγοράς 7,4%, περιλαμβανομένου μεριδίου αγοράς 8,2% για τις καταθέσεις των ιδιωτών και 5,9% για τις καταθέσεις των επιχειρήσεων.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 η συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της UBB ανήλθε σε 28,2% και ο δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier 1) ανήλθε σε 26,1%. Ταυτόχρονα, ο δείκτης δανείων προς καταθέσεις της τράπεζας βελτιώθηκε σημαντικά από 83% το 2014 σε 80% στα τέλη του 2015.

Το 2016, η UBB θα συνεχίσει τον επιμερισμό των προβλέψεων και της ρευστότητας υπό συνθήκες βέλτιστης διαχείρισης κινδύνων. Ταυτόχρονα, η τράπεζα θα δραστηριοποιηθεί με εντονότερους ρυθμούς στις πιστοδοτήσεις, προκειμένου να εδραιώσει την ηγετική της θέση στον τραπεζικό τομέα της Βουλγαρίας και να βελτιώσει την κερδοφορία της.

3.4 STOPANSKA BANKA AD

Η θετική πορεία της Stopanska Banka AD Skopje (SB) συνεχίστηκε και το 2015, με τα κέρδη προ φόρων να ανέρχονται στα €40,2 εκατ., σημειώνοντας αύξηση κατά περίπου 20% σε ετήσια βάση. Κατά συνέπεια, όλοι οι βασικοί δείκτες απόδοσης βελτιώθηκαν, ήτοι η αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων

στο 15,3%, ο δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού στο 2,6% και ο δείκτης αποτελεσματικότητας (δαπάνες προς έσοδα) στο 39,8%.

Το 2015 η SB ανταποκρίθηκε στις πολλές προκλήσεις με επιτυχία, καθώς πέρασε την άσκηση προσομοίωσης κατάστασης κρίσης (stress test) με άνεση, σημειώνοντας τα καλύτερα αποτελέσματα ανάμεσα στις εγχώριες τράπεζες. Παράλληλα, η SB κατάφερε να αυξήσει τις καταθέσεις της κατά 2%, διατηρώντας το δείκτη Δανείων προς Καταθέσεις στο 86% και έχοντας τη δυνατότητα να εξοφλήσει δύο δάνεια μειωμένης εξασφάλισης ύψους €45 εκατ. Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας έφθασε το 17,8%, σημαντικά πάνω από τα κανονιστικά όρια.

Η βελτιωμένη και βιώσιμη επίδοση είναι αποτέλεσμα της μακροπρόθεσμης στρατηγικής της Τράπεζας, με επίκεντρο την ποιοτική ανάπτυξη των χορηγήσεων, την κατάλληλη τιμολογιακή πολιτική και ένα αποτελεσματικό λειτουργικό μοντέλο, δίνοντας έτσι στην Τράπεζα τη δυνατότητα να αναλάβει ισοσταθμισμένους κινδύνους με υψηλές αποδόσεις.

Η καινοτομία αποτελεί βασική αρχή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της SB. Η SB εφαρμόζει πελατοκεντρική στρατηγική, αναζητώντας συνεχώς κατάλληλες λύσεις για να βελτιώσει το επιχειρηματικό της μοντέλο. Η SB διατηρεί ηγετική θέση στην αγορά στις περισσότερες από τις βασικές τραπεζικές δραστηριότητες και ειδικότερα στη λιανική τραπεζική, καθώς η Τράπεζα έχει λανσάρει πολλά καινοτόμα προϊόντα στην αγορά, καλύπτοντας τις ανάγκες των πελατών της. Εκτός από το παραδοσιακό εκτεταμένο δίκτυο καταστημάτων, διαθέτει όλα τα σύγχρονα εναλλακτικά δίκτυα, γεγονός που καθιστά την Τράπεζα πρωτοπόρο στην παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών και στην ψηφιακή τραπεζική.

3.5 BANCA ROMANEASCA SA

Κατά το 2015, η Banca Romaneasca (BROM) συνέχισε τις προσπάθειές της για βελτιστοποίηση του δείκτη αποτελεσματικότητας (δαπάνες προς έσοδα), εκμεταλλευόμενη την συνεχιζόμενη μείωση του κόστους χρηματοδότησης. Το κόστος άντλησης κεφαλαίων από τις χρηματαγορές μειώθηκε κατά 54 μ.β. κατά μέσο όρο το 2015, φτάνοντας τις 27 μ.β. στο τέλος του έτους, ενώ το κόστος των καταθέσεων υποχώρησε κατά 92 μ.β., σημειώνοντας

ιστορικό χαμηλό 168 μ.β. Η τάση αποκλιμάκωσης του κόστους χρηματοδότησης συνεχίστηκε επίσης και στις αρχές του 2016.

Το ενεργητικό της BROM μειώθηκε κατά 8%, φθάνοντας τα €1,8 δισ. στα τέλη του 2015, διαμορφώνοντας κέρδη προ προβλέψεων ύψους €15,4 εκατ., βελτιωμένο κατά 45% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Οι καταθέσεις πελατών μειώθηκαν στα €752 εκατ. από €890 εκατ. στα τέλη του 2014 (-16% σε ετήσια βάση), επηρεασμένες εμμέσως από την επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων που εφαρμόστηκε στην Ελλάδα. Η καθοδική τάση αναστράφηκε κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2015, όταν ανακτήθηκε η εμπιστοσύνη των πελατών.

Η BROM συνέχισε να λαμβάνει μέτρα για τη θωράκιση της ποιότητας του ενεργητικού της με την ενίσχυση των εισπρακτικών υποδομών της και ταυτόχρονη διαγραφή επισφαλειών. Τα δάνεια σε καθυστέρηση κατέγραψαν οριακή πτώση της τάξεως του 1,8% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Όσον αφορά τη λιανική τραπεζική, η Banca Romaneasca συνέχισε να προωθεί τα δάνεια χωρίς εξασφαλίσεις με στόχο την προσέλκυση νέων και υφιστάμενων πελατών, στο πλαίσιο της προσπάθειάς της να διατηρήσει τα επίπεδα χορηγήσεών της. Οι αποδόσεις της τράπεζας υπήρξαν καλές, καθώς κατάφερε να διατηρήσει το μερίδιο αγοράς της στον τομέα των καταναλωτικών δανείων. Η αγορά χορηγήσεων χωρίς εξασφαλίσεις υπήρξε όλο και περισσότερο ανταγωνιστική κατά το 2015, τόσο στο επίπεδο της τιμολόγησης όσο και στο επίπεδο της εξυπηρέτησης των πελατών και του χρόνου ανταπόκρισης.

Η Εταιρική Τραπεζική της BROM αντιμετώπισε πολλές προκλήσεις κατά το 2015, με έμφαση στα παραδοσιακά προϊόντα, στην πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring) και στη reversefactoring, καθώς και στη χρηματοδότηση του εμπορίου με την υποστήριξη του Διεθνούς Οργανισμού Χρηματοδότησης (IFC) και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD).

Στα τέλη του 2015, το δίκτυο της τράπεζας αριθμούσε συνολικά 119 ATM και 110 καταστήματα, και λειτουργούσε με αυξημένη αποτελεσματικότητα (με

μείωση προσωπικού 6,5% σε ετήσια βάση) στα σημαντικότερα σημεία της χώρας.

Η Banca Romaneasca διαθέτει ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια, με το συνολικό δείκτη κεφαλαίων να κυμαίνεται στο 20,1% στο τέλος του έτους (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Βασιλείας III), πάνω από τον μέσο όρο για τον τραπεζικό τομέα της Ρουμανίας.

3.6 VOJVODJANSKA BANKA AD

Υπό δυσμενείς οικονομικές συνθήκες, η Vojvodjanska Banka (VB) κατόρθωσε να σημειώσει διατηρήσιμη αύξηση στα έσοδά της, καθαρά κέρδη €3 εκατ., και ισχυρή καταθετική βάση με ευρεία διασπορά. Παρέμεινε μεταξύ των 10 κορυφαίων τραπεζών στη Σερβία, στην όγδοη θέση από πλευράς ενεργητικού. Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της VB ανήλθε σε 18,9%, σημαντικά πάνω από το κανονιστικό όριο του 12%. Η VB κατάφερε να κρατήσει το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων σημαντικά κάτω του μέσου όρου της αγοράς, κυρίως λόγω της συνετής πολιτικής αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου.

Τα λειτουργικά έξοδα έχουν βελτιστοποιηθεί τα τελευταία χρόνια με μείωση του συνολικού αριθμού εργαζομένων κατά τα τελευταία εννέα έτη σε 1.727 άτομα. Μάλιστα, η τάση αυτή θα συνεχιστεί και το 2016. Εισαγάγαμε καινοτομίες και βελτιωμένα προϊόντα και υπηρεσίες για τους πελάτες μας. Με βάση αυτές τις σημαντικές βελτιώσεις η VB παρουσίασε για τρίτο συναπτό έτος θετικά αποτελέσματα σε όλες τις δραστηριότητες της τράπεζας.

Ως μία από τις συστημικές τράπεζες με το τρίτο μεγαλύτερο δίκτυο καταστημάτων της χώρας, το λιανικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας αυξήθηκε κατά 3%. Ο κύριος μοχλός αύξησης του χαρτοφυλακίου είναι τα καταναλωτικά δάνεια που σημείωσαν αύξηση κατά 7%, παρουσιάζοντας ταυτόχρονα υψηλή απόδοση 17,1% παρά το γεγονός ότι το επιτόκιο αναφοράς ακολούθησε μία σταθερά καθοδική τάση. Παρακολουθώντας στενά τις εξελίξεις στην αγορά και τις ανάγκες των πελατών, η VB εισήγαγε αρκετά καινοτόμα προϊόντα σε όλους τους τομείς: καταναλωτικά δάνεια («Δάνειο σε μετρητά» με επιβράβευση για τους πιστούς πελάτες, «Βραχυπρόθεσμο δάνειο» με σταθερό επιτόκιο), Κάρτες (προπληρωμένες κάρτες για τους νέους, ηλεκτρονική πληρω-

μή λογαριασμών μέσω ATM), στεγαστικά δάνεια (καταναλωτικά δάνεια με εξασφαλίσεις, νέο στεγαστικό δάνειο), καταθέσεις (προγράμματα μισθοδοσίας, προθεσμιακή κατάθεση με επιβράβευση, M-banking και βελτίωση της ηλεκτρονικής τραπεζικής), Προωθητικό πρόγραμμα για δυνατότητα υπερανάληψης (overdraft), και ευρύ φάσμα καταθετικών προϊόντων για τις μικρές επιχειρήσεις, και τέλος ασφαλιστικά προϊόντα για ιδιώτες (ατομική ασφάλεια ζωής, ομαδική ασφάλεια ζωής κλπ.).

Ο στόχος της Διεύθυνσης Εταιρικών Πιστοδοτήσεων της VB ήταν η μεγιστοποίηση της κερδοφορίας με ταυτόχρονη διατήρηση του μεριδίου αγοράς. Το εταιρικό χαρτοφυλάκιο της VB μειώθηκε κατά 3,4% σε ετήσια βάση, ως αποτέλεσμα του μεγάλου αριθμού αποπληρωμών που προκλήθηκαν από τον έντονο ανταγωνισμό στη τιμολόγηση. Επιπλέον, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι το επίπεδο των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών παρέμεινε ίδιο σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, διατηρώντας την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου σε ικανοποιητικό επίπεδο.

Η VB εξακολουθεί να παραμένει προσηλωμένη στις ακόλουθες στρατηγικές προτεραιότητες: αύξηση χορηγήσεων προς επιχειρηματικούς τομείς που παρουσιάζουν θετικές προοπτικές αξιοποιώντας την ισχυρή ρευστότητα της τράπεζας, περαιτέρω ενίσχυση της λειτουργικής αποτελεσματικότητας της τράπεζας, και συμπόρευση με τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις ανάγκες και απαιτήσεις των πελατών.

3.7 BANKA NBG ALBANIA SH.A

Η αύξηση των πιστοδοτήσεων στον ιδιωτικό τομέα παρέμεινε χαμηλή καθόλη τη διάρκεια του έτους, με δεδομένο το γεγονός ότι οι τράπεζες στη χώρα απέφευγαν την ανάληψη κινδύνων, λόγω του μεγάλου όγκου μη εξυπηρετούμενων δανείων και του σχετικά χαμηλού ρυθμού ανακτήσεων, που οφείλεται κατά κύριο λόγο στις αδυναμίες του δικαστικού συστήματος που ουσιαστικά παρεμποδίζει τις διαδικασίες ρευστοποίησης. Παράλληλα, η πορεία των χορηγήσεων επηρεάζεται από τις βάσεις των εγχώριων Γενικά Αποδεκτών Λογιστικών Αρχών υποχρεωτικές διαγραφές που επιβάλλονται από το νέο κανονιστικό πλαίσιο. Με εξαίρεση τα αποτελέσματα

των διαγραφών των μη εξυπηρετούμενων δανείων, οι χορηγήσεις αυξήθηκαν κατά μόνο 3% το 2015.

Το 2015 υπήρξε το πρώτο έτος από την έναρξη της οικονομικής κρίσης (2009) που ο τραπεζικός τομέας της Αλβανίας, περιλαμβανομένης της NBG Albania, κατόρθωσε να αναστρέψει την αρνητική τάση στις πιστοδοτήσεις. Ως εκ τούτου, ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση της τράπεζας μειώθηκε στο επίπεδο του 27,7% το 2015 έναντι 30,2% το 2014.

Κατά το 2015, η NBG Albania επέτυχε διατηρήσιμη αύξηση των εσόδων που συνδυάστηκε με αποτελεσματική διαχείριση δαπανών, γεγονός που δημιούργησε θετικά αποτελέσματα προ προβλέψεων ύψους €3,5 εκατ. το 2015 έναντι €1,9 εκατ. το 2014. Τα καθαρά έσοδα από τόκους αυξήθηκαν κατά 20% σε ετήσια βάση, λόγω κυρίως της σημαντικής μείωσης κόστους χρηματοδότησης κατά 50% σε ετήσια βάση. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο αυξήθηκε κατά 80 μ.β., φθάνοντας τις 336 μ.β. στα τέλη του 2015. Η τράπεζα ενίσχυσε το δείκτη αποτελεσματικότητας (δαπάνες προς έσοδα) από 80% σε 68% σε ετήσια βάση, εφαρμόζοντας αποτελεσματικά την πολιτική συγκράτησης του κόστους.

Η NBG Albania παραμένει αυτοχρηματοδοτούμενη, και παρά τις μαζικές εκροές καταθέσεων που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου λόγω της ανησυχίας των καταθετών αναφορικά με τις εξελίξεις στην Ελλάδα, κατόρθωσε με την προσφορά ελκυστικών δομημένων καταθετικών προϊόντων να ανακτήσει σχεδόν το 25% της μείωσης κατά τη διάρκεια του 3^{ου} τριμήνου του 2015.

Η NBG Albania διατηρεί ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια, με το συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας να διαμορφώνεται στο 19,1% στα τέλη του 2015, ποσοστό που υπερβαίνει άνετα το κανονιστικό όριο του 15% και το μέσο όρο του 15,7% της αγοράς της Αλβανίας.

Η NBG Albania θα συνεχίσει να εφαρμόσει τα μέτρα που χρειάζονται για την επίτευξη των στρατηγικών της στόχων, δηλαδή για την ενίσχυση της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζει σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ομίλου ΕΤΕ, για την αναβάθμιση των συστημάτων πληροφορικής και των συστημάτων διοικητικής πληροφόρησης (MIS), και για τη διαφοροποίηση των εργασιών στη

λιανική και την επιχειρηματική τραπεζική στην Αλβανία, ενώ ταυτόχρονα θα επιδιώξει τη βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου, της κερδοφορίας και του επιπέδου των υπηρεσιών που προσφέρει στην πελατεία της.

3.8 ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΥΠΡΟΥ)

Γενικά το 2015 ήταν έτος σταθεροποίησης της οικονομίας, αφού υλοποιήθηκαν όλες οι μεταρρυθμίσεις που επέβαλε η Τρόικα και ελάχιστα έχουν απομείνει για να υλοποιηθούν κατά τη 2ετία 2016-17. Εν ολίγοις, το 2015 ήταν έτος σταθεροποίησης, το 2016 θα είναι έτος ανάκαμψης και το 2017 πιθανολογείται ως έτος ανάπτυξης.

Η κατάσταση δεν είναι η ίδια στην πραγματική οικονομία. Εκεί τα προβλήματα παραμένουν δυσεπίλυτα και πλήττουν ιδιαίτερα τον τραπεζικό κλάδο, λόγω των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΜΕΑ). Τα ΜΕΑ, που ακόμα και σήμερα αποτελούν το 160% του ΑΕΠ Κύπρου, αποτελούν τροχοπέδη στην πιστωτική επέκταση των τραπεζών, προκαλούν ζημιές και πίεση στη ρευστότητα, που παραμένει ελλειμματική.

Σ' αυτή τη μεταβατική περίοδο, η ΕΤΕ Κύπρου εστίασε την προσοχή της στην επιτυχή αντιμετώπιση των αδυναμιών του συστήματος, κυρίως στον έλεγχο κόστους λειτουργίας και την ανάγκη για αυξημένες προβλέψεις.

Σχεδίασε τη στρατηγική της, η οποία προέβλεπε περαιτέρω συρρίκνωση του λειτουργικού κόστους και επικεντρώθηκε στην εισπραξιμότητα των ΜΕΑ. Πτυχαίνοντας σε αμφότερους τους ως άνω τομείς, η ΕΤΕ Κύπρου κατά το 2015, κατάφερε να εμφανίσει μια εξαιρετικά θετική πορεία που συνίσταται στα κάτωθι:

- Σημαντική βελτίωση του Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας (CET1), ο οποίος ανήλθε στο 24,9%.
- Πλεονασματική ρευστότητα – στο 120% των κεφαλαίων της - παρά το γενικό έλλειμμα ρευστότητας που βιώνει η οικονομία.
- Κερδοφόρα Χρονιά με κέρδη που ανήλθαν στα €11,9 εκατ., έναντι €10,5 εκατ. το 2014, παρά τις αυξημένες προβλέψεις.
- Τέλος, η πλέον αξιοσημείωτη εξέλιξη, που χαρακτηρίζει την επιτυχή πορεία της Τράπεζας,

είναι η υπερκάλυψη των ΜΕΑ (κατά 102%), από τις εμπράγματες εξασφαλίσεις και τις ληφθείσες προβλέψεις, που έχει σχηματίσει η Τράπεζα κατά την τελευταία περίοδο.

Κατά το 2016 - έτος ανάκαμψης της οικονομίας - αναμένεται να διατηρηθεί η πίεση στα κεφάλαια, τη ρευστότητα και την κερδοφορία των τραπεζών, εξαιτίας των ΜΕΑ και θα απαιτηθούν, παρά τις ευοίωνες εκτιμήσεις για την οικονομία, πρόσθετες προσπάθειες ελέγχου και εισπραξιμότητας των ΜΕΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

4.1 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Ο Όμιλος της ΕΤΕ, μέσω των θυγατρικών εταιρειών του, Εθνική Ασφαλιστική και NBG Bancassurance, προσφέρει ασφαλιστικά προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία καλύπτουν το σύνολο των κλάδων ασφάλισης και απευθύνονται σε ιδιώτες και επιχειρήσεις.

Η Εθνική Ασφαλιστική, η μεγαλύτερη ασφαλιστική εταιρία στην Ελλάδα, παρουσίασε κέρδη προ φόρων ύψους €79 εκατ. για το 2015, έναντι €105 εκατ. για το 2014, κυρίως λόγω των έκτακτων προβλέψεων και τη μείωση των αποτελεσμάτων των κλάδων Γενικών Ασφαλίσεων. Τα κέρδη εξακολουθούν να κρίνονται ως ιδιαίτερα ικανοποιητικά, καθώς η Εταιρία διατηρεί υψηλή κερδοφορία σε αντίξοες μακροοικονομικές συνθήκες.

Επιπρόσθετα η Εθνική Ασφαλιστική περιόρισε περαιτέρω κατά €10,2 εκατ. (μείωση 12,7%) σε σχέση με το 2014 το ύψος των ανείσπρακτων απαιτήσεων, μέσω εφαρμογής αυστηρότερων διαδικασιών, αλλαγής της πιστοληπτικής πολιτικής, καθώς και με την εφαρμογή νέων τρόπων είσπραξης ασφαλιστρών για τα ασφαλιστήρια όλων των κλάδων.

Τα λειτουργικά έξοδα της Εταιρίας έφθασαν τα €100,8 εκατ. από €99,8 εκατ., ήτοι αύξηση 1,0% σε σχέση με το 2014, χωρίς να έχουμε συμπεριλάβει έκτακτα αποτελέσματα.

Τα βασικά οικονομικά μεγέθη της Εθνικής Ασφαλιστικής διαμορφώνονται ως εξής:

Βασικά οικονομικά μεγέθη

(ποσά σε εκατ. €)	2015	2014	%
Σύνολο ενεργητικού	3.320	3.189	4,1%
Ίδια κεφάλαια	674	567	18,9%
Κέρδη προ φόρων	79	105	-24,8%
Κέρδη μετά φόρων	100	76	31,6%

Η σταθερά θετική πορεία των κερδών είχε ως αποτέλεσμα η Εθνική Ασφαλιστική να παρουσιάσει πλεόνασμα περιθωρίου φερεγγυότητας ύψους €651,7 εκατ., αυξημένο κατά 9,5% σε σχέση με το 2014.

Η Εθνική Ασφαλιστική υπέβαλε τις απαιτούμενες από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων

(“ΕΙΟΡΑ”) αναφορές του προπαρασκευαστικού σταδίου και είναι ουσιαστικά έτοιμη να μεταβεί ομαλά στο νέο εποπτικό πλαίσιο.

Το δίκτυο της Εθνικής Ασφαλιστικής στην Ελλάδα αριθμεί 13 καταστήματα, 150 γραφεία πωλήσεων, 2.180 ασφαλιστικούς συμβούλους και 1.443 συνεργαζόμενα ασφαλιστικά πρακτορεία, ενώ τα προϊόντα της προσφέρονται και μέσω του εκτεταμένου δικτύου καταστημάτων της Εθνικής Τράπεζας (τραπεζασφάλειες) καθώς και με απευθείας πωλήσεις (direct selling) και μέσω της on-line πλατφόρμας Εθνική Protect.

Εκτός από την Ελλάδα, η Εθνική Ασφαλιστική έχει ενεργό παρουσία και στη Ρουμανία, μέσω της Societate Comerciala Asigurari Garanta SA, στη Βουλγαρία, μέσω των: UBB-Metlife Zhivotozastrahovatelno Drujestvo AD, και της UBB Insurance Broker AD, καθώς και στην Κύπρο, με την Εθνική Ασφαλιστική Κύπρου και την Εθνική Ασφαλιστική Κύπρου Γενικών Ασφαλειών.

Την 13.06.2014, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εθνικής Ασφαλιστικής αποφάσισε η Εταιρία να προβεί στην από κοινού με τις United Bank of Bulgaria AD και AIG Central Europe & CIS Insurance Holding Corporation πώληση της UBB AIG Insurance Company AD. Η πώλησή ολοκληρώθηκε στις αρχές του 2016 (04.01.2016).

Το 2015 δόθηκε προτεραιότητα στην υλοποίηση σημαντικών έργων υποδομής όπως το νέο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα, συστήματα διαχείρισης κόστους και βελτίωσης λειτουργίας, συστήματα ανάπτυξης πωλήσεων και εναρμόνισης με κανονιστικές υποχρεώσεις.

Για το 2016 η Εθνική Ασφαλιστική εξακολουθεί να έχει στο επίκεντρο τον ασφαλισμένο της, συνεχίζει να εκπαιδεύει διαρκώς το προσωπικό της, ενσωματώνει στα επιχειρησιακά της μοντέλα σύγχρονα χαρακτηριστικά και προσαρμόζει στις νέες απαιτήσεις τις μεθόδους υπολογισμού του κινδύνου, προσφέρει σημαντικές ευχέρειες στο δίκτυό της, ενώ έχει ολοκληρώσει όλες τις διαδικασίες προσαρμογής στο Solvency II και παραμένει έτοιμη να αντιμετωπίσει νέες προκλήσεις.

Βασικός στόχος για την τρέχουσα χρήση είναι η Εταιρία να διατηρήσει την κυρίαρχη θέση της στην αγορά αλλά και να προσφέρει καινοτόμες λύσεις για τους ασφαλισμένους της, προσαρμοσμένες στις νέες απαιτήσεις που απορρέουν από τη χρηματοοικονομική συγκυρία. Συγχρόνως, η Εθνική Ασφαλιστική θα συνεχίσει να εργάζεται εντατικά ώστε να βελτιώσει ακόμη περισσότερο τον τρόπο λειτουργίας της, να παρέχει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες, αξιοποιώντας τους ανθρώπινους πόρους της και εξασφαλίζοντας σταθερή κερδοφορία, μέσω της οποίας θα μπορεί να συνεχίσει να ικανοποιεί τα επενδυτικά της σχέδια για τους ασφαλισμένους και να παραμένει κεφαλαιακά θωρακισμένη.

4.2 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Το 2015 ήταν μια χρονιά σημαντικών οικονομικών, πολιτικών αλλά και κοινωνικών εξελίξεων για τη Χώρα, καθώς και ειδικότερων αρνητικών συγκυριών για την Εταιρεία.

Σε μια τόσο ιδιαίτερη και δύσκολη χρονιά, ο Όμιλος το 2015 βελτίωσε σημαντικά τα καθαρά αποτελέσματα μετά από φόρους – μείωση των Ζημιών κατά 35% έναντι του 2014 (€2,6 εκατ. το 2015 έναντι Ζημιάς €4,0 εκατ. το 2014) ενώ εμφάνισε Κέρδη από λειτουργικές δραστηριότητες €0,2 εκατ. (έναντι Ζημιάς €0,7 εκατ. το 2014) αποτυπώνοντας τη συντονισμένη προσπάθεια της Διοίκησης προς τον περιορισμό του κόστους λειτουργίας και εξοικονόμησης πόρων χωρίς επίπτωση στην ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών αλλά και της διοικητικής αναδιάρθρωσης μετά τη λύση της σύμβασης διαχείρισης με την Εταιρεία Starwood Hotels & Resorts.

Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών ανήλθε σε €26,9 εκατ. έναντι €30,9 εκατ. το 2014 (υποχώρησε κατά 13% σε σχέση με τη χρήση 2014), κυρίως: α) λόγω της διοργάνωσης των εκδηλώσεων των Ποσειδωνίων που το 2014 απέφεραν έσοδα ύψους €2,5 εκατ. περίπου, και πραγματοποιούνται κάθε 2 χρόνια και β) την παύση των κρατήσεων και κλειστών συστημάτων που είχαν ως αποτέλεσμα το ξενοδοχειακό συγκρότημα στις αρχές της χρήσης να έχει μηδενικές κρατήσεις έναντι κρατήσεων για 7.500-8.000 διανυκτερεύσεις στις αρχές του 2014. Σημαντική ήταν και η επίπτωση από την αύξηση των συ-

ντελεστών ΦΠΑ στην εστίαση και διαμονή που απορροφήθηκε και δεν μετακυλήθηκε στους πελάτες της Εταιρείας.

Είναι σημαντικό ότι παρά τη μείωση στον κύκλο εργασιών, ο Όμιλος βελτίωσε το αποτέλεσμα προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων και τελών ακίνητης περιουσίας που διαμορφώθηκε σε κέρδη €5,2 εκατ. έναντι κερδών €4,9 εκατ. το 2014.

Το 2016, το ξενοδοχειακό συγκρότημα λειτουργεί σε πιο υγιή βάση κρατήσεων ενώ η Διοίκηση της Εταιρείας προχωρεί σε σημαντικές προωθητικές δράσεις καθώς και αναβάθμιση των εγκαταστάσεων προς την ακόμη καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών της και επίτευξη των στόχων της.

Συνεχίζονται οι διεργασίες για την πώληση πλειοψηφικού πακέτου μετοχών της εταιρίας μας από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και το ΤΑΙΠΕΔ προς το Στρατηγικό Επενδυτή Apollo Investment HoldCo, στο πλαίσιο ενός αναθεωρημένου σχεδίου ανάπτυξης της έκτασης του Αστέρια Βουλιαγμένης.

4.3 ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Η Δ/ση Περιουσίας της Τράπεζας το 2015 επέδειξε έντονη δραστηριότητα στη διαχείριση και εκμετάλλευση τόσο της ακίνητης περιουσίας της, όσο και των ακινήτων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στον έλεγχο πολεοδομικών/τεχνικών θεμάτων με στόχο την ολοκλήρωση υπαγωγής των ακινήτων ιδιοκτησίας της Τράπεζας στον Ν.4178/2013 - Αντιμετώπιση της Αυθαίρετης Δόμησης- και έκδοση 240 βεβαιώσεων νομιμότητας.

Στα πλαίσια υλοποίησης των προγραμματισμένων ενεργειών αναφορικά με την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας, η Δ/ση Περιουσίας της Τράπεζας ανακοίνωσε την 27/11/2015 τη δημοσίευση πώλησης πέννητα (50) ακινήτων συνολικής τιμής εκκίνησης €10,8 εκατ. μέσω δημοσίου πλειοδοτικού διαγωνισμού, εκ των οποίων κατακυρώθηκαν τρία ακίνητα συνολικής αξίας πώλησης €1,1 εκατ.

Παρά το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον, την επιβολή των κεφαλαιακών περιορισμών και την έλλειψη ρευστότητας, η συνολική είσπραξη οφειλών λόγω εκμίσθωσης ή/και πώλησης ακινήτων με

προθεσμιακό διακανονισμό ανήλθε στο ποσό των €1,6 εκατ..

Επίσης υπεγράφησαν 20 νέες συμβάσεις με συνολικό ετησιοποιημένο μίσθωμα €578,6 χιλ. και διαμόρφωση του συνόλου εκμισθωμένων συμβάσεων στις 113, με ετήσιο μίσθωμα €2,8 εκατ., ενώ επιτυχώς ολοκληρώθηκε η αναδιαπραγμάτευση για 7 μίσθια ιδιοκτησίας της ΠΑΝΓΑΙΑ, όπου η ωφέλεια για την Τράπεζα ανήλθε σε ~ €1 εκατ.

Η αναβάθμιση του μηχανογραφικού υποσυστήματος Ακίνητης Περιουσίας από Classic RE σε Flexible RE εξασφαλίζει ακόμα αποτελεσματικότερη διαχείριση του χαρτοφυλακίου της Μονάδας μας το οποίο, με στοιχεία 31.12.2015, αποτελείτο από 1.455 ακίνητα συνολικής λογιστικής αξίας κατά IFRS €216 εκατ. (αναλυτικά, ιδιοχρησιμοποιούμενα και επενδυτικά (125) αξίας € 137,5 εκατ. και ακίνητα πλειστηριασμού (1.330) αξίας €78,5 εκατ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

5.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Η διαχείριση και ο έλεγχος κινδύνων διαδραματίζει θεμελιώδη ρόλο στη συνολική στρατηγική του Ομίλου, με σκοπό αφενός την ουσιαστική παρακολούθηση των υπαρκτών και πιθανών κινδύνων για τον οργανισμό και αφετέρου την εναρμόνιση με τις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις.

Ο Όμιλος έχει προσδιορίσει σαφώς το περίγραμμα (riskprofile) και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων (riskappetite) και έχει σχεδιάσει τη στρατηγική και την πολιτική διαχείρισής τους. Την ευθύνη για τη σύνθεση και τήρηση αυτού του γενικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, σε επίπεδο Ομίλου, έχει το Διοικητικό Συμβούλιο (εφεξής Δ.Σ.) και πιο συγκεκριμένα η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Δ.Σ. (Ε.Δ.Κ.), με την άμεση συνδρομή της Επιτροπής Ελέγχου.

Η Ε.Δ.Κ. υποβάλλει προς έγκριση στο Δ.Σ. τη στρατηγική και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου της Τράπεζας και του Ομίλου, σε ετήσια βάση. Επιπλέον θέτει τις αρχές και εγκρίνει την πολιτική διαχείρισης κινδύνων, και επιπλέον εποπτεύει την καταλληλότητα της διαχείρισης κινδύνων. Η Επιτροπή απαρτίζεται αποκλειστικά από τουλάχιστον 3 μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. που στην πλειονότητά τους (συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου) είναι ανεξάρτητα. Τα μέλη και ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζονται από το Δ.Σ. της Τράπεζας, κατόπιν συστάσεων της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Η Ε.Δ.Κ. έχει την ευθύνη να εξετάζει αναφορές και να αξιολογεί τη συνολική έκθεση κινδύνου της Τράπεζας και του Ομίλου σε τακτική βάση, λαμβάνοντας υπόψη την εγκεκριμένη στρατηγική ανάληψης κινδύνων και το Επιχειρηματικό Σχέδιο του Ομίλου. Οι προτάσεις κατατίθενται στην Επιτροπή από τον Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου (GROUP CRO). Κατά το έτος 2015 η Ε.Δ.Κ. συνεδρίασε 11 φορές.

Κεντρικός ρόλος στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, δηλαδή η παρακολούθηση και ο έλεγχος των κινδύνων που αναλαμβάνει ο Όμιλος, έχει ανατεθεί στις δύο Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου: τη Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο.) και τη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών και Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομί-

λου (Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο.). Οι εν λόγω Μονάδες εντοπίζουν τους κινδύνους κάθε χαρτοφυλακίου και δραστηριότητας του Ομίλου και ασκούν εποπτεία σε όλες τις θυγατρικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Οι δύο Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου υποστηρίζουν:

- το Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής της Τράπεζας (ALCO), που χαράζει τη στρατηγική και την πολιτική της Τράπεζας σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει.
- τη Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου, που έχει την ευθύνη για όλα τα θέματα συμμόρφωσης με κανόνες και εποπτικές αρχές. Ειδικότερα ως κανόνες και εποπτικές αρχές αναφέρονται: η ισχύουσα ελληνική νομοθεσία, η Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, η Τράπεζα της Ελλάδος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και οι αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τις εταιρείες του Ομίλου. Η Διεύθυνση αναφέρεται στο Δ.Σ. μέσω της Επιτροπής Ελέγχου.
- τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου-Επιθεώρησης της Τράπεζας και του Ομίλου που αναφέρεται στο Δ.Σ. μέσω της Επιτροπής Ελέγχου. Αυτή συμπληρώνει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων λειτουργώντας ως ανεξάρτητο ελεγκτικό όργανο και επικεντρώνεται στην αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του.

Επιπλέον οι δύο Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου συνεργάζονται με τις Μονάδες Πίστης (Credit Units), που εποπτεύουν τις Πιστοδοτικές Μονάδες των πιστωτικών ιδρυμάτων του Ομίλου και συμμετέχουν στα εγκριτικά τους όργανα, τόσο σε τοπικό όσο και σε ομιλικό επίπεδο. Με την ανεξαρτησία τους οι Μονάδες Πίστης διασφαλίζουν έναν αδιάβλητο έλεγχο του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου. Οι Μονάδες Πίστης είναι επίσης θεματοφύλακες των Πιστωτικών Πολιτικών (Credit Policies).

Κίνδυνος Αγοράς

ΕΤΕ και Finansbank

Εκτίμηση και Διαχείριση

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική διαχείριση του Κινδύνου Αγοράς, η Τράπεζα εκτιμά σε καθημερινή βάση –μέσω του συστήματος Risk-Watch™ της εταιρείας Algorithmics– τη Μέγιστη Δυνητική Ζημία («ΜΔΖ») του Εμπορικού και του Διαθέσιμου προς Πώληση Χαρτοφυλακίου της Τράπεζας. Συγκεκριμένα, λόγω της κατά κύριο λόγο γραμμικής φύσης του χαρτοφυλακίου της, η Τράπεζα εφαρμόζει τη μέθοδο της Διακύμανσης-Συνδιακύμανσης, με χρονικό ορίζοντα μίας ημέρας και διάστημα εμπιστοσύνης 99%¹. Οι σημαντικότερες κατηγορίες Κινδύνου Αγοράς στις οποίες εκτίθεται η Τράπεζα είναι ενδεικτικά ο επιτοκιακός κίνδυνος, ο μετοχικός κίνδυνος και ο συναλλαγματικός κίνδυνος.

Οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ χρησιμοποιούνται αφενός ως εργαλείο διαχείρισης κινδύνων και αφετέρου για εποπτικούς σκοπούς. Για εσωτερική χρήση, η Τράπεζα υπολογίζει ημερησίως τη ΜΔΖ για το Εμπορικό και Διαθέσιμο προς Πώληση χαρτοφυλάκιο της, με χρήση των 75 πιο πρόσφατων εκθετικά σταθμισμένων ημερησίων παρατηρήσεων, προκειμένου να κατασκευάσει τα πρότυπα Διακύμανσης-Συνδιακύμανσης. Οι παράγοντες κινδύνου που έχουν σχέση με τα χρηματοοικονομικά προϊόντα στο χαρτοφυλάκιο της ΕΤΕ είναι οι τιμές των επιτοκίων, των μετοχικών δεικτών, οι συναλλαγματικές ισοτιμίες έναντι του ευρώ και οι τιμές των βασικών αγαθών.

Οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ χρησιμοποιούνται επίσης για τον υπολογισμό των εποπτικών υποχρεώσεων για την κεφαλαιακή επάρκεια έναντι του κινδύνου αγοράς. Σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, οι υπολογισμοί αφορούν μόνο το Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας και γίνονται με βάση 252 ισοσταθμισμένες ημερήσιες παρατηρήσεις ανά παράγοντα κινδύνου.

Εκτός της Τράπεζας, η σημαντικότερη πηγή κινδύνου αγοράς σε επίπεδο Ομίλου είναι η Finansbank, μέσω του εμπορικού και Διαθέσιμου προς Πώληση

χαρτοφυλακίου που διαθέτει. Η Finansbank υπολογίζει καθημερινά τη ΜΔΖ τόσο του συνολικού, όσο και των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακό, μετοχικό, συναλλαγματικό) του χαρτοφυλακίου της. Ο υπολογισμός αφορά σε χρονικό ορίζοντα μίας ημέρας και διάστημα εμπιστοσύνης 99%. Η εκτίμηση της ΜΔΖ πραγματοποιείται μέσω του ίδιου συστήματος που χρησιμοποιεί και η Τράπεζα, δηλαδή του Risk-Watch.

Από το 2009, η Τράπεζα υπολογίζει επίσης τη ΜΔΖ του Ομίλου σε καθημερινή βάση, λαμβάνοντας υπόψη τα δικά της χαρτοφυλάκια και τα αντίστοιχα της Finansbank. Η ΜΔΖ του Εμπορικού και του Διαθέσιμου προς Πώληση Χαρτοφυλακίου υπολογίζεται καθημερινά, μαζί με τη ΜΔΖ ανά τύπο κινδύνου.

Προκειμένου να επαληθεύσει την προβλεπτική ικανότητα του υποδείγματος που χρησιμοποιεί για την εκτίμηση της ΜΔΖ, η Τράπεζα εφαρμόζει σε καθημερινή βάση πρόγραμμα Δοκιμαστικού εκ των Υστέρων Ελέγχου (backtesting). Το 2015 δεν υπήρξε καμία περίπτωση που το αποτέλεσμα του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου να υπερβεί την αντίστοιχη εκτίμηση ΜΔΖ.

Δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο διενεργεί καθημερινά και η θυγατρική Finansbank, βάσει παρόμοιας διαδικασίας με αυτή που ανέπτυξε η ΕΤΕ. Το 2015 υπήρξαν πέντε (5) περιπτώσεις που το αποτέλεσμα του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου υπερβεί την αντίστοιχη εκτίμηση ΜΔΖ.

Η ΕΤΕ και η Finansbank έχουν επίσης καθορίσει πλαίσιο ορίων ΜΔΖ. Τα όρια αυτά καθορίζονται βάσει του πλαισίου τους Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων και αφορούν όχι μόνο συγκεκριμένους τύπους κινδύνου αγοράς αλλά το σύνολο του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου τους.

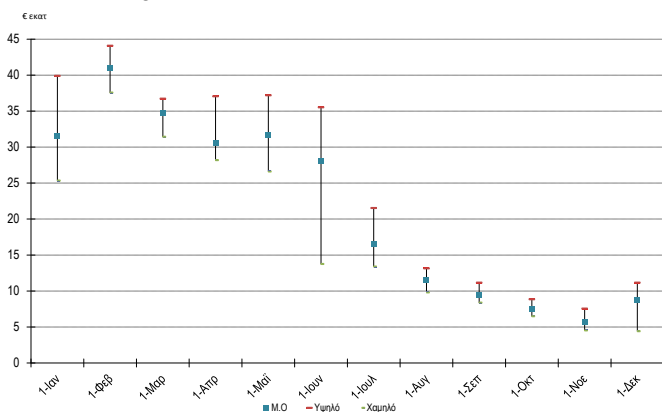
¹ Για λόγους σύγκρισης, η Τράπεζα εκτιμά επίσης τη ΜΔΖ χρησιμοποιώντας τη μέθοδο Ιστορικής Προσμοίωσης.

Σύνολο Κινδύνου Αγοράς

i. ETE

Κατά τη διάρκεια του 2015, η συνολική ΜΔΖ (99%, 1 ημέρα) του Εμπορικού και Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της κυμάνθηκε μεταξύ €4,4 εκατ. και €44,1 εκατ., ενώ ο μέσος όρος για το έτος διαμορφώθηκε στα €21,0 εκατ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, η συνολική ΜΔΖ ανήλθε στα €9,5 εκατ. Όπως φαίνεται στο ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.1, η συνολική ΜΔΖ αυξήθηκε σημαντικά κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, κυρίως λόγω αύξησης του επιτοκιακού κινδύνου.

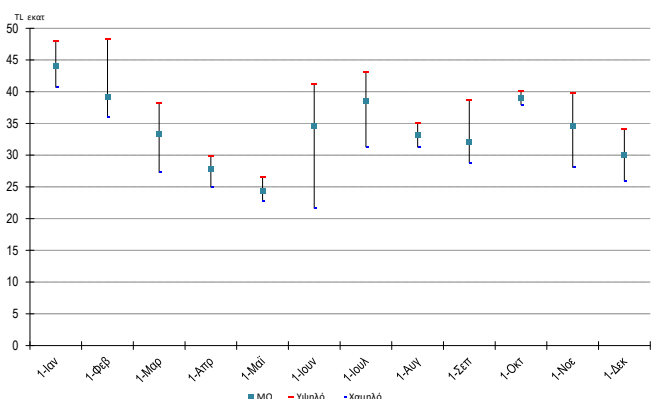
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.1
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΔΖ ΤΗΣ ΕΤΕ

ii. Finansbank

Κατά τη διάρκεια του 2015, η ΜΔΖ (99%, 1 ημέρα) του Εμπορικού και Διαθέσιμου προς Πώληση χαρτοφυλακίου της Finansbank (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.2) κυμάνθηκε μεταξύ TRY 21,6 εκατ. (€6,8 εκατ.) και TRY 48,3 εκατ. (€15,2 εκατ.), ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε στα TRY 34,3 εκατ. (€10,8 εκατ.). Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, η συνολική ΜΔΖ ανήλθε στα TRY 30,8 εκατ. (€9,7 εκατ.).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.2
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΜΔΖ ΤΗΣ FINANSBANK

Η μεταβολή στη συνολική ΜΔΖ της Finansbank αποδίδεται επίσης κατά κύριο λόγο στη μεταβολή του επιτοκιακού κινδύνου της θυγατρικής.

Κατά τη διάρκεια του 2015, η συνολική ΜΔΖ του Εμπορικού και Διαθέσιμου προς Πώληση Χαρτοφυλακίου του Ομίλου (ETE & Finansbank) κυμάνθηκε μεταξύ €10,6 εκατ. και €51,7 εκατ., ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε στα €26,7 εκατ.

Επιτοκιακός Κίνδυνος

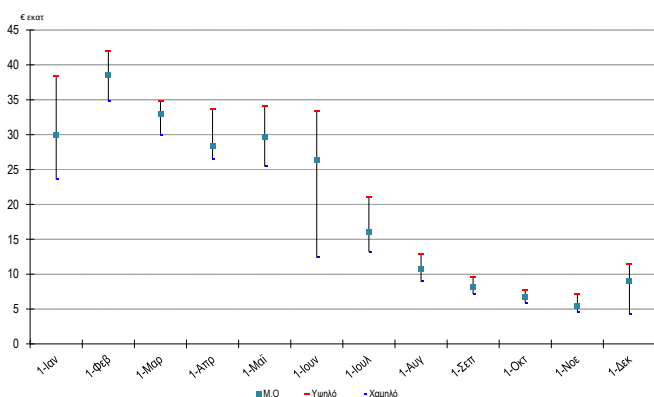
i. ETE

Ο πιο σημαντικός τύπος κινδύνου αγοράς στον οποίο εκτίθεται η ΕΤΕ είναι ο επιτοκιακός κίνδυνος. Απορρέει κυρίως από το Εμπορικό και Διαθέσιμο προς Πώληση χαρτοφυλάκιο της, καθώς και από τα παράγωγα επιτοκιακά προϊόντα, εξωχρηματοστηριακά και χρηματοστηριακά διαπραγματεύσιμα. Το επίπεδο της ΜΔΖ του επιτοκιακού κινδύνου εξαρτάται κυρίως από το επίπεδο και τη μεταβλητότητα των υποκείμενων επιτοκίων καθώς και από τις θέσεις (διάρκεια) του χαρτοφυλακίου. Κατά τη διάρκεια του 2015, η επιτοκιακή ΜΔΖ (99%, 1 ημέρα) του Εμπορικού και Διαθέσιμου προς Πώληση Χαρτοφυλακίου της ΕΤΕ κυμάνθηκε μεταξύ €4,3 εκατ. και €42,0 εκατ., ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε στα €19,8 εκατ.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015, λόγω των συνεχιζόμενων διαπραγματεύσεων μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και των Θεσμών που οδήγησαν σε κλυδωνισμό την οικονομία της χώρας, τα περιθώρια αποδόσεων μεταξύ των ελληνικών και γερμανικών ομολόγων διευρύνθηκαν σημαντικά και ανήλθαν στο υψηλότερο επίπεδό τους στις αρχές Ιουλίου, μετά τη λήξη των διαπραγματεύσεων. Ως αποτέλεσμα, αυξήθηκε η μεταβλητότητα των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων, καθώς και οι εκτιμήσεις της επιτοκιακής και συνολικής ΜΔΖ για την Τράπεζα, όπως φαίνεται στο ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.3. Από τα μέσα Ιουλίου και ύστερα, όταν επιτεύχθηκε συμφωνία, τα περιθώρια αποδόσεων μεταξύ των ελληνικών και γερμανικών ομολόγων μειώθηκαν και επανήλθαν στα επίπεδα των αρχών του έτους, με συνέπεια τη μείωση της αντίστοιχης μεταβλητότητας. Επιπλέον, στο τέλος του δεύτερου τριμήνου, το μεγαλύτερο μέρος των θέσεων της Τράπεζας σε ελληνικά ομόλογα μεταφέρθηκε από το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο

δανείων και απαιτήσεων, με αποτέλεσμα τη δραστική μείωση της επιτοκιακής και συνολικής ΜΔΖ για την Τράπεζα. Μετά τη μεταφορά η ΜΔΖ επηρεάστηκε κυρίως από το ύψος και τη μεταβλητότητα των επιτοκίων ανταλλαγής του ευρώ και τις αντίστοιχες αποδόσεις των κρατικών ομολόγων. Σε αυτό το πλαίσιο η απόφαση που έλαβε η ΕΚΤ στις αρχές Δεκεμβρίου σχετικά με το ύψος των επιτοκίων είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της αντίστοιχης μεταβλητότητας και των εκτιμήσεων ΜΔΖ για την Τράπεζα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.3
ΕΠΙΤΟΚΙΑΚΗ ΜΔΖ ΤΗΣ ΕΤΕ

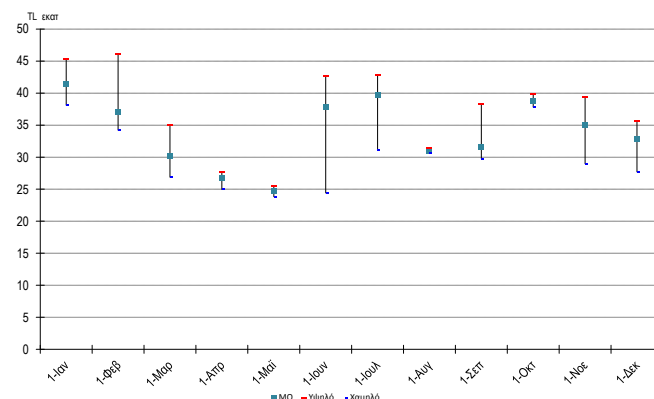
ii. Finansbank

Από την άλλη, η Finansbank εκτίθεται περισσότερο στον επιτοκιακό κίνδυνο, ο οποίος προέρχεται από τη διατήρηση θέσεων σε χρεόγραφα έκδοσης Τουρκικού Δημοσίου κυρίως σε τουρκικές λίρες, δολάρια ΗΠΑ και ευρώ, ενώ διενεργεί πράξεις ανταλλαγής (swap) κυρίως για αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου του χαρτοφυλακίου χρεογράφων της και σε μικρότερο βαθμό για διαπραγμάτευση τίτλων για ίδιο λογαριασμό. Κατά τη διάρκεια του 2015, η επιτοκιακή ΜΔΖ (99%, 1 ημέρα) του Εμπορικού και Διαθέσιμου προς Πώληση χαρτοφυλακίου της Finansbank κυμάνθηκε μεταξύ TRY23,8 εκατ. (€7,5 εκατ.) και TRY46,1 εκατ. (€14,5 εκατ.), ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε σε TRY34,0 εκατ. (€10,7 εκατ.).

Σχεδόν καθόλη τη διάρκεια του 2015, η επιτοκιακή και η συνολική ΜΔΖ της Finansbank παρέμεινε σε σχετικά υψηλό επίπεδο, ακολουθώντας τις κινήσεις της υποκείμενης μεταβλητότητας. Ειδικότερα, κυρίως λόγω της πολιτικής αβεβαιότητας, οι αποδόσεις των τουρκικών ομολόγων και τα τοπικά επιτόκια ανταλλαγής γνώρισαν αισθητές διακυμάνσεις στη διάρκεια του έτους, ακολουθώντας ανοδική

τάση. Το οικονομικό περιβάλλον επιδεινώθηκε μετά τις πρώτες εκλογές που διεξάχθηκαν στις αρχές Ιουνίου, με αποτέλεσμα ραγδαία άνοδο της σχετικής μεταβλητότητας και υψηλότερες εκτιμήσεις επιτοκιακής ΜΔΖ (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.4). Κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους, όταν αποκαταστάθηκε η πολιτική σταθερότητα, τόσο τα επιτόκια όσο και η σχετική μεταβλητότητα βαθμιαία μειώθηκαν.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.4
ΕΠΙΤΟΚΙΑΚΗ ΜΔΖ ΤΗΣ FINANSBANK

Κατά τη διάρκεια του 2015, η επιτοκιακή ΜΔΖ του Ομίλου (ETE & Finansbank) κυμάνθηκε μεταξύ €10.2 εκατ. και €49.6 εκατ., ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε σε €25.3 εκατ.

Μετοχικός κίνδυνος

i. ΕΤΕ

Η ΕΤΕ παρουσιάζει μέτρια έκθεση στον μετοχικό κίνδυνο, ο οποίος απορρέει από τις θέσεις που διατηρεί σε χαρτοφυλάκια μετοχών και μετοχικών παραγώγων. Ειδικότερα, η ΕΤΕ τηρεί ένα περιορισμένο χαρτοφυλάκιο μετοχών, η πλειονότητα των οποίων διαπραγματεύεται στο ΧΑ, και διατηρεί θέσεις σε μετοχές και μετοχικά παράγωγα που διαπραγματεύονται στο ΧΑ καθώς και σε διεθνή χρηματιστήρια. Το χαρτοφυλάκιο μετοχικών παραγώγων χρησιμοποιείται για διαπραγμάτευση τίτλων για ίδιο λογαριασμό, καθώς και για την αντιστάθμιση του μετοχικού κινδύνου που απορρέει από την ταμειακή θέση της Τράπεζας και των συνδεδεμένων με μετοχές προϊόντων που προσφέρονται στην πελατεία της. Κατά τη διάρκεια του 2015, η μετοχική ΜΔΖ (99%, 1 ημέρα) του Εμπορικού και Διαθέσιμου προς Πώληση Χαρτοφυλακίου της ΕΤΕ κυμάνθηκε μεταξύ €0,7 εκατ. και €3,5 εκατ., ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε σε €1,8 εκατ.

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2015, λόγω των πολιτικών συνθηκών στην Ελλάδα, το χρηματιστήριο παρουσίασε αυξημένη μεταβλητότητα με αποτέλεσμα την αύξηση της μετοχικής ΜΔΖ. Τους επόμενους μήνες οι σχετικές μεταβλητότητες μειώθηκαν και οδήγησαν σε χαμηλότερες εκτιμήσεις ΜΔΖ για την Τράπεζα. Ωστόσο, μετά τη διακοπή των διαπραγματεύσεων μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και των Θεσμών στο τέλος Ιουνίου και την επαναλειτουργία του Χρηματιστηρίου Αθηνών μετά από πέντε εβδομάδες αργίας, παρατηρήθηκε έντονη κινητικότητα στις τιμές και τους δείκτες των μετοχών. Κατά το τέταρτο τρίμηνο του έτους, η αγορά ομαλοποιήθηκε με αποτέλεσμα να περιοριστεί η μεταβλητότητα και να μειωθεί σημαντικά η μετοχική ΜΔΖ.

ii. Finansbank

Η Finansbank διατηρεί ακόμη μικρότερη έκθεση στον μετοχικό κίνδυνο, λόγω των θέσεών της σε χρηματιστήρια που διαπραγματεύονται στο BORSA. Κατά τη διάρκεια του 2015, η μετοχική ΜΔΖ (99%, 1 ημέρα) του Εμπορικού και Διαθέσιμου προς Πώληση χαρτοφυλακίου της Finansbank κυμάνθηκε μεταξύ TRY 0,01 εκατ. (€0,003 εκατ.) και TRY 0,04 εκατ. (€0,014 εκατ.), ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε σε TRY 0,01 εκατ. (€0,004 εκατ.).

Κατά τη διάρκεια του 2015, η μετοχική ΜΔΖ του Ομίλου (ETE & Finansbank) κυμάνθηκε μεταξύ €0,7 εκατ. και €3,5 εκατ., ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε σε €1,8 εκατ.

Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος για την ΕΤΕ και τη Finansbank απορρέει από την ανοικτή συναλλαγματική θέση τους. Η ανοικτή συναλλαγματική θέση προκύπτει κυρίως από τις τρέχουσες (spot) και προθεσμιακές (forward) συναλλαγές σε ξένο νόμισμα που διενεργεί η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς.

i. ΕΤΕ

Κατά τη διάρκεια του 2015, η συναλλαγματική ΜΔΖ (99%, 1 ημέρα) της ΕΤΕ κυμάνθηκε μεταξύ €0,2 εκατ. και €2,1 εκατ., ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε σε €0,6 εκατ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2014, η συναλλαγματική ΜΔΖ ανήλθε σε €0,5 εκατ.

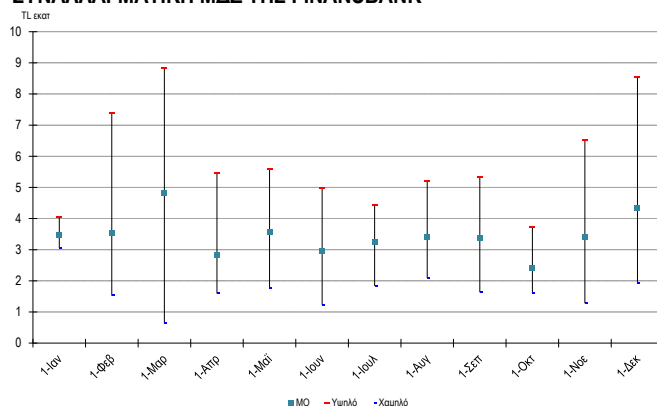
Κατά τη διάρκεια του 2015 η συναλλαγματική ΜΔΖ παρέμεινε σε σχετικά χαμηλά επίπεδα. Η αύξησή της τον Ιανουάριο αποδίδεται στην απόφαση της Κεντρικής Τράπεζας της Ελβετίας να εγκαταλείψει τη σταθερή ισοτιμία ελβετικού φράγκου και ευρώ, ενώ η αύξηση τον Μάιο και τον Ιούλιο οφείλεται κυρίως σε μεταβολές στην ανοικτή συναλλαγματική θέση της Τράπεζας.

ii. Finansbank

Κατά τη διάρκεια του έτους, η συναλλαγματική ΜΔΖ (99%, 1 ημέρα) του Εμπορικού και Διαθέσιμου προς Πώληση χαρτοφυλακίου της Finansbank κυμάνθηκε μεταξύ TRY 0,6 εκατ. (€0,2 εκατ.) και TRY 8,8 εκατ. (€2,8 εκατ.), ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε σε TRY 3,5 εκατ. (€1,1 εκατ.).

Η συναλλαγματική ΜΔΖ παρουσίασε σημαντικές διακυμάνσεις το 2015, κυρίως λόγω μεταβολών της θέσης αγοράς (long position) σε δολ. ΗΠΑ της Finansbank.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.5
ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΜΔΖ ΤΗΣ FINANSBANK

Κατά τη διάρκεια του 2015, η συναλλαγματική ΜΔΖ του Ομίλου (ETE & Finansbank) κυμάνθηκε μεταξύ €0,4 εκατ. και €5,9 εκατ., ενώ ο μέσος όρος του έτους διαμορφώθηκε σε €1,9 εκατ.

Πρόγραμμα Προσομοίωσης Καταστάσεων Κρίσης

i. ΕΤΕ

Οι καθημερινές εκτιμήσεις της ΜΔΖ αναφέρονται σε «κανονικές» συνθήκες αγοράς. Ωστόσο, είναι απαραίτητη η συμπληρωματική ανάλυση για την εκτίμηση της ζημίας που ενδέχεται να υποστεί η Τράπεζα εάν επικρατήσουν στις χρηματοπιστωτικές αγορές ακραίες και ασυνήθιστες συνθήκες. Για το λόγο αυτό, η Τράπεζα διενεργεί σε εβδομαδιαία

βάση πρόγραμμα Προσομοίωσης Καταστάσεων Κρίσης (stresstesting) τόσο για το Εμπορικό όσο και για το Διαθέσιμο προς Πώληση Χαρτοφυλάκιο, βάσει συγκεκριμένων σεναρίων, ανάλογα με την κατηγορία του παράγοντα κινδύνου (επιτοκιακού, μετοχικού και συναλλαγματικού).

ii. Finansbank

Πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης τόσο για το Εμπορικό όσο και για το Διαθέσιμο προς Πώληση Χαρτοφυλάκιο διεξάγεται ξεχωριστά και από τη θυγατρική Finansbank σε μηνιαία βάση. Τα σεναρία αναφέρονται σε ακραίες μεταβολές επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών και βασίζονται στις πρόσφατες οικονομικές κρίσεις που έχουν λάβει χώρα στην Τουρκία.

Λοιπές Θυγατρικές

United Bulgarian Bank (UBB)

Το Εμπορικό και Διαθέσιμο προς Πώληση χαρτοφυλάκιο της UBB αποτελείται κυρίως από βουλγαρικά κρατικά ομόλογα σε τοπικό (BGN) και ξένο νόμισμα (80%) και κρατικούς και εταιρικούς τίτλους άλλων χωρών της ΕΕ σε ευρώ και δολ. ΗΠΑ (3%). Επιπλέον, η θυγατρική διατηρεί μέτριες θέσεις σε εμπορικούς τίτλους (13%), δημοτικά ομόλογα και εκδόσεις τίτλων βουλγαρικών εταιρειών (4%). Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, η συνολική αξία, σε ονομαστικές τιμές, του χαρτοφυλακίου χρεογράφων της UBB ανήλθε σε €550,3 εκατ., εκ των οποίων το 55% ανήκει στο Εμπορικό και το 45% στο Διαθέσιμο προς Πώληση χαρτοφυλάκιο.

Η UBB παρουσιάζει πολύ μικρή έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Σύμφωνα με την ανοικτή συναλλαγματική θέση της θυγατρικής στο τέλος του 2015, η μόνη σημαντική θέση σε ξένο νόμισμα ήταν σε ευρώ. Ωστόσο, η θέση αυτή δεν ενέχει συναλλαγματικό κίνδυνο, καθώς από την 1η Ιανουαρίου 1999 η ισοτιμία BGN/EUR έχει κλειδώσει στο 1,9558.

Για την παρακολούθηση και αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου αγοράς, η UBB υπολογίζει καθημερινά τη ΜΔΖ (99%, 1 ημέρα) τόσο του συνολικού, όσο και των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακό, μετοχικό, συναλλαγματικό) του χαρτοφυλακίου της. Η UBB έχει επίσης καθορίσει

πλαίσιο ορίων ΜΔΖ για τον έλεγχο και την αποτελεσματικότερη διαχείριση των κινδύνων που αναλαμβάνουν. Τα όρια αυτά αφορούν όχι μόνο συγκεκριμένους τύπους κινδύνου αγοράς αλλά το σύνολο του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου τους. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, η συνολική ΜΔΖ της UBB ανήλθε στα €3,1 εκατ.

Banca Romaneasca

Το Διαθέσιμο προς Πώληση χαρτοφυλάκιο της Banca Romaneasca αποτελείται κυρίως από ρουμανικά κρατικά ομόλογα σε τοπικό και ξένο νόμισμα (RON και EUR αντίστοιχα).

Ο επιτοκιακός κίνδυνος προκύπτει κυρίως από τις θέσεις της σε ομόλογα. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 η συνολική αξία του χαρτοφυλακίου ανήλθε σε €207,3 εκατ., σε ονομαστικές τιμές. Τα ρουμανικά κρατικά ομόλογα σε RON αποτελούν το 89% αυτού του ποσού, ενώ σε EUR το 10%. Το υπόλοιπο 1% αφορά εταιρικές εκδόσεις σε RON.

Επιπλέον, η Banca Romaneasca παρουσιάζει πολύ μικρή έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Σύμφωνα με την ανοικτή συναλλαγματική θέση της θυγατρικής στο τέλος του 2015, ο συναλλαγματικός κίνδυνος οφείλεται κυρίως σε θέσεις σε CHF, JPY, NOK και EUR. Για την αποτελεσματική διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου, η θυγατρική υπολογίζει τη συναλλαγματική ΜΔΖ του χαρτοφυλακίου της σε καθημερινή βάση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 ανήλθε σε €11 χιλ.

Vojvodjanska Banka

Το Διαθέσιμο προς Πώληση χαρτοφυλάκιο της Vojvodjanska Banca αποτελείται κυρίως από κρατικά ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του σερβικού δημοσίου και μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο του Βελιγραδίου.

Ο επιτοκιακός κίνδυνος προκύπτει κυρίως από τις θέσεις της σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, η συνολική ονομαστική αξία του χαρτοφυλακίου ανήλθε σε €92,3 εκατ., εκ των οποίων 83% αντιπροσωπεύει κρατικά ομόλογα και 17% έντοκα γραμμάτια του σερβικού δημοσίου στο τοπικό νόμισμα (RSD) και σε EUR.

Επιπλέον, η Vojvodjanska Banca παρουσιάζει πολύ μικρή έκθεση σε μετοχικό κίνδυνο. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, η αξία του μετοχικού χαρτοφυλακίου της ανήλθε σε €717 χιλ.

Σύμφωνα με την ανοικτή συναλλαγματική θέση της θυγατρικής στο τέλος του 2015, οι κύριες συναλλαγματικές θέσεις ήταν σε EUR, USD και CHF. Για την αποτελεσματική διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου, η Vojvodjanska Banca υπολογίζει τη συναλλαγματική ΜΔΖ του χαρτοφυλακίου της σε καθημερινή βάση. Ωστόσο, η έκθεσή της σε συναλλαγματικό κίνδυνο είναι πολύ χαμηλή και οι αντίστοιχες εκτιμήσεις της ΜΔΖ είναι ασήμαντες (στις 31 Δεκεμβρίου 2015 η συναλλαγματική ΜΔΖ ανήλθε σε €8,4 χιλ.).

Πιστωτικός Κίνδυνος

Η διαχείριση και ο έλεγχος του πιστωτικού κινδύνου διαδραματίζει θεμελιώδη ρόλο στη συνολική στρατηγική του Ομίλου, με σκοπό την ουσιαστική παρακολούθηση αφενός των υπαρκτών και πιθανών κινδύνων για τον οργανισμό και αφετέρου την εναρμόνιση με τις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις.

Η λειτουργία διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου διαμοιράζεται σε τέσσερα διαφορετικά επίπεδα άμυνας, ως εξής:

- Η Πρώτη Γραμμή αφορά την επιχειρησιακή λειτουργία, δηλαδή τον πιστωτικό κίνδυνο που αναλαμβάνουν οι επιχειρηματικές μονάδες. Είναι υπόλογες για τον κίνδυνο που αναλαμβάνουν και επομένως είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή διορθωτικών ενεργειών για την αντιμετώπιση διαδικαστικών και ελεγκτικών ελλείψεων. Τελικός στόχος τους είναι η ελαχιστοποίηση του κινδύνου για δεδομένο επίπεδο αναμενόμενης απόδοσης μέσω της καθιέρωσης και εφαρμογής εσωτερικών κανόνων στην καθημερινή δραστηριότητά τους.
- Η Δεύτερη Γραμμή Άμυνας στον Όμιλο ΕΤΕ εφαρμόζεται από τις Μονάδες Πίστης που ενεργούν ανεξάρτητα από τις επιχειρηματικές μονάδες. Παραλαμβάνουν από τις επιχειρησιακές μονάδες εισηγήσεις πιστοδοτήσεων, τις οποίες υποβάλλουν σε αμερόληπτη αξιολόγηση κινδύνου, εφαρμόζοντας την αρχή του διπλού ελέγχου («four-eyesprinciple»), και τελικά αναλαμ-

βάνουν τον κίνδυνο και έχουν δικαίωμα βέτο στην εγκριτική διαδικασία.

- Η Τρίτη Γραμμή εφαρμόζεται από τη Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο.) που εποπτεύει τον πιστωτικό κίνδυνο. Ο ρόλος της είναι να παρακολουθεί, να ελέγχει και να ποσοτικοποιεί τους κινδύνους σε επίπεδο χαρτοφυλακίου ή εταιρείας. Η Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. βοηθά άλλες μονάδες που αναλαμβάνουν κινδύνους και θεσπίζει την υιοθέτηση κατάλληλων εργαλείων μέτρησης της τιμολόγησης και του κινδύνου. Υπό αυτή την έννοια, βοηθά τις μονάδες που αναλαμβάνουν τον κίνδυνο να ορίζουν τον στόχο έκθεσης σε κίνδυνο και να υποβάλλουν αναφορές με επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τον κίνδυνο σε ολόκληρο τον Όμιλο. Η Κανονιστική Συμμόρφωση του Ομίλου συμβάλλει προκειμένου να διασφαλίσει την συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία και τους κανονισμούς.
- Τέλος, η Τέταρτη Γραμμή Άμυνας αποτελεί αντικείμενο του Εσωτερικού Ελέγχου - Επιθεώρησης της Τράπεζας και του Ομίλου που παρέχει στο ΔΣ ανεξάρτητη διασφάλιση, επί τη βάση του υψηλότερου επιπέδου ανεξαρτησίας και αντικειμενικότητας εντός του οργανισμού.

Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες όλων των παραπάνω γραμμών άμυνας ορίζονται και διακρίνονται με σαφήνεια.

Η Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. καταλαμβάνει κεντρική θέση στη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, αφού εντοπίζει, εκτιμά, παρακολουθεί και ελέγχει τους κινδύνους που αναλαμβάνει ο Όμιλος. Αναφέρεται στον Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου (Group CRO) και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Την εξειδίκευση και υλοποίηση της πολιτικής σε θέματα πιστωτικού κινδύνου με κύρια έμφαση στα συστήματα διαβάθμισης, υποδείγματα αξιολόγησης και παραμέτρους κινδύνου σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Δ.Σ. της Τράπεζας.
- Την αξιολόγηση της επάρκειας των μεθόδων και συστημάτων μέτρησης, ελέγχου και αναφοράς του πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει η Τράπεζα και τα πιστωτικά ιδρύματα του Ομίλου, καθώς και την περιοδική επικύρωσή τους.

- Την καθιέρωση κατευθυντήριων γραμμών για την ανάπτυξη μεθοδολογιών εκτίμησης της Εκτιμώμενης Ζημιάς (EZ – Expected Loss, EL) και των συστατικών της, ήτοι της Πιθανότητας Αθέτησης (ΠΑ – Probability of Default, PD), της Ζημιάς σε Περίπτωση Αθέτησης (ΖΠΑ – Loss Given Default, LGD) και της Έκθεσης σε Κίνδυνο (ΕΣΚ – Exposure at Default, EAD) για κάθε κατηγορία ανοιγμάτων επιχειρηματικής και λιανικής τραπεζικής.
- Τον υπολογισμό του Εποπτικού και Εσωτερικού Κεφαλαίου που απαιτείται για την κάλυψη όλων των κινδύνων και την κατάρτιση των σχετικών εσωτερικών και εποπτικών αναφορών.
- Την εισαγωγή βέλτιστων πρακτικών και προδιαγραφών για την ανάπτυξη, επικύρωση και βαθμολόγηση όλων των υποδείγματων πιστωτικού κινδύνου σε επίπεδο Ομίλου.

A. Επιχειρηματικό Χαρτοφυλάκιο - ΕΤΕ

Η συνέχιση της βαθύτατης οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα κατά το 2015, οδήγησε σε μια ιδιαίτερα εντατική προσπάθεια από πλευράς Επιχειρηματικών Πιστοδοτικών Μονάδων να αυξηθεί η ποσότητα αλλά και η ποιότητα των λαμβανόμενων εξασφαλίσεων, να διοχετευθούν νέες χρηματοδοτήσεις προς επιχειρήσεις με εξαγωγικό προσανατολισμό και να αναθεωρηθούν τα περισσότερα πιστοδοτικά προγράμματα με στόχο την ενίσχυση του χαρτοφυλακίου και τη βελτίωση της προοπτικής ομαλής εξυπηρέτησης των υποχρεώσεων των εταιρικών πελατών.

Από το 2008, η Τράπεζα χρησιμοποιεί πέντε (5) υποδείγματα αξιολόγησης επιχειρηματικών πιστοδοτήσεων, εκ των οποίων όλα εφαρμόζονται μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας Risk Analyst™ (RA) (μίας αναβαθμισμένης έκδοσης του λογισμικού Moody's Risk Advisor™), συνεπικουρούμενων, όπου είναι απαραίτητο, από τις αξιολογήσεις των Moody's Investors Service και S&P's. Η επιδείνωση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών οδήγησε σε υποβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης από τα περισσότερα υποδείγματα.

Ανάλυση χαρτοφυλακίου

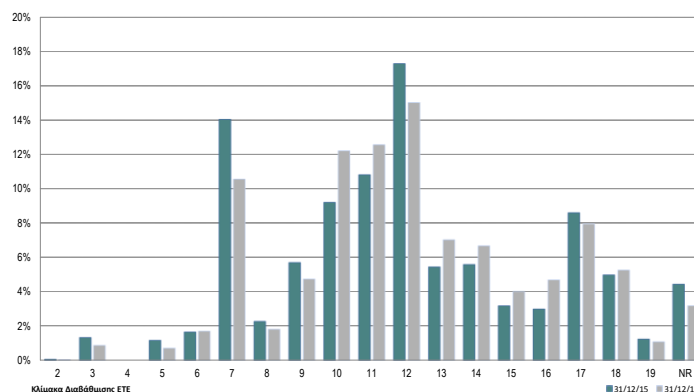
Ο πίνακας που ακολουθεί καταγράφει την κατανομή, ανά είδος υποδείγματος, των υπολοίπων των ανοιγμάτων και των πιστούχων για την ΕΤΕ:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.1
ΕΤΕ – ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΝΟΙΓΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

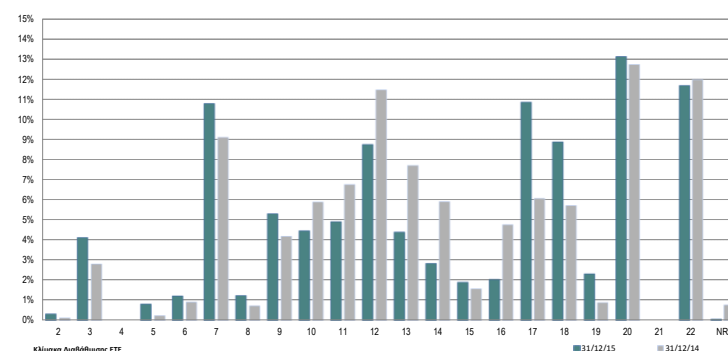
Υπόδειγμα αξιολόγησης	Πλήθος	%	Έκθεση (εκατ. €)	Έκθεση (%)
Υπόδειγμα αξιολόγησης επιχειρηματικών πιστοδοτήσεων	2.567	67,1%	6.299	57,0%
Σκορόκαρτα Επιχειρήσεων με Περιορισμένα Οικονομικά Στοιχεία	104	2,7%	32	0,3%
Εμπειρικό Υπόδειγμα	446	11,7%	314	2,8%
Ανοίγματα Ειδικού Δανεισμού - Χρηματοδότηση μεγάλων έργων	551	14,4%	962	8,7%
Ανοίγματα Ειδικού Δανεισμού-Χρηματοδότηση για αγορά περιουσιακού στοιχείου	110	2,9%	1.745	15,8%
Moody's - S&P	47	1,2%	1.696	15,4%
Χωρίς αξιολόγηση	188		12	
Σε αθέτηση	4.550		6.471	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	8.563		17.531	

Όπως φαίνεται στον παραπάνω πίνακα, η πλειονότητα των πιστούχων του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου είναι νομικά πρόσωπα με πλήρη οικονομικά στοιχεία. Η κατανομή των πιστούχων και των ανοιγμάτων στην Κλίμακα Διαβάθμισης της ΕΤΕ (ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ 5.1.6 και 5.1.7 αντίστοιχα) αναδεικνύει επαρκή διασπορά χωρίς υψηλή συγκέντρωση (άνω του 25%) σε καμία βαθμίδα κατάταξης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.6
ΕΤΕ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ –
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΛΙΜΑΚΑ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.7
ΕΤΕ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ –
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΟΙΓΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΛΙΜΑΚΑ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

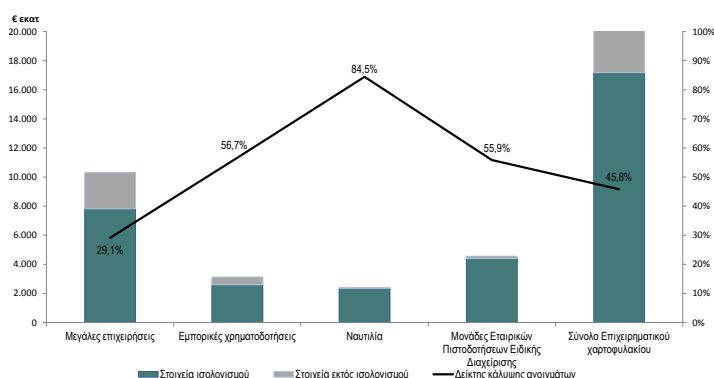

Σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, τα ανοίγματα σε αθέτηση (βαθμίδες αξιολόγησης 20 & 21 παραπάνω) αυξήθηκαν ως αποτέλεσμα της περαιτέρω επιδείνωσης των μακροοικονομικών συνθηκών στην Ελλάδα. Η μέση σταθμισμένη με βάση το άνοιγμα ΠΑ όλων των ενήμερων επιχειρηματικών πιστούχων στις 31.12.2015 εκτιμάται στο 6,6%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.2
ΕΤΕ – ΚΛΙΜΑΚΑ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΠΙΣΤΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΠΑ

ΚΔΠ	ΠΑ	ΚΔΠ	ΠΑ	ΚΔΠ	ΠΑ	ΚΔΠ	ΠΑ
1	0,09%	6	0,50%	11	2,65%	16	14,50%
2	0,12%	7	0,70%	12	3,75%	17	20,30%
3	0,20%	8	1,00%	13	5,25%	18	28,50%
4	0,25%	9	1,35%	14	7,35%	19	40,00%
5	0,35%	10	1,90%	15	10,30%	20, 21 (Αθέτηση)	100,00%

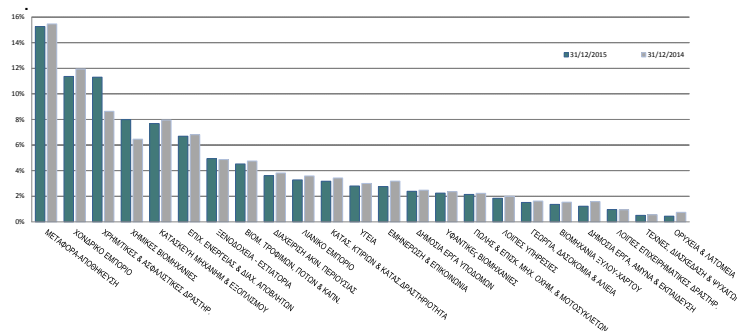
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.8
ΕΤΕ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΛΥΜΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΙΣΧΥΡΕΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

Ανάλυση ανά κλάδο

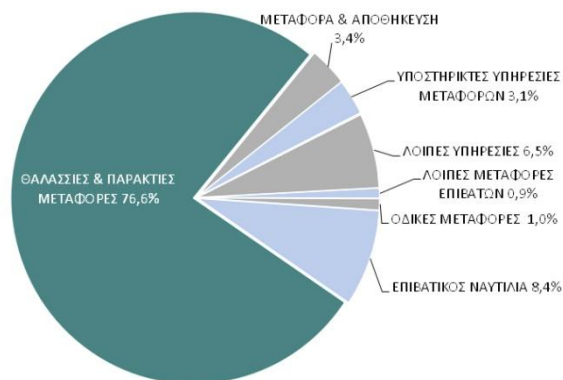
Όσον αφορά την κατανομή του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου της ΕΤΕ ανά κλάδο, δεν σημειώνονται σημαντικές μεταβολές σε σχέση με το 2014 και δεν εμφανίζεται καμία σημαντική συγκέντρωση κινδύνων σε κανένα κλάδο οικονομικής δραστηριότητας. Ο κλάδος των Χρηματοοικονομικών & Ασφαλιστικών Δραστηριοτήτων εμφανίζει την υψηλότερη αύξηση στα υπόλοιπα σε ετήσια βάση (€535,6 εκατ.), ενώ ο κλάδος Δημόσιας Διοίκησης & Άμυνας σημειώνει τη μεγαλύτερη μείωση (€50,2 εκατ.).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.9
ΕΤΕ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ – ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

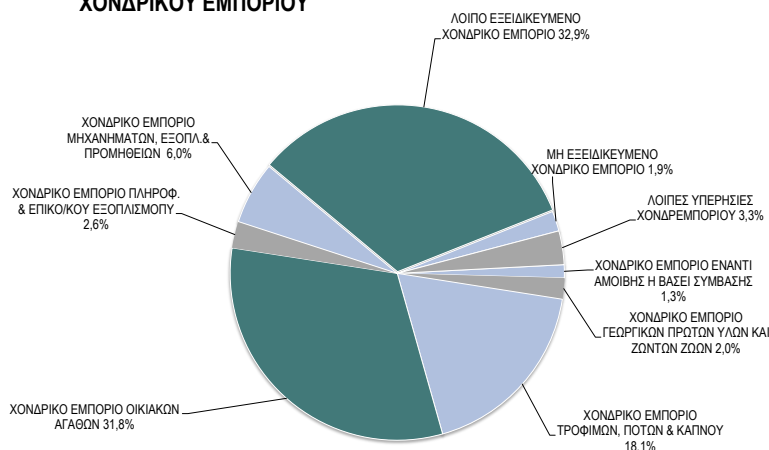

Ο κλάδος που εμφανίζει τα μεγαλύτερα υπόλοιπα είναι ο κλάδος Μεταφορών & Αποθήκευσης (15,3%) λόγω των ανοιγμάτων που παραδοσιακά διατηρεί η ΕΤΕ στον τομέα της ποντοπόρου ναυτιλίας. Ο δεύτερος μεγαλύτερος κλάδος (το Χονδρικό Εμπόριο) αγγίζει το 11,4% των συνολικών ανοιγμάτων, αλλά παρουσιάζει αρκετή διαφοροποίηση, καθώς περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό διαφόρων εμπορικών δραστηριοτήτων.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.10
ΕΤΕ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ – ΚΛΑΔΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.11
ΕΤΕ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ – ΚΛΑΔΟΣ ΧΟΝΔΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Β. Χαρτοφυλάκια Λιανικής – ΕΤΕ

Το 2015 δεν υπήρξε πιστωτική επέκταση των χαρτοφυλακίων λιανικής της ΕΤΕ. Αντίθετα, η Τράπεζα επικεντρώθηκε στον έλεγχο των καθυστερήσεων καταβάλλοντας προσπάθειες για είσπραξη και προσφέροντας προγράμματα ρυθμίσεων². Οι Απαιτήσεις Λιανικής, από κοινού με τις Πιστωτικές Μονάδες Λιανικής, σχεδίασαν και προσέφεραν προϊόντα αναδιάρθρωσης και ρυθμίσεων, ορισμένα προεγκεκριμένα για συγκεκριμένες ομάδες πελατών, με σκοπό να διευκολύνουν την εξυπηρέτηση των δανείων και συνεπώς να ελέγξουν το χαρτοφυλάκιο των επισφαλειών.

Παρά τη σημαντική προσπάθεια, τα εξυπηρετούμενα δάνεια συνέχισαν να συρρικνώνονται και τα μη εξυπηρετούμενα να αυξάνονται, καθώς η συνολική δημιουργία καθυστερήσεων άνω των 90 ημερών υπερέβη τα υπόλοιπα που επέστρεψαν σε ενήμερη κατάσταση.

Η ανοδική τάση των καθυστερήσεων άνω των 90 ημερών φαίνεται, ωστόσο, να αναστρέφεται στο τελευταίο τρίμηνο του 2015 και στους πρώτους μήνες του 2016, ως αποτέλεσμα αφενός των εισπραξιών (υψηλότερες ανακτήσεις τοις μετρητοίς και ρυθμίσεις προσαρμοσμένες στις δυνατότητες αποπληρωμής των πελατών) και αφετέρου του ρυθμού δημιουργίας νέων επισφαλειών (η μεικτή δημιουργία καθυστερήσεων άνω των 90 ημερών επιβραδύνεται καθώς το μακροοικονομικό περιβάλλον σταθεροποιείται).

Όσον αφορά τις προβλέψεις από δανειακές ζημιές, η Τράπεζα αύξησε τις γενικές προβλέψεις τόσο για τα στεγαστικά όσο και για τα καταναλωτικά δάνεια και μέχρι το τέλος του 2015 κάλυψε πλήρως το έλλειμμα προβλέψεων που διέγνωσε η Συνολική Αξιολόγηση της ΕΚΤ για το 2015.

Κτηματική Πίστη

Τα στεγαστικά δάνεια αντιπροσωπεύουν μακράν το μεγαλύτερο χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας και κατά συνέπεια βρίσκονται διαρκώς υπό στενή παρακο-

λούθηση με τη χρήση προηγμένων τεχνικών εκτίμησης πιστωτικού κινδύνου. Η Τράπεζα από τις αρχές του 2008 εφαρμόζει την μεθοδολογία Advanced IRB (A-IRB Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων) για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου από υποθήκες.

Τα υποδείγματα ΠΑ και ΖΠΑ που ανέπτυξε η Τράπεζα για τα στεγαστικά δάνεια βασίζονται σε ιστορικά στοιχεία 20 ετών. Αντικατοπτρίζουν τη μακρόχρονη εμπειρία της στη στεγαστική πίστη και λαμβάνουν υπόψη το ελληνικό νομικό πλαίσιο καθώς και τις πολιτικές της Βασιλείας σχετικά με τις κατασχέσεις ενυπόθηκων ακινήτων. Οι παράμετροι πιστωτικού κινδύνου των υποδειγμάτων ΠΑ και ΖΠΑ αποτελούν τα βασικά στοιχεία εισαγωγής για τον υπολογισμό της Εκτιμώμενης Ζημίας και του Σταθμισμένου Ενεργητικού και χρησιμοποιούνται περαιτέρω:

- στον σχηματισμό προβλέψεων βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ),
- στην εσωτερική διαδικασία αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας (ICAAP, προσαρμοσμένη στην πρόσφατη εμπειρία σχετικά με τις επιδόσεις),
- στις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων,
- στην τιμολόγηση των νέων δανείων,
- στην αξιολόγηση και παρακολούθηση της ποιότητας.

καθώς στις τακτικές εσωτερικές αναφορές προς την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και την Εκτελεστική Επιτροπή της ΕΤΕ. Μέχρι το τέλος του 2015 το ποσοστό των δανείων που κατανεμήθηκε σε ομάδες χαμηλού κινδύνου (ΠΑ < 2,0%) είχε μειωθεί σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2014. Παρά ταύτα, το ήμισυ του πληθυσμού παραμένει σε ομάδες χαμηλής ΠΑ, ενώ 29,4% των δανείων είναι σε καθυστέρηση (έναντι 29,4% τον Δεκέμβριο του 2014).

² Όλες οι συμβάσεις που οι όροι και οι προϋποθέσεις τους έχουν τροποποιηθεί μέσω προϊόντων αναχρηματοδότησης, αναδιαπραγμάτευσης και αναδιάρθρωσης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.12
ΕΤΕ – ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΟΙΓΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΠΑ

Καταναλωτική Πίστη

Το χαρτοφυλάκιο της καταναλωτικής πίστης (€5,4 δισ.) περιλαμβάνει τις Πιστωτικές Κάρτες, Καταναλωτικά Δάνεια Τακτής Λήξης, Ανακυκλούμενα Δάνεια και Καταναλωτικά Δάνεια Αυτοκινήτου. Το 2015, το συνολικό υπόλοιπο μειώθηκε κατά 3,8% σε σύγκριση με το 2014, λόγω απομόχλευσης.

Ένα μεγάλο μερίδιο του χαρτοφυλακίου αυτού αποτελείται από τροποποιημένα δάνεια (44%), που προσφέρονται σε υφιστάμενους πελάτες με στόχο την διευκόλυνση εξυπηρέτησης των οφειλών τους. Τα προσφερόμενα προϊόντα περιλαμβάνουν προϊόντα συγκέντρωσης οφειλών προς απολύτως ενήμερους πελάτες (0 ημέρες καθυστέρησης), προϊόντα αναδιάρθρωσης για καθυστερήσεις λίγων ημερών και προϊόντα ρύθμισης για καθυστερήσεις πολλών ημερών. Σε κάθε περίπτωση, το νέο «τροποποιημένο» δάνειο συνδυάζει όλες τις καταναλωτικές πιστοδοτήσεις του πελάτη.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.13
ΕΤΕ – ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ – ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ

Σύμφωνα με την ανάλυση «σοδειών» (vintage analysis), οι νέες χρηματοδοτήσεις μετά το 2010 βελτιώνονται με τον χρόνο και παρουσιάζουν χαμηλότερες αθετήσεις και χαμηλότερες καθυστερήσεις πέραν των 90 ημερών.

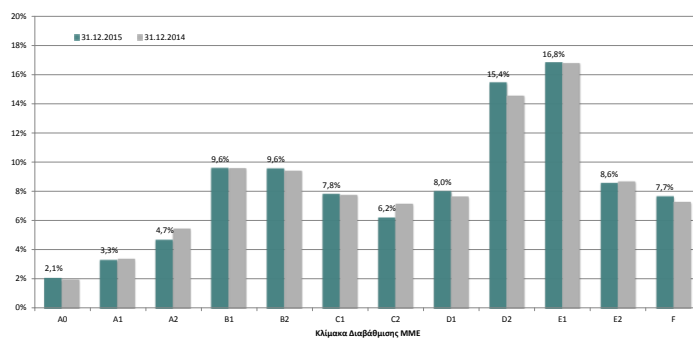
ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.3
ΕΤΕ – ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ «ΣΟΔΕΙΩΝ»
(90+ ημέρες) ΓΙΑ ΜΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΔΑΝΕΙΑ

Σοδειά	Χορηγήσεις	6 Μήνες Ζωής	12 Μήνες Ζωής	24 Μήνες Ζωής
2010	43.508	1,7%	4,9%	11,2%
2011	13.672	0,8%	2,7%	8,4%
2012	8.620	0,5%	2,3%	7,9%
2013	13.768	0,7%	2,6%	3,7%
2014	7.784	0,1%	0,3%	
Α' εξάμηνο 2015	2.285	0,0%		

Δάνεια προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

Το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο έχει χτυπηθεί από την κρίση περισσότερο από κάθε άλλο, με 63% των ανοιγμάτων (έναντι 59% τον Δεκέμβριο του 2014) να αφορά πελάτες που βρίσκονται σε κατάσταση αθέτησης. Οι λοιπές αξιολογικές βαθμίδες παρουσιάζουν επαρκή διασπορά χωρίς υψηλή συγκέντρωση σε καμία βαθμίδα. Η κατάσταση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων τεκμηριώνεται περαιτέρω από την παρατήρηση ότι μόνο τα μισά από τα υπόλοιπα κατανέμονται σε πιστούχους με βαθμό καλύτερο από ή ίσο με D1³. Με άλλα λόγια, μόνο οι μισοί από τους πελάτες παρουσιάζουν πιθανότητα αθέτησης μικρότερη του 20%. Η ομάδα αυτή βρίσκεται σε ελαφρώς χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.14
ΕΤΕ – ΠΙΣΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΜΜΕ - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ

Γ. Θυγατρικές ΕΤΕ

Τα πρότυπα για τους κινδύνους που αναλαμβάνουν οι θυγατρικές του Ομίλου και το πλαίσιο για την εκτίμηση και τον υπολογισμό των βασικών παραμέτρων κινδύνου για το χαρτοφυλάκιο επιχειρηματι-

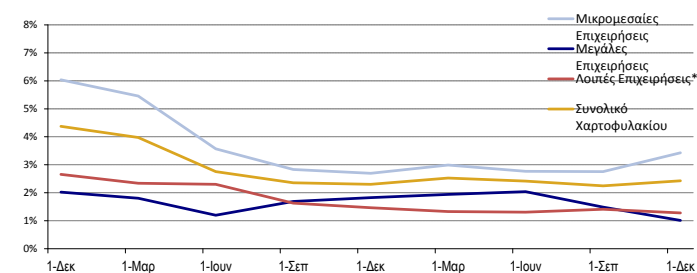
³ Η περιγραφή του υποδείγματος των ΜΜΕ και της σχετικής κλίμακας ΠΑ παρατίθεται στα Παραρτήματα

κής και λιανικής τραπεζικής τίθενται κεντρικά από την Τράπεζα, η οποία επιπλέον ελέγχει συστηματικά και εγκρίνει, όπου απαιτείται, τα υποδείγματα αξιολόγησης αιτημάτων, τα οποία αναπτύσσουν οι θυγατρικές.

Επιχειρηματικό Χαρτοφυλάκιο

Ο τομέας των επιχειρήσεων στην Τουρκία (δηλ. οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω των TRY 100 εκατ.) παρουσίασε αξιοσημείωτη βελτίωση το 2015, καθώς ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών μειώθηκε κατά 1,0% από 1,8% τον Δεκέμβριο του 2014). Αντίθετα, οι επιδόσεις των ΜΜΕ (δηλ. των πιστούχων με κύκλο εργασιών μεταξύ TRY 2 εκατ. και TRY 100 εκατ.) υπήρξαν λιγότερο καλές, καθώς ο παραπάνω δείκτης ανήλθε σε 3,4% αφού έφτασε την ελάχιστη τιμή του (2,7%) τον Δεκέμβριο του 2014. Οι καθυστερήσεις στους υπόλοιπους επιχειρηματικούς τομείς (δηλ. ενέργεια, ναυτιλία, μισθώσεις και factoring) που παρακολουθούνται ξεχωριστά συνέχισαν να ακολουθούν καθοδική τάση, καθώς ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών έφτασε το χαμηλό των 1,3% (έναντι 1,5% τον προηγούμενο χρόνο). Ο συνολικός δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών για το συνολικό επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο στην Τουρκία παραμένει στο 2,4%⁴.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.15
FINANSBANK – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ - ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΑΝΩ ΤΩΝ 90 ΗΜΕΡΩΝ

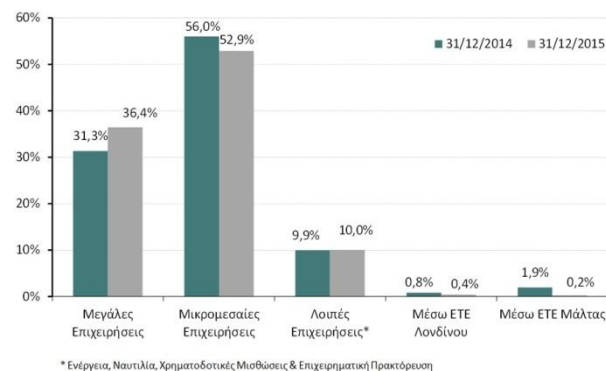

* Ενέργεια, Ναυτιλία, Χρηματοδοτικές Μισθώσεις & Επιχειρηματική Πρακτορείαση

Το χαρτοφυλάκιο παραμένει επικεντρωμένο σε μεσαίες επιχειρήσεις, με το μερίδιό τους να πέφτει ελαφρά (3,1 %) από το 56,0% στο 52,9% και η διαφορά να καταλαμβάνεται κυρίως από Μεγάλες Επιχειρήσεις (από 31,3% στο 36,4%).

⁴ Περιλαμβάνει χρηματοδοτήσεις τουρκικών εταιρειών εγκεκριμένων από τη Finansbank, ανεξάρτητα από το αν τελικά το δάνειο αποδίδεται λογιστικά στον Όμιλο.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.16
FINANSBANK – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ - ΣΥΝΘΕΣΗ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

* Ενέργεια, Ναυτιλία, Χρηματοδοτικές Μισθώσεις & Επιχειρηματική Πρακτορείαση

Χαρτοφυλάκιο Λιανικής

A. Finansbank

Το χαρτοφυλάκιο λιανικής της Finansbank αποτελείται από Καταναλωτικά Δάνεια – που διακρίνονται περαιτέρω σε καταναλωτικά δάνεια χωρίς εξασφάλιση για κάλυψη Προσωπικών Αναγκών, Ευχέρειες Υπερανάληψης και Δάνεια Αυτοκινήτου – Στεγαστικά Δάνεια και Πιστωτικές Κάρτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.4
FINANSBANK – ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ – ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑ ΠΡΟΪΟΝ ΜΗ ΕΞΗΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

εκατ.	2015 TL	2015 TL	2015 Ευρώ	ανά έτος	Σύνολο μη εξυπηρετούμενων δανείων TL	% μη εξυπηρετούμενων δανείων
Λιανική Τραπεζική	23.926	25.340	7.977	5,9%	2.376	9,4%
Προσωπικές Ανάγκες	6.657	7.232	2.277	8,6%	725	10,0%
Δάνεια Αυτοκινήτου	53	35	11	-34,0%	3	9,3%
Υπερανάληψη	1.766	2.539	799	43,8%	231	9,1%
Στεγαστική Πίστη	5.892	5.099	1.605	-13,5%	27	0,5%
Πιστωτικές Κάρτες	9.557	10.436	3.285	9,2%	1.390	13,3%

Τα τροποποιημένα προϊόντα προς το παρόν αφορούν μικρό ποσοστό των αντίστοιχων χαρτοφυλακίων, ενώ το μεγαλύτερο μερίδιο τροποποιήσεων παρατηρείται στις πιστωτικές κάρτες (6,1%) και τα καταναλωτικά δάνεια (5,0%). Το χαρτοφυλάκιο Λιανικής αυξήθηκε κατά 6% σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2014, φτάνοντας το 35% των δανείων της τράπεζας. Τα αυξανόμενα υπόλοιπα μη εξασφαλισμένων δανείων λιανικής συνέβαλαν στην παραμονή των δεικτών καθυστέρησης σε χαμηλά επίπεδα.

Β. Θυγατρικές της ΝΑ Ευρώπης

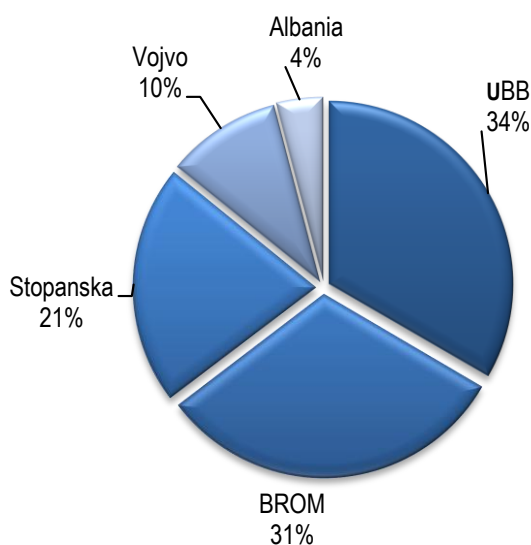
Παρακάτω παρουσιάζεται μια συνοπτική περιγραφή του χαρτοφυλακίου λιανικής τραπεζικής των θυγατρικών της ΕΤΕ στη ΝΑ Ευρώπη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.5
ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΗΣ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗΣ – ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ – ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑ ΠΡΟΪΟΝ ΜΗ ΕΞΗΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ

	Υπόλοιπα (εκατ. €)						Μεταβολή ανά έτος
	UBB	BROM	Stopanska	Vojvo	NBG Albania	2015	
Καταναλωτικά Δάνεια							
Υπόλοιπα	411	294	390	166	12	1.273	14
90	83	80	29	22	1	215	-33
Πιστωτικές Κάρτες							
Υπόλοιπα	73	10	60	8		151	-4
90	8	2	3	3		16	-2
Σεγαστική Πίστη							
Υπόλοιπα	499	627	143	112	104	1.485	-31
90	100	25	3	10	13	151	-31
Δάνεια σε ΜΜΕ και πολύ μικρές επιχειρήσεις							
Υπόλοιπα	9	3	34	16	4	66	36
90	7		2	9	1	19	1
Συνολικό Χαρτοφυλάκιο Λιανικής							
Υπόλοιπα	992	934	627	302	120	2.975	14
90	198	107	37	44	15	401	-65

Τα μεγέθη της λιανικής τραπεζικής των θυγατρικών της ΝΑ Ευρώπης παρέμειναν σχεδόν σταθερά (+0,5%). Οι μεγαλύτερη διαφοροποίηση σημειώθηκε στη UBB, το χαρτοφυλάκιο λιανικής της οποίας μειώθηκε κατά 7,9%, λόγω εκτεταμένων διαγραφών τον Δεκέμβριο του 2015. Αντίθετα, τα χαρτοφυλάκια λιανικής των υπόλοιπων θυγατρικών αυξήθηκαν ελαφρά.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.17
ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΗΣ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗΣ – ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

Κίνδυνος Αντισυμβαλλομένου

Α. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένου για την Τράπεζα προκύπτει από συναλλαγές σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα και άλλες διατραπεζικές εξασφαλισμένες και μη χρηματοδοτήσεις, καθώς και από εμπορικές συναλλαγές και απορρέει από την πιθανή αδυναμία του πιστούχου να εκπληρώσει τις συμβατικές υποχρεώσεις του.

Για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου αυτού, η Τράπεζα έχει θεσπίσει πλαίσιο ορίων, τα οποία έχουν καθοριστεί και παρακολουθούνται από τη Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. Τα όρια τίθενται σε επίπεδο αντισυμβαλλομένου του Ομίλου και βασίζονται στην πιστοληπτική διαβάθμιση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και την κατηγορία του προϊόντος. Η πιστοληπτική διαβάθμιση εξετάζεται από ΕΟΠΑ (Εξωτερικούς Οργανισμούς Πιστοληπτικής Αξιολόγησης), ειδικότερα από τους οίκους Moody's και Standard & Poor's. Εάν υπάρχει ασυμφωνία στην αξιολόγηση ενός πιστωτικού ιδρύματος, λαμβάνεται υπόψη η χαμηλότερη πιστοληπτική διαβάθμιση. Το πλαίσιο των ορίων αναθεωρείται σε ετήσια βάση σύμφωνα με τις επιχειρηματικές ανάγκες της Τράπεζας και τις επικρατούσες συνθήκες στις διεθνείς και εγχώριες χρηματοοικονομικές αγορές.

Για τις διατραπεζικές συναλλαγές, ως ανώτατο αποδεκτό άνοιγμα ανά αντισυμβαλλόμενο όμιλο καθορίστηκε το 70% του αντίστοιχου Ορίου Πιστούχου, όπως ορίζεται από την Πιστωτική Πολιτική του Επιχειρηματικού Χαρτοφυλακίου της ΕΤΕ⁵. Στη συνέχεια τα όρια κατανέμονται στις θυγατρικές τράπεζες του αντισυμβαλλομένου ομίλου, σύμφωνα με τις επιχειρησιακές ανάγκες της Τράπεζας.

Οι διατραπεζικές συναλλαγές διενεργούνται κυρίως με χαμηλού και μεσαίου κινδύνου (investment grade) πιστωτικά ιδρύματα, των οποίων η πιστοληπτική διαβάθμιση κυμαίνεται μεταξύ AAA και BBB-.

⁵ Η Πιστωτική Πολιτική του Επιχειρηματικού Χαρτοφυλακίου της Τράπεζας χρησιμοποιεί την αξιολόγηση αντισυμβαλλομένου – πιστούχου ως το μοναδικό κριτήριο για τον καθορισμό του μέγιστου ανοίγματος που επιτρέπεται ανά αντισυμβαλλόμενο για πιστωτικά όρια (Όριο Πιστούχου). Οι αξιολογήσεις παρέχονται από τους ΕΟΠΑ ή από την εσωτερική κλίμακα Αξιολόγησης Κινδύνου Πιστούχου της ΕΤΕ

Λόγω των χαμηλών πιστοληπτικών διαβαθμίσεων τους, οι ελληνικές τράπεζες εξαιρούνται από αυτό τον γενικό κανόνα και έχει θεσμοθετηθεί ειδικό πλαίσιο για αυτές, ώστε να καλύψει τις επιχειρησιακές ανάγκες της ΕΤΕ. Οι διατραπεζικές τοποθετήσεις σε ελληνικές τράπεζες περιορίζονται μόνον σε O/N ή T/N συναλλαγές, ενώ το ανώτατο διάστημα με τις ξένες τράπεζες δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες, αν και στην πράξη σχεδόν όλες οι διατραπεζικές συναλλαγές λήγουν εντός εβδομάδας.

Η ΕΤΕ επιδιώκει να μειώσει τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου με την υπογραφή τυποποιημένων συμβάσεων (ISDA και GMRA) με τους αντισυμβαλλομένους, οι οποίες περιλαμβάνουν όλους τους απαιτούμενους όρους για τον συμψηφισμό των εκατέρωθεν απαιτήσεων και υποχρεώσεων και την παροχή των αναγκαίων εξασφαλίσεων μεταξύ των αντισυμβαλλομένων μερών. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα έχει υπογράψει με το σύνολο σχεδόν των ενεργών αντισυμβαλλομένων της, συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (Credit Support Annexes, «CSAs»). Με τις συμβάσεις αυτές τίθενται οι όροι και διασφαλίζεται η αμοιβαία παροχή εξασφαλίσεων (μετρητά ή χρεωστικοί τίτλοι) σε ημερήσια βάση σύμφωνα με την τρέχουσα αξία των συναλλαγών.

Τέλος, η ΕΤΕ δραστηριοποιείται και στον τομέα εργασιών διεθνούς εμπορίου, έχοντας θεσπίσει πλαίσιο ορίων για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου αντισυμβαλλομένου από εγχρήματες (funded) εμπορικές συναλλαγές.

Κίνδυνος χώρας

Ο κίνδυνος χώρας είναι ο τρέχων ή μελλοντικός κίνδυνος επί των κερδών και του κεφαλαίου προκαλούμενος από γεγονότα που συμβαίνουν σε μία συγκεκριμένη χώρα, που είναι, τουλάχιστον σε κάποιο βαθμό, υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης αλλά όχι υπό τον έλεγχο ιδιωτικής επιχείρησης ή ιδιώτη. Οι κύριες κατηγορίες κινδύνου χώρας είναι η στάση πληρωμών (sovereign risk), η αδυναμία μετατροπής του εγχώριου νομίσματος σε διεθνή βασικά νομίσματα αποθεμάτων (convertibility risk) και εξαγωγής αυτών (transfer risk). Ο sovereign risk προκύπτει από την ανικανότητα ή αδυναμία μία ξένης κυβέρνησης να αποπληρώσει τις οφειλές της ή να εκπληρώσει άλλες υποχρεώσεις. Οι κίνδυνοι

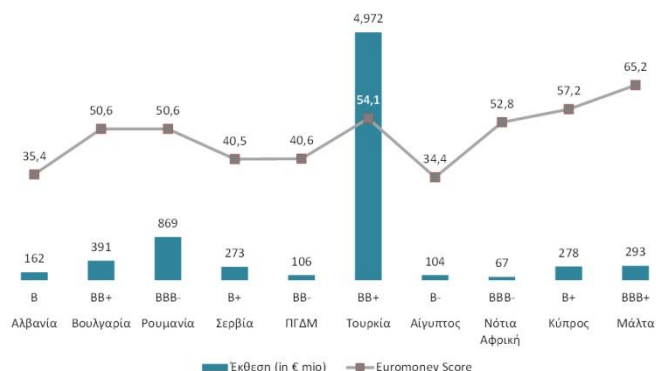
«convertibility» και «transfer» προκύπτουν όταν ένας πιστούχος δεν είναι σε θέση να μετατρέπει κεφάλαια από το τοπικό σε ξένο νόμισμα προκειμένου να αποπληρώσει εξωτερικές υποχρεώσεις. Ως εκ τούτου, στον κίνδυνο χώρας εμπίπτουν όλες οι μορφές διασυνοριακών συναλλαγών, είτε αυτές αφορούν στην κεντρική κυβέρνηση, είτε σε πιστωτικά ιδρύματα, είτε σε ιδιωτική επιχείρηση ή ιδιώτη.

Τα στοιχεία εντός και εκτός ισολογισμού τα οποία ενδεχομένως υπόκεινται σε κίνδυνο χώρας είναι:

- οι συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο θυγατρικών του Ομίλου, που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες,
- οι διατραπεζικές εξασφαλισμένες και μη τοποθετήσεις και ο κίνδυνος που απορρέει από εξωχρηματοπιστηριακές συναλλαγές με χρηματοοικονομικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό,
- η χορήγηση δανείων προς επιχειρήσεις ή χρηματοοικονομικά ιδρύματα, οι θέσεις σε εταιρικά ομόλογα ξένων εκδοτών και η διασυνοριακή χρηματοδότηση μεγάλων έργων,
- οι εγχρήματες (funded) και μη-εγχρήματες (unfunded) εμπορικές συναλλαγές με ξένους αντισυμβαλλομένους, και
- οι συμμετοχές σε κρατικό χρέος και η πώληση προστασίας μέσω Credit Default Swaps, όπου το υποκείμενο νομικό πρόσωπο αναφοράς είναι κάποιο κράτος.

Σε αυτό το πλαίσιο, η έκθεση της ΕΤΕ σε κίνδυνο χώρας προκύπτει από τις θέσεις της Τράπεζας σε ξένα κρατικά ομόλογα, τα δάνεια σε ξένες χώρες, τις διασυνοριακές διατραπεζικές ή εμπορικές συναλλαγές, καθώς και από τις επιχειρηματικές χορηγήσεις ή συμμετοχή στις θυγατρικές του Ομίλου που λειτουργούν στο εξωτερικό. Η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. παρακολουθεί καθημερινά τον κίνδυνο χώρας που απορρέει από τις εργασίες της Τράπεζας, εστιάζοντας κυρίως στην Τουρκία, τις χώρες της ΝΑ Ευρώπης, την Αίγυπτο, τη Μάλτα και τη Νότιο Αφρική, όπου ο Όμιλος της ΕΤΕ έχει παρουσία (Διάγραμμα 5.1.18).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.18
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΕ – ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΧΩΡΑΣ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, το άνοιγμα του κινδύνου χώρας της ΕΤΕ στις εν λόγω χώρες ανήλθε στο 6,9% του συνολικού ενεργητικού του Ομίλου της ΕΤΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.6
ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΧΩΡΑΣ ΕΤΕ

Χώρα	Διαβάθμιση Moody's	Διαβάθμιση S&P	Άνοιγμα /Συνολικό ενεργητικό Ομίλου στις 31.12.15
Αλβανία	B1	B	0,15%
Βουλγαρία	Baa2	BB+	0,36%
Ρουμανία	Baa3	BBB-	0,80%
Σερβία	B1	BB-	0,25%
ΠΓΔΜ		BB-	0,10%
Τουρκία	Baa3	BB+	4,57%
Αίγυπτος	B3	B-	0,10%
Ν. Αφρική	Baa2	BBB-	0,06%
Κύπρος	B1	BB-	0,26%
Μάλτα	A3	BBB+	0,27%
Σύνολο			6,90%

Λειτουργικός Κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος προκύπτει από την πιθανότητα ανθρώπινου λάθους, ανεπαρκών ή λανθασμένων εσωτερικών διαδικασιών, αστοχίες συστημάτων ή/και από εξωτερικά γεγονότα. Ο ορισμός αυτός περιλαμβάνει τον νομικό κίνδυνο, αλλά αποκλείει τον στρατηγικό ή/και επιχειρηματικό κίνδυνο και τον κίνδυνο φήμης.

Πλαίσιο Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου

Η ΕΤΕ αναγνωρίζει τη σημασία του λειτουργικού κινδύνου και έχει θεσπίσει από το 2007 ένα υψηλής αποτελεσματικότητας πλαίσιο για τη διαχείρισή του

σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων του Ομίλου, το Πλαίσιο Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου (ΠΔΛΚ).

Η διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου έχει ενσωματωθεί στις καθημερινές λειτουργίες και δημιουργεί προστιθέμενη αξία βάσει των ακόλουθων πυλώνων:

- Γνώση της πραγματικής ζημίας που σχετίζεται με τον τύπο κινδύνου μέσω της διαδικασίας συλλογής ζημιών και τήρησης μίας πλήρους και συνεπούς βάσης δεδομένων Ζημιογόνων Γεγονότων,
- Αναγνώριση, ιεράρχηση και διαχείριση υπαρκτών και πιθανών κινδύνων μέσω της διαδικασίας Αυτοαξιολόγησης των Κινδύνων και Περιβάλλοντος Ελέγχου (Risks and Control Self-Assessment - RCSA),
- Ιεράρχηση των ενεργειών μετριασμού των σχετικών κινδύνων και ζημιών μέσω της κατάρτισης, επικαιροποίησης και παρακολούθησης Σχεδίων Δράσης,
- Διαχρονική ανάλυση των λειτουργικών κινδύνων και αναγνώριση των προειδοποιητικών σημείων μέσω του ορισμού και της παρακολούθησης Βασικών Δεικτών Κινδύνων,
- Μείωση της έκθεσης του Ομίλου σε ακραία γεγονότα μέσω της διαδικασίας Δομημένης Ανάλυσης Σεναρίων.

Όλα τα παραπάνω βελτιώνουν το περιβάλλον ελέγχου και ενδυναμώνουν την εταιρική κουλτούρα της ΕΤΕ, επηρεάζοντας θετικά τη φήμη της.

Αρχή Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου

Οι παρακάτω αρχές αντικατοπτρίζουν το όραμα της ΕΤΕ για τον λειτουργικό κίνδυνο, που έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε:

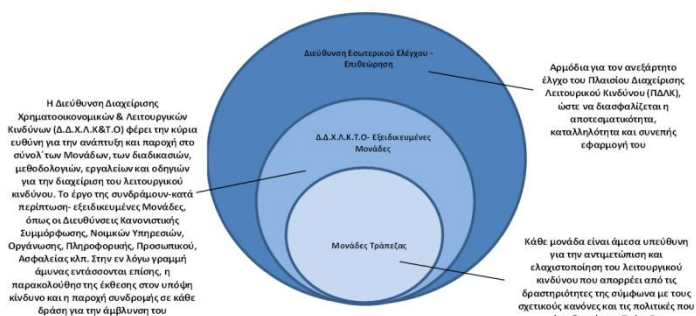
- να ευθυγραμμίζεται με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων που έχει ορίσει το Διοικητικό Συμβούλιο,
- να προβλέπει τους πιθανούς λειτουργικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος εξαιτίας των προϊόντων, των δραστηριοτήτων, των διαδικασιών ή των συστημάτων του και να θεσπίζει διαδικασίες για την αξιολόγηση και την αποτροπή τους,

- να αναγνωρίζει τους παράγοντες που συμβάλουν στις λειτουργικές ζημιές του Ομίλου και να θεσπίζει μέτρα μείωσής τους,
- να αξιολογεί, να αναλύει και να ποσοτικοποιεί γεγονότα με χαμηλή πιθανότητα εμφάνισης και υψηλό αντίκτυπο, που μπορεί να οδηγήσουν σε μη αναμενόμενα γεγονότα κινδύνου,
- να θεσπίζει ένα αποτελεσματικό σύστημα διακυβέρνησης, όπου οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων στη διαχείριση λειτουργικού κινδύνου ορίζονται με σαφήνεια.

Τρεις Γραμμές Άμυνας στη Διαχείριση Λειτουργικού Κινδύνου

Το μοντέλο διακυβέρνησης της διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου του Ομίλου βασίζεται σε «τρεις γραμμές άμυνας», όπως απεικονίζονται στο παρακάτω διάγραμμα:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.19
«ΤΡΕΙΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΑΜΥΝΑΣ» ΓΙΑ ΤΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ

Αναποκριτές Λειτουργικού Κινδύνου έχουν οριστεί σε κάθε Μονάδα της Τράπεζας. Διαδραματίζουν το ρόλο του συνδέσμου μεταξύ της Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.Ο. και της αντίστοιχης μονάδας τους (επιχειρηματικής, υποστηρικτικής ή εξειδικευμένης) στις οποίες διαβιβάζουν τις βασικές αρχές διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου Αναπτύσσουν τη νοοτροπία αντιμετώπισης του λειτουργικού κινδύνου και ενισχύουν την ευαισθητοποίηση σε θέματα λειτουργικού κινδύνου, ενώ συνεχώς ενημερώνονται για τυχόν μεθοδολογικές αλλαγές από την Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.Ο. Τέλος, είναι υπεύθυνες για τον συντονισμό της εφαρμογής του Πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου (ΠΔΛΚ) στις Μονάδες τους.

Οι Αναποκριτές Λειτουργικού Κινδύνου εκπαιδεύονται από την Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.Ο. σε ετήσια βάση. Το 2015 υπήρξε το 10^ο συνεχόμενο έτος κατά το οποίο διοργανώθηκαν εκπαιδευτικά σεμινάρια και ενημερωτικές καμπάνιες τόσο για τους Αναποκριτές Λειτουργικού Κινδύνου όσο και για τα διοικητικά στελέχη της Τράπεζας και του Ομίλου. Τα τελευταία πέντε χρόνια, ο Όμιλος ΕΤΕ έχει προσφέρει εκπαιδευτικά προγράμματα για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου σε περισσότερα από 1.000 άτομα, ενώ άλλα 9.000 εκπαιδεύτηκαν μέσω ηλεκτρονικών σεμιναρίων.

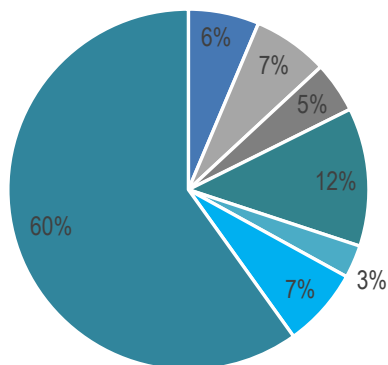
Η ενεργή διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου ενισχύθηκε περαιτέρω με την εγκατάσταση στην Τράπεζα και σε όλες τις μεγάλες θυγατρικές του Ομίλου του λογισμικού της Algorithmics OpVar. Από τα τέλη του 2015, συνολικά 1.206 χρήστες (αναποκριτές λειτουργικού κινδύνου, Διευθυντές Επιχειρηματικών Μονάδων και Διευθυντές Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου) χρησιμοποιούσαν το OpVar, σε επίπεδο Ομίλου.

Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης Κινδύνων και Περιβάλλοντος Ελέγχου

Πολιτική της Τράπεζας είναι να προβαίνει σε αξιολόγηση του λειτουργικού κινδύνου μέσω της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης κινδύνων και περιβάλλοντος ελέγχου και να επικεντρώνεται κατά κύριο λόγο στον ακριβή ορισμό του προφίλ λειτουργικού κινδύνου. Η προσέγγιση αυτή δίνει έμφαση στην έννοια του ενστερνισμού της ευθύνης του κινδύνου σε τοπικό επίπεδο, ενώ ενισχύει την κουλτούρα διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου και της συνειδητοποίησης σημαντικών λειτουργικών κινδύνων σε ολόκληρη την Τράπεζα.

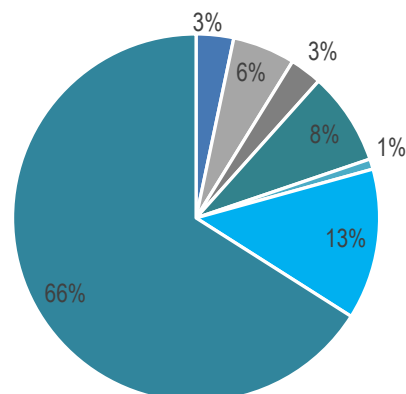
Το παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζει την κατανομή των πιθανών γεγονότων λειτουργικού κινδύνου, σύμφωνα με την αξιολόγηση κάθε μονάδας, που αναγνωρίστηκαν το 2015 μέσω της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης κινδύνων και περιβάλλοντος ελέγχου, σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος ΕΤΕ και τα κατηγοριοποιεί ανά τύπο γεγονότος:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.20
ΕΤΕ - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑ
ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΚΑΙΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ RCSA

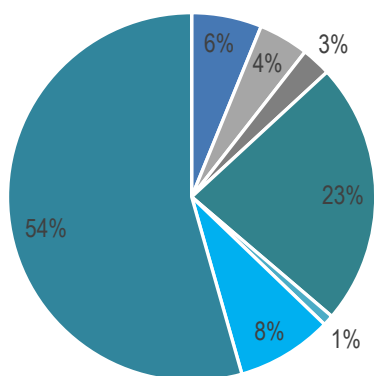
- Εσωτερική Απάτη
- Εξωτερική Απάτη
- Θέματα Ασφάλειας Εργατικού Δυναμικού & Εργασιακών Πρακτικών
- Πελάτες, Προϊόντα & Επιχειρηματικές Πρακτικές
- Βλάβη σε Ενσώματα Περιουσιακά Στοιχεία
- Διακοπή Δραστηριότητας & Δυσλειτουργία Συστημάτων
- Εκτέλεση, Παράδοση & Διαχείριση των Διαδικασιών

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.22
ΝΑ ΕΥΡΩΠΗ - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΚΑΙΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ
ΤΗΝ RCSA

- Εσωτερική Απάτη
- Εξωτερική Απάτη
- Θέματα Ασφάλειας Εργατικού Δυναμικού & Εργασιακών Πρακτικών
- Πελάτες, Προϊόντα & Επιχειρηματικές Πρακτικές
- Βλάβη σε Ενσώματα Περιουσιακά Στοιχεία
- Διακοπή Δραστηριότητας & Δυσλειτουργία Συστημάτων
- Εκτέλεση, Παράδοση & Διαχείριση των Διαδικασιών

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.21
FINANSBANK - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΚΑΙΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ
ΤΗΝ RCSA

- Εσωτερική Απάτη
- Εξωτερική Απάτη
- Θέματα Ασφάλειας Εργατικού Δυναμικού & Εργασιακών Πρακτικών
- Πελάτες, Προϊόντα & Επιχειρηματικές Πρακτικές
- Βλάβη σε Ενσώματα Περιουσιακά Στοιχεία
- Διακοπή Δραστηριότητας & Δυσλειτουργία Συστημάτων
- Εκτέλεση, Παράδοση & Διαχείριση των Διαδικασιών

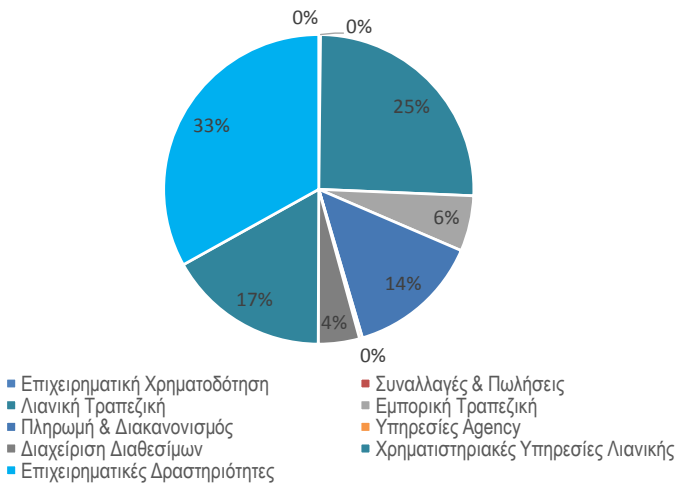
Συλλογή στοιχείων ζημιών

Τα στοιχεία ζημιών συμβάλλουν αποφασιστικά στην ανάλυση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο του λειτουργικού κινδύνου εντός της Τράπεζας. Επομένως, η συλλογή τους παρέχει πληροφόρηση χρήσιμη και σε άλλα συστατικά στοιχεία του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου.

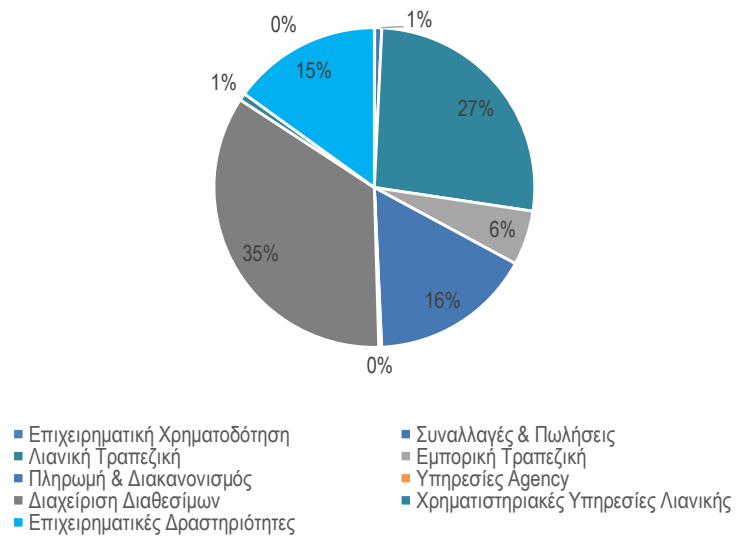
Από το 2007 η Τράπεζα έχει αναπτύξει και τηρεί μία ολοκληρωμένη, πλήρη και συνεπή βάση δεδομένων ζημιών από λειτουργικό κίνδυνο. Τα ζημιόγωνα γεγονότα κατατάσσονται, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο, σε επτά κατηγορίες Τύπου Γεγονότος και σε οκτώ Κατηγορίες Επιχειρηματικής Δραστηριότητας. Οι ζημίες που επηρεάζουν την Τράπεζα στο σύνολό της κατατάσσονται στην Επιχειρηματική Δραστηριότητα με τίτλο «Εταιρικά Στοιχεία».

Τα παρακάτω διαγράμματα παρουσιάζουν την κατανομή ζημιόγων γεγονότων που σχετίζονται με τον λειτουργικό κίνδυνο και καταγράφηκαν στη σχετική βάση δεδομένων της Τράπεζας, σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος ΕΤΕ, κατηγοριοποιημένα ανά Επιχειρηματική Δραστηριότητα:

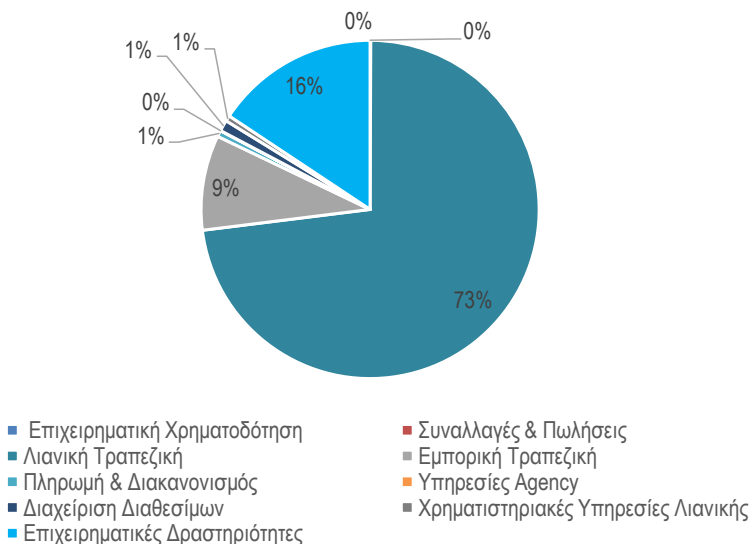
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.23
ΕΤΕ – ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΖΗΜΙΩΝ (2007-15) ΜΕ ΒΑΣΗ
ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.25
ΝΑ ΕΥΡΩΠΗ – ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΖΗΜΙΩΝ (2007-15)
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.24
FINANSBANK – ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΖΗΜΙΩΝ (2007-15)
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Κίνδυνος Ρευστότητας

Οι κύριες πηγές ρευστότητας του Τράπεζας είναι οι καταθέσεις, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα με τη μορφή συμφωνιών επαναγοράς τίτλων (repo) με την ΕΚΤ και μέσω του Έκτακτου Μηχανισμού Παροχής Ρευστότητας (ELA), καθώς και ο μακροπρόθεσμος δανεισμός. Η χρηματοδότηση από τη ΕΚΤ πραγματοποιείται με την παραχώρηση εξασφαλίσεων, κυρίως ομολόγων έκδοσης ΕΤΧΣ/Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας που έχει λάβει η Τράπεζα από το ΤΧΣ, ενώ η χρηματοδότηση μέσω του ELA πραγματοποιείται με την παραχώρηση τίτλων που έχει εκδώσει η Τράπεζα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, στο πλαίσιο του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, καθώς επίσης και ομολόγων ελληνικού δημοσίου, εντόκων γραμματίων και δανείων.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015, η διάρθρωση των πηγών άντλησης ρευστότητας της Τράπεζας μεταβλήθηκε σημαντικά. Οι αιτίες αυτής της μεταβολής ήταν το κλίμα οικονομικής αστάθειας και η αβεβαιότητα για τον τραπεζικό τομέα, που προκλήθηκαν λόγω των συνεχιζόμενων διαπραγματεύσεων μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και των Θεσμών.

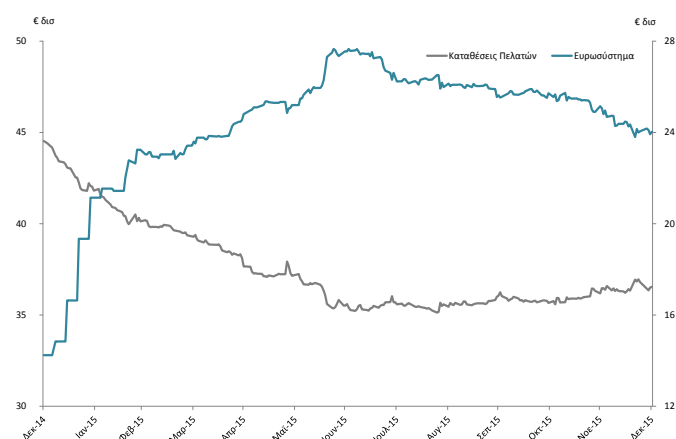
Πιο συγκεκριμένα, η Τράπεζα αντιμετώπισε εκροές πελατειακών καταθέσεων ύψους περίπου €9 δισ., ενώ δεν ανανεώθηκαν συμφωνιών επαναγοράς με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ύψους περίπου €3,6 δισ. Ως αποτέλεσμα, αυξήθηκε η εξάρτηση από τη χρηματοδότηση του Ευρωσυστήματος και επιδεινώθηκε ανάλογα η αντισταθμιστική ικανότητα της Τράπεζας. Επιπλέον, η ΕΚΤ έπαψε να κάνει αποδεκτά ως ενέχυρα προς χρηματοδότηση τα ομόλογα έκδοσης ή με εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, γεγονός που υποχρέωσε την Τράπεζα να καλύψει το χρηματοδοτικό της κενό μέσω του μηχανισμού ELA. Στο αποκορύφωμα της κρίσης ρευστότητας, στις 29 Ιουνίου 2015, λόγω της διακοπής των διαπραγματεύσεων και της απόφασης της ΕΚΤ να παγώσει το ύψος του ELA, οι ελληνικές αρχές προχώρησαν στην επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων, προκειμένου να αποτραπεί η μαζική φυγή καταθέσεων και να διασφαλιστεί η σταθερότητα του εγχώριου τραπεζικού συστήματος. Επίσης, στις 7 Ιουλίου 2015, η ΕΚΤ προχώρησε σε αύξηση των συντελεστών απομείωσης (haircuts) της αξίας των ομολόγων έκδοσης ή με εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, με αποτέλεσμα περαιτέρω μείωση του αποθέματος επιπλέον εγγυήσεων που διέθετε η Τράπεζα για άντληση ρευστότητας μέσω ELA. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι παραπάνω εξελίξεις, η έκθεση της Τράπεζας στο Ευρωσύστημα κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015 αυξήθηκε κατά €13,3 δισ. και διαμορφώθηκε περίπου σε €27,6 δισ. Ωστόσο, ακόμα και τότε η Τράπεζα διέθετε επαρκές απόθεμα επιπλέον εγγυήσεων αποδεκτών προς χρηματοδότηση από τον ELA, ύψους €5,5 δισ., για την κάλυψη περαιτέρω εκροών.

Κατά τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου του 2015 και ενώ οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων ήταν σε ισχύ, η ρευστότητα της Τράπεζας παρουσίασε βελτίωση. Η έκθεση στο Ευρωσύστημα μειώθηκε κατά περίπου €3,5 δισ. και η χρηματοδότηση μέσω ELA κατά περίπου €6 δισ. Ο βασικός λόγος για την εξέλιξη αυτή ήταν η επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικασίας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας τον Δεκέμβριο. Η Τράπεζα όχι μόνο ενίσχυσε την κεφαλαιακή της βάση, αλλά αύξησε και το απόθεμα εγγυήσεων αποδεκτών προς χρηματοδότηση από την ΕΚΤ, μέσω της λήψης ομολόγων έκδοσης ΕΜΣ ύψους €2,7 δισ., στο πλαίσιο του Προγράμματος Ομολογιακού Δανείου. Επιπλέον, η Τράπεζα μείωσε περαιτέρω τις υποχρεώσεις της

μέσω της άσκησης διαχείρισης υποχρεώσεων, αντικαθιστώντας όλες τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, με εξαίρεση τις καλυμμένες ομολογίες, με μετοχές. Τέλος, η ρευστότητα της Τράπεζας βελτιώθηκε περαιτέρω λόγω της μέτριας αύξησης των πελατειακών της καταθέσεων κατά περίπου €1 δισ. και της απομόχλευσης. Σε αυτό το πλαίσιο, στις 31 Δεκεμβρίου 2015, η συνολική έκθεση στο Ευρωσύστημα διαμορφώθηκε στα €24,03 δισ., εκ των οποίων €12,53 δισ. αντλήθηκαν από την ΕΚΤ και €11,5 δισ. από τον ELA, ενώ το συνολικό ύψος των επιπλέον εγγυήσεων για άντληση ρευστότητας ανήλθε στο ποσό των €8,44 δισ.

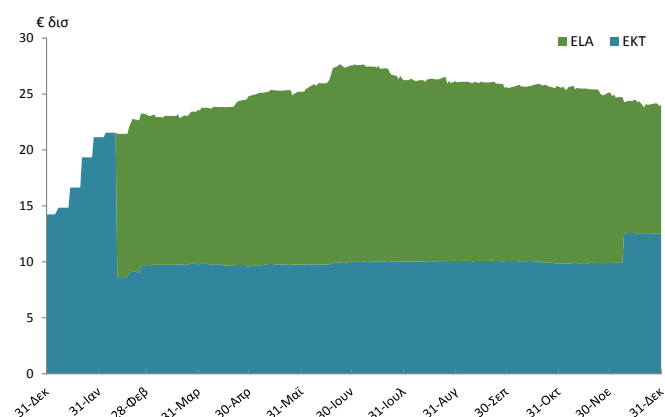
Στο Διάγραμμα που ακολουθεί απεικονίζεται η εξέλιξη των βασικών πηγών χρηματοδότησης της ΕΤΕ κατά τη διάρκεια του 2015:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.26
ΕΤΕ – ΠΗΓΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Η διάρθρωση της χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, κατά το 2015, παρουσιάζεται παρακάτω:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.27
ΕΤΕ – ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Εξελίξεις σχετικά με τη ρευστότητα σύμφωνα με τη Βασιλεία III/CRD IV

Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας

Ο Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας αναφέρεται στο απόθεμα ρευστοποιήσιμων στοιχείων υψηλής ποιότητας του ενεργητικού που διατηρούν τα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΠΙ) προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις καθαρές εκροές σε μία ακραία κατάσταση κρίσης διάρκειας 30 ημερολογιακών ημερών και ορίζεται ως εξής:

$$\text{Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας} = \frac{\text{Απόθεμα Ρευστοποιήσιμων Στοιχείων}}{\text{Καθαρές Εκροές (0-30 ημέρες)}}$$

Ο Δείκτης αποτυπώνει την ικανότητα του ΠΙ να παραμείνει φερέγγυο σε μία ακραία κατάσταση κρίσης διάρκειας 30 ημερολογιακών ημερών. Συγκεκριμένα, ο Δείκτης υπολογίζει εάν το ΠΙ διατηρεί επαρκή αδέσμευτα και ρευστοποιήσιμα στοιχεία υψηλής ποιότητας του ενεργητικού για τη χρηματοδότηση των καθαρών εκροών που ενδεχομένως θα αντιμετώπιζε σε ακραία κατάσταση κρίσης ρευστότητας, οφειλόμενη σε συνδυασμό ακραίων συνθηκών που αφορούν τόσο στην ίδια την τράπεζα όσο και στην ευρύτερη αγορά, όπως:

- σημαντική υποβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης του Π.Ι.,
- διαρροή καταθέσεων πελατών,
- σημαντική απώλεια εταιρικής χρηματοδότησης (whole sale funding) χωρίς εξασφάλιση,
- σημαντική απομείωση της αξίας των προς ενεχύραση χρεογράφων,
- αύξηση των εγγυήσεων για παράγωγα προϊόντα, και
- μερική απώλεια ενδεχόμενης χρηματοδότησης, π.χ. δεσμευμένης ή μη δεσμευμένης ρευστότητας ή πιστωτικών ορίων.

Η απαίτηση για υπολογισμό του Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας τέθηκε σε ισχύ την 1^η Οκτωβρίου 2015. Ως όριο έχει τεθεί το 60%, που θα αυξηθεί βαθμιαία σε 100% τον Ιανουάριο του 2018. Ωστόσο, εξαιτίας των γεγονότων των αρχών του 2015 που ήδη αναλύθηκαν σε προηγούμενη ενότητα, η ΕΤΕ αναγκάστηκε να καταφύγει για χρηματοδότηση στον μηχανισμό ELA και παρέμεινε σε αυτόν ολόκληρο το έτος. Έτσι, η χρήση του Δείκτη ως μέτρο ρευστότητας, υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι εφικτή.

Δείκτης Σταθερής Χρηματοδότησης

Στο πλαίσιο των απαιτήσεων ρευστότητας της Βασιλείας III, ο Δείκτης Σταθερής Χρηματοδότησης λειτουργεί συμπληρωματικά ως προς τον Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας και αποσκοπεί στον έλεγχο του κινδύνου υπερβολικού μετασχηματισμού ληκτότητας και στη μείωση του κινδύνου ρευστότητας χρηματοδότησης. Ενθαρρύνει τα ΠΙ να περιορίσουν την υπερβολική εξάρτηση από βραχυπρόθεσμες, ασταθείς πηγές χρηματοδότησης και να χρησιμοποιούν περισσότερα σταθερές κα μακροπρόθεσμες πηγές ρευστότητας για να χρηματοδοτήσουν τα εντός και εκτός ισολογισμού στοιχεία του ενεργητικού τους.

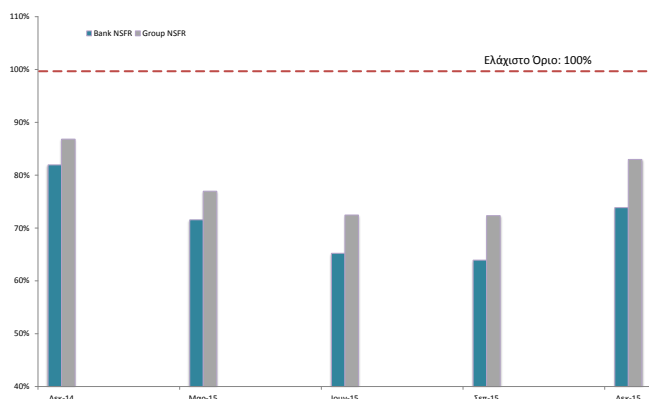
Ο Δείκτης Σταθερής Χρηματοδότησης συγκρίνει το ποσό «Διαθέσιμης Σταθερής Χρηματοδότησης» με το ποσό της «Απαιτούμενης Σταθερής Χρηματοδότησης» και πρέπει να διατηρείται συνεχώς τουλάχιστον 100%. Ενώ ο Δείκτης αυτός βρίσκεται προς το παρόν σε στάδιο εφαρμογής, το προτεινόμενο όριο του 100% θα ισχύσει από την 1^η Ιανουαρίου 2018.

$$\text{Δείκτης Σταθερής Χρηματοδότησης} = \frac{\text{Διαθέσιμη Σταθερή Χρηματοδότηση}}{\text{Απαιτούμενη Σταθερή Χρηματοδότηση}} \geq 100\%$$

Κατά το 2015 ο Δείκτης Σταθερής Χρηματοδότησης της Τράπεζας διολίσθησε σημαντικά, λόγω των σημαντικών εκροών καταθέσεων που μείωσαν το ποσό της Διαθέσιμης Σταθερής Χρηματοδότησης. Ωστόσο, στο τελευταίο τρίμηνο του έτους, βελτιώθηκε, κατά κύριο λόγο εξαιτίας της επιτυχημένης αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο και ανήλθε σε 73,9% στις 31 Δεκεμβρίου. Ο Δείκτης Σταθερής Χρηματοδότησης της Τράπεζας μειώθηκε σταδιακά κατά τη διάρκεια του έτους και διαμορφώθηκε σε 83% στις 31 Δεκεμβρίου 2015.

Η εξέλιξη του Δείκτη Σταθερής Χρηματοδότησης της Τράπεζας και του Ομίλου το 2015 παρουσιάζεται στο παρακάτω:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.1.28
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΕ – ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Κίνδυνος Τιτλοποίησης

Μεταξύ του 2008 και 2011 η Τράπεζα προέβη στην τιτλοποίηση μέρους των στοιχείων ενεργητικού της, μεταβιβάζοντάς τα σε Εταιρείες Ειδικού Σκοπού, οι οποίες εξέδωσαν τίτλους καλυμμένους με τα εν λόγω στοιχεία. Στόχος της Τράπεζας ήταν να μετατρέψει μη ρευστοποιήσιμες απαιτήσεις σε διαπραγματεύσιμους τίτλους, τους οποίους μπορεί είτε αν διαθέσει στην αγορά ή να χρησιμοποιήσει ως εξασφάλιση συναλλαγών χρηματοδότησης. Η Τράπεζα έχει αγοράσει και διατηρεί το σύνολο των τίτλων που εξέδωσαν οι Εταιρείες Ειδικού Σκοπού. Επομένως, δεν υφίσταται ουσιαστική μεταφορά πιστωτικού κινδύνου. Η Τράπεζα δεν έχει προβεί σε συνθετική τιτλοποίηση ή ανατιτλοποιήσεις.

Το συνολικό υπόλοιπο των τιτλοποιημένων στοιχείων στις 31 Δεκεμβρίου διαμορφώθηκε σε €8.166 εκατ. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σημείωση 21.

Τα υπόλοιπα των τίτλων που εκδόθηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2015 είναι:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.7
ΕΤΕ – ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΤΙΤΛΩΝ

Εκδότης (Εταιρεία Ειδικού Σκοπού)	Τύπος στοιχείου ενεργητικού	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία Οριστικής Λήξης	Υπόλοιπο (εκατ. €)
Titlos Plc	Απαιτήσεις από το Δημόσιο	26/2/2009	20/9/2039	4.418
Spritl Plc κατηγορίας Α	Στεγαστικά δάνεια	20/9/2011	20/9/2058	854
Spritl Plc κατηγορίας Β	Στεγαστικά δάνεια	20/9/2011	20/9/2058	250
Autokinito Plc κατηγορίας Β	Δάνεια αυτοκινήτων	23/9/2011	20/9/2023	49
Agorazo Plc κατηγορίας Α	Καταναλωτικά δάνεια	23/9/2011	15/9/2033	392
Agorazo Plc κατηγορίας Β	Καταναλωτικά δάνεια	23/9/2011	15/9/2033	413

Κατά την έναρξη και τη διάρκεια της διαδικασίας τιτλοποίησης η Τράπεζα ενεργεί ως:

- Μεταβιβάζουσα οντότητα
- Πωλητής
- Διαχειριστής
- Διοργανωτής
- Θεματοφύλακας
- Πάροχος ανταλλαγής
- Διαχειριστής ταμειακών διαθεσίμων
- Τράπεζα λογαριασμού
- Πάροχος δανείου μειωμένης εξασφάλισης

Μεθολογίας Στάθμευσης Κινδύνων

Κάθε φορά που η Τράπεζα επενδύει σε τιτλοποιημένες θέσεις, χρησιμοποιεί για τον υπολογισμό των κεφαλαίων τη μέθοδο εσωτερικών διαβαθμίσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 CRR άρθρο 261. Για τη μέθοδο Εσωτερικών Διαβαθμίσεων χρησιμοποιεί τις αξιολογήσεις των οίκων αξιολόγησης.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 δεν υπήρχε κανένα άνοιγμα μετά τον υπολογισμό του πιστωτικού κινδύνου σε τιτλοποιημένες θέσεις για επενδυτικούς σκοπούς.

5.2 ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

Με γνώμονα την κατάλληλη ενσωμάτωση του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου και των βέλτιστων πρακτικών στη λειτουργία του Ομίλου, οι Διευθύνσεις Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας και του Ομίλου και Κανονιστικής Εποπτείας Συναλλαγών της Τράπεζας και του Ομίλου, οι οποίες υπάγονται στο Βοηθό Γενικό Διευθυντή Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας και του Ομίλου, είναι αρμόδιες για τη διαρκή παρακολούθηση του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου και των βέλτιστων πρακτικών στους τομείς αρμοδιότητάς τους, την παροχή κατευθύνσεων και υποστήριξης στις Μονάδες της Τράπεζας και του Ομίλου και την παρακολούθηση της κατάλληλης εφαρμογής του ισχύοντος πλαισίου.

Το 2015 ήταν ένα έτος κατά το οποίο οι προκλήσεις για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα συνεχίστηκαν με αμείωτο ρυθμό, ενώ παράλληλα η επιδείνωση των μακροοικονομικών συνθηκών επηρέασε το περιβάλλον εντός του οποίου λειτουργεί το τραπεζικό σύστημα, καθιστώντας καθοριστική τη συνδρομή της λειτουργίας της Κανονιστικής Συμμόρφωσης στη διαχείριση των ζητημάτων που ανέκυψαν κατά τη διάρκεια του έτους και την προσαρμογή στο κανονιστικό περιβάλλον.

Αξιοσημείωτο και ιδιαίτερης σημασίας γεγονός αποτέλεσε η κήρυξη τραπεζικής αργίας βραχείας διάρκειας και η επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls). Στο πλαίσιο των ιδιαίτερων συνθηκών που δημιουργήθηκαν, οι Μονάδες Κανονιστικής Συμμόρφωσης συνέβαλαν στην αποτελεσματική διαχείριση των θεμάτων που ανέκυψαν βάσει της περίπτωσης και συνέδραμαν μέσω της παροχής οδηγιών στο προσωπικό της Τράπεζας και της συμβουλευτικής υποστήριξης των Μονάδων της Τράπεζας στην ορθή λειτουργία της Τράπεζας και την εξυπηρέτηση της πελατείας κατά το εν λόγω διάστημα.

Περαιτέρω, κατά το 2015, οι Μονάδες Κανονιστικής Συμμόρφωσης ασχολήθηκαν κυρίως με ζητήματα εταιρικής διακυβέρνησης, προστασίας του καταναλωτή/επενδυτή, προστασίας προσωπικών δεδομένων, καταπολέμησης του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (AML/CFT),

ερευνών περιουσιακών στοιχείων πελατών, κατασχέσεων εις χείρας τρίτων, διαχείρισης παραπόνων πελατείας, εκπαίδευσης, ελέγχων παρακολούθησης (monitoring) και επικοινωνίας με τις Εποπτικές Αρχές.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην έγκαιρη προσαρμογή του Ομίλου στο νέο νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, καθώς και στις υποχρεώσεις της Τράπεζας που απορρέουν από το Πλαίσιο Συνεργασίας της Τράπεζας με το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) (Relationship Framework Agreement - RFA), το οποίο αναθεωρήθηκε το 2015.

Επιπλέον, οι Μονάδες Κανονιστικής Συμμόρφωσης προκειμένου να διασφαλίσουν τη φήμη και αξιοπιστία της Τράπεζας και του Ομίλου έναντι των μετόχων, των πελατών, των επενδυτών και των εποπτικών και άλλων Αρχών, επικεντρώθηκαν στην πρόληψη των κινδύνων που συνδέονται με οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη συμμόρφωσης, καθώς και στη δημιουργία ενός επαρκούς και αποτελεσματικού περιβάλλοντος παρακολούθησης της συμμόρφωσης των Μονάδων της Τράπεζας και του Ομίλου.

Στο πλαίσιο αυτό και με στόχο την έγκαιρη αντιμετώπιση τυχόν αδυναμιών που εντοπίζονται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς ελέγχους ή από τις Εποπτικές Αρχές και τη διατήρηση της φήμης του Ομίλου, οι Μονάδες Κανονιστικής Συμμόρφωσης μέσω της χρήσης εξειδικευμένου λογισμικού (Enterprise Governance Risk and Compliance Information System - EGRC), παρακολουθούν σε διαρκή βάση την εφαρμογή των αναγκαίων διορθωτικών δράσεων που υλοποιούνται από τις Μονάδες της Τράπεζας σύμφωνα με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις που προκύπτουν με βάση τα πορίσματα του ελέγχου.

Στο πλαίσιο διασφάλισης της τήρησης υψηλών προτύπων ηθικής στον Όμιλο, το Δεκέμβριο του 2015 επικαιροποιήθηκε ο Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας της Τράπεζας και του Ομίλου, ο οποίος θέτει με σαφήνεια τις ηθικές αρχές και αξίες, καθώς και τους συναφείς κανόνες που οριοθετούν τη δράση του προσωπικού και της Διοίκησης της Τράπεζας. Παράλληλα ο Κώδικας παρέχει τις απαιτούμενες κατευθυντήριες οδηγίες για τη λήψη σωστών αποφάσεων σε συμμόρφωση με τους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης και το εν

γένει κανονιστικό πλαίσιο ανά χώρα στην οποία δραστηριοποιείται ο Όμιλος.

Σε επίπεδο Ομίλου, προχώρησε περαιτέρω η παρακολούθηση και ο έλεγχος της κατάλληλης υιοθέτησης από τις Μονάδες του Ομίλου υφιστάμενων Πολιτικών της Τράπεζας, καθώς επίσης παρασχέθηκε συνδρομή σε Μονάδες του Ομίλου για την ορθή εφαρμογή Πολιτικών του Ομίλου.

Παράλληλα, εντός του 2015 υπήρξε ενασχόληση ενδεικτικά με τους παρακάτω τομείς:

- Διαχείριση ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, εφαρμογή των προβλεπόμενων από τον Κώδικα Δεοντολογίας του Ν. 4224/2013
- Εφαρμογή της αμερικανικής νομοθεσίας "Foreign Account Tax Compliance Act"
- Παρακολούθηση θεμάτων από τις τριμηνιαίες αναφορές του Επιτρόπου Παρακολούθησης (Monitoring Trustee) και παροχή διευκρινίσεων σε Μονάδες του Ομίλου
- Πολιτική για τους Συνδεδεμένους Πιστούχους.

Όπως τα προηγούμενα έτη, έτσι και κατά το 2015 δόθηκε ιδιαίτερη σημασία στο εκπαιδευτικό έργο, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ανάπτυξης Προσωπικού της Τράπεζας και του Ομίλου. Μέσω σεμιναρίων και προγραμμάτων e-learning, δόθηκε έμφαση σε θέματα που αφορούν AML/CFT, την προστασία των καταναλωτών και την προστασία των προσωπικών δεδομένων, καθώς και την πιστοποίηση/επαναπιστοποίηση του προσωπικού που παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες. Επιπρόσθετα, ολοκληρώθηκε η ανάπτυξη ειδικού εκπαιδευτικού προγράμματος e-learning για το νέο επικαιροποιημένο Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας της Τράπεζας και του Ομίλου, το οποίο περιλαμβάνει αναλυτική καθοδήγηση, σενάρια και ερωτήσεις έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η κατάλληλη κατανόηση και εφαρμογή του.

Επίσης, με σκοπό την εξασφάλιση της επαρκούς και με ακρίβεια πληροφόρησης του κοινού σχετικά με εταιρικά γεγονότα που λαμβάνουν χώρα σε επίπεδο Τράπεζας και Ομίλου, η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας και του Ομίλου συνέχισε να συμμετέχει ενεργά στην παροχή κατευθυντήριων

γραμμών σχετικά με Εταιρικές Πληροφορίες και Δελτία Τύπου που δημοσιεύονται από την Τράπεζα. Τέλος, η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας και του Ομίλου συνέβαλε στην επιτυχή ολοκλήρωση της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου της Τράπεζας το Δεκέμβριο του 2015, παρέχοντας στήριξη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας (διεξαγωγή Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, κατάρτιση του Ενημερωτικού Δελτίου, σύνταξη ανακοινώσεων της Τράπεζας), έχοντας ενεργό ρόλο στην εξυπηρέτηση και παροχή διευκρινίσεων στους ενδιαφερόμενους μετόχους κατά τη Δημόσια Προσφορά μετοχών στην Ελλάδα. Επίσης, ήταν αρμόδια για το συντονισμό της παροχής πληροφόρησης και την τήρηση της βάσης δεδομένων για την Τράπεζα στο πλαίσιο της Διεθνούς Προσφοράς μετοχών σε θεσμικούς και λοιπούς ειδικούς επενδυτές.

Κύριες επιδιώξεις για το 2016, είναι η διαρκής διασφάλιση της έγκαιρης και αποτελεσματικής συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο αλλά και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές στο συνεχώς μεταβαλλόμενο κανονιστικό περιβάλλον, η ουσιαστική και αποτελεσματική υποστήριξη των Μονάδων της Τράπεζας και του Ομίλου, η ικανοποίηση των αιτημάτων των εποπτικών αρχών καθώς και η διασφάλιση υψηλού επιπέδου εταιρικής διακυβέρνησης.

5.3 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Η αρμόδια Μονάδα εσωτερικού ελέγχου, η οποία βάσει του Κανονισμού της λειτουργεί σε επίπεδο Ομίλου, έχει ως στόχο τον έλεγχο των δραστηριοτήτων των τοπικών Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου (ΜΕΕ) και των εξωτερικών παρόχων οι οποίοι έχουν αναλάβει τη διενέργεια των ελέγχων σε ορισμένες θυγατρικές εξωτερικού. Παράλληλα, παρέχει υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου (outsourcing) σε ορισμένες θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου στην Ελλάδα. Όλες οι ΜΕΕ του Ομίλου χρησιμοποιούν ενιαία:

- μεθοδολογία εσωτερικού ελέγχου η οποία ακολουθεί τις αρχές του COSO 2013 και τα Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (IIA),
- μεθοδολογία ελέγχου πληροφοριακών συστημάτων βασισμένη στο πλαίσιο COBIT του Οργα-

νισμού Ελέγχου Συστημάτων Πληροφορικής (ISACA).

- διαδικτυακή εφαρμογή η οποία επιτρέπει την αποτελεσματική διαχείριση των δραστηριοτήτων του εσωτερικού ελέγχου και την τυποποίηση της ελεγκτικής μεθοδολογίας σε επίπεδο Ομίλου.

Οι ελεγκτικές και συμβουλευτικές δραστηριότητες του Εσωτερικού Ελέγχου προσαρμόζονται κατάλληλα, ώστε να συμβάλλουν στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Ομίλου καθώς και στην αντιμετώπιση των πάσης φύσεως κινδύνων.

Το επικαιροποιημένο πρόγραμμα ελέγχων για το 2015 καλύφθηκε σχεδόν στο σύνολό του, ενώ ικανοποιητική υπήρξε και η κάλυψη του αντίστοιχου προγράμματος των ΜΕΕ των θυγατρικών εταιρειών. Πέραν των προγραμματισμένων ελέγχων, ολοκληρώθηκε σημαντικός βαθμός ερευνών και έκτακτων ελέγχων.

Επίσης, κατά το 2015 και με στόχο τη συνεχή βελτίωση της λειτουργίας και αποδοτικότητας της Μονάδας, την εναρμόνιση με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και την περαιτέρω ενίσχυση των γνωστικών πεδίων των στελεχών, διενεργήθηκε εναλλαγή θέσεων εργασίας (JobRotation) μεταξύ στελεχών της Μονάδας. Πρόσθετα, ξεκίνησε η δημιουργία προγράμματος εκπαίδευσης και ανάπτυξης εσωτερικών ελεγκτών.

5.4 ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας καθορίζεται από τις διατάξεις της Ελληνικής και Ευρωπαϊκής νομοθεσίας, τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και τους κανονισμούς και το καταστατικό της Τράπεζας. Σε συνδυασμό με τα παραπάνω εφαρμόζεται το ειδικό κανονιστικό πλαίσιο που ορίζει το Πλαίσιο Συνεργασίας (Relationship Framework Agreement – RFA) μεταξύ της Τράπεζας και του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) και το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Σχέδιο Αναδιάρθρωσης (Restructuring Plan) της Τράπεζας, το οποίο περιλαμβάνει και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας απέναντι στον Επίτροπο Παρακολούθησης (Monitoring Trustee). Επιπλέον, η Τράπεζα υποχρεούται να συμμορφώνεται προς

τις διατάξεις του νομικού και κανονιστικού πλαισίου που σχετίζονται με τη διαπραγμάτευση κινητών αξιών στις ΗΠΑ (Νόμος Sarbanes-Oxley και σχετικές οδηγίες SEC).

Στο πλαίσιο της διασφάλισης της διαρκούς ενίσχυσης των δομών και πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης, στα οποία ο Όμιλος δίνει ιδιαίτερη έμφαση, κατά τη διάρκεια του 2015 πραγματοποιήθηκε εξέταση των δομών και ακολουθούμενων πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης σε επίπεδο Ομίλου και ανάλυση των απαιτήσεων βάσει των εξελίξεων του κανονιστικού πλαισίου, με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης σε επίπεδο Ομίλου και τη συμμόρφωση με τις εξελίξεις του θεσμικού πλαισίου και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Οι σημαντικότερες ενέργειες το 2015 όσον αφορά σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης συνοψίζονται στα παρακάτω:

- Ανασκόπηση και αναθεώρηση του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας, ο οποίος τροποποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2015. Σημειώνεται ότι έχει ήδη δρομολογηθεί η αναθεώρηση του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας σε συμμόρφωση με τις νέες διατάξεις του Ν. 3864/2010 και το επικαιροποιημένο Πλαίσιο Συνεργασίας (Relationship Framework Agreement - RFA) μεταξύ της Τράπεζας και του Τ.Χ.Σ.
- Επισκόπηση της τρέχουσας σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου σε σχέση με το υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.
- Προμήθεια ειδικής εφαρμογής για την υποστήριξη του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματική λειτουργία των οργάνων διακυβέρνησης.
- Ενέργειες για την αναβάθμιση της εφαρμογής του μετοχολογίου της Τράπεζας και της εφαρμογής που χρησιμοποιείται για την υποστήριξη της διεξαγωγής των Γενικών Συνελεύσεων, με στόχο την καλύτερη υποστήριξη των μετόχων και τη βελτίωση της παρακολούθησης της μετοχικής σύνθεσης της Τράπεζας.

Η περαιτέρω ενδυνάμωση του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης σε επίπεδο Ομίλου, η συνεχής προσαρμογή στις σύγχρονες απαιτήσεις εταιρικής

διακυβέρνησης, η παρακολούθηση/έλεγχος των υφιστάμενων και των νέων Πολιτικών της Τράπεζας αλλά και η συνδρομή των Μονάδων της Τράπεζας και του Ομίλου στο πλαίσιο εφαρμογής τους, αποτελούν τους βασικούς άξονες Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2016.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ**

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της «ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (η «Τράπεζα») και των θυγατρικών της (συνολικά «Ο Όμιλος»), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2015, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Τράπεζας και του Ομίλου της «ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ

ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έμφαση Θέματος

Επιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 2.2 των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, όπου γίνεται αναφορά στις ουσιώδεις αβεβαιότητες που απορρέουν από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και τις τρέχουσες εξελίξεις, οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν την πρόσβαση σε συγκεκριμένες πηγές ρευστότητας και κατά συνέπεια να επηρεάσουν αρνητικά την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Τράπεζας και του Ομίλου. Στη γνώμη μας δε διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Αναφορά επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών θεμάτων

Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43α (παρ. 3δ) του κ.ν. 2190/1920.

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43^ο (παρ.3α), 108 και 37 του κ.ν. 2190/1920.

Αθήνα, 17 Μαρτίου 2016
Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Αλεξάνδρα Β. Κωστάρα,
ΑΜ ΣΟΕΛ : 19981

Deloitte.

Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών
και Συμβούλων Επιχειρήσεων
Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι
ΑΜ ΣΟΕΛ Ε 120

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ΑΕ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2015 ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

(Δημοσιευόμενα βάσει του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά ΔΠΧΑ)
(ποσά σε εκατ. ευρώ)

Στοιχεία Επιχείρησης

Έδρα:	Αιόλου 86, 102 32 Αθήνα
ΑΜΑΕ:	6062/06/Β/86/01
Αρμόδια Νομαρχία:	Νομαρχία Αθηνών
Ημ/νία Έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων από το ΔΣ:	14 Μαρτίου 2016
Νόμιμος Ελεγκτής:	Αλεξάνδρα Β. Κωστάρα (Α.Μ. ΣΟΕΛ 19981)
Ελεγκτική Εταιρεία:	Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Deloitte Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Α.Ε.
Τύπος Έκθεσης ελέγχου:	Με σύμφωνη γνώμη - θέμα έμφασης
Ημερομηνία έκδοσης έκθεσης ελέγχου:	14 Μαρτίου 2016
Διεύθυνση διαδικτύου:	www.nbg.gr

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εθνικής Τράπεζας και του Ομίλου της. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε εί-
δους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Τράπεζα, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της (www.nbg.gr), όπου αναρτώνται οι οικονομι-
κές καταστάσεις, καθώς και η έκθεση ελέγχου του νομικού ελεγκτή.

Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)

Ενεργητικό	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
		Όπως αναμορφόθηκαν		Όπως αναμορφόθηκαν
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	2.208	5.837	1.130	1.870
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (μετά από προβλέψεις)	2.799	3.324	2.927	3.790
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.486	2.408	2.126	2.049
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.895	5.943	3.892	4.796
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	45.375	68.109	39.750	43.531
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	2.634	4.775	245	778
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	233	1.553	136	961
Δάνεια και απαιτήσεις επενδυτικού χαρτοφυλακίου	13.250	10.387	13.076	10.117
Ακίνητα επενδύσεων	869	912	6	6
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	-	-	2.861	7.300
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	16	141	7	10
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	147	1.756	113	119
Ενσώματα πάγια στοιχεία	1.325	2.109	249	260
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	5.096	4.024	4.906	3.855
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	601	596	-	-
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	579	522	545	481
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1.952	2.591	1.606	1.768
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	27.767	225	3.556	255
Σύνολο Ενεργητικού	111.232	115.212	77.131	81.946
Παθητικό				
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	25.166	22.226	25.240	20.481
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4.6388	6.258	4.635	5.706
Υποχρεώσεις προς πελάτες	42.959	64.929	36.868	44.130
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	1.106	3.940	826	872
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	146	2.051	-	871
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.226	2.280	-	-
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	9	44	-	-
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	273	337	258	270
Φόρος εισοδήματος	10	75	-	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.232	2.599	989	963
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλο/ντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	23.643	7	-	-
Σύνολο Παθητικού	101.408	104.746	68.816	73.293
Ίδια Κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	2.744	2.414	2.744	2.414
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	13.866	14.060	13.863	14.057
Μείον: Ίδιες μετοχές	(1)	-	-	-
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον	(6.577)	(6.862)	(10.321)	(7.818)
Ποσά αναγνωρισμένα απευθείας στα ίδια κεφάλαια σχετιζόμενα με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	(2.962)	-	-	-
Υπό αίτηση μετατρέψιμες ομολογίες	2.029	-	-	-
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας	9.099	9.612	8.315	8.653
Μη ελεγχουσες συμμετοχές	725	772	-	-
Προνομιούχοι τίτλοι	-	82	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	10.466	10.466	8.653	6.383
Σύνολο Παθητικού και Ιδίων Κεφαλαίων	111.232	115.212	77.131	81.946

Στοιχεία Κατάστασης Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Χρήσης (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)

	Όμιλος		Τράπεζα	
	Από 01.01 έως 31.12.2015	31.12.2014	Από 01.01 έως 31.12.2015	31.12.2014
	Όπως αναμορφώθηκαν		Όπως αναμορφώθηκαν	
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσης	10.466	7.874	8.653	6.383
Μεταβολές περιόδου:				
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) μετά από φόρους	(4.704)	117	(4.497)	(551)
Αύξηση / (μείωση) μετοχικού κεφαλαίου/ Υπέρ το άρτιο	2.130	2.426	2.130	2.426
Διανεμηθέντα μερίσματα	-	-	-	-
(Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	(1)	2	-	-
Λοιπές μεταβολές	1.933	47	2.029	395
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσης	9.824	10.466	8.315	8.653

Στοιχεία Κατάστασης Συνολικών Εσόδων Χρήσης (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)

	Όμιλος		Τράπεζα	
	Από 01.01 έως 31.12.2015	31.12.2014	Από 01.01 έως 31.12.2015	31.12.2014
	Όπως αναμορφώθηκαν		Όπως αναμορφώθηκαν	
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	2.559	2902	2.118	2.355
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(654)	(904)	(601)	(770)
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.905	1.998	1.517	1.585
Έσοδα προμηθειών	349	372	223	242
Έξοδα προμηθειών	(256)	(233)	(242)	(219)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	93	139	(19)	23
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	469	519	-	-
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	(381)	(433)	-	-
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	88	86	-	-
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(64)	(187)	(3)	(222)
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)	(50)	28	(65)	(63)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	1.972	2.064	1.430	1.323
Δαπάνες προσωπικού	(802)	(816)	(590)	(588)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(378)	(409)	(279)	(334)
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, παγίων, λογ/κού & λοιπών άυλων περ/κών στοιχείων	(121)	(125)	(70)	(78)
Αποσβέσεις & διαγραφές άυλων περ/κών στοιχ. αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχ/σεων	-	(4)	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	-	(3)	-	(3)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(4.263)	(2.523)	(4.344)	(2.370)
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	3	1	-	-
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(3.589)	(1.815)	(3.853)	(2.050)
Φόροι	997	1.606	1.007	1.668
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους (Α)	(2.592)	(209)	(2.846)	(382)
Διακοπείσες δραστηριότητες	(1.606)	315	(1.694)	-
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους (Α)	(4.198)	106	(4.540)	(382)
Αναλογούντα σε:				
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	29	40	-	-
Μετόχους της Τράπεζας	(4.227)	66	(4.540)	(382)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους (Β)	(506)	11	43	(169)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους (Α+Β)	(4.704)	117	(4.497)	(551)
Αναλογούντα σε:				
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	30	42	-	-
Μετόχους της Τράπεζας	(4.734)	75	(4.497)	(551)
Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή (ευρώ)				
- Βασικά από συνεργαζόμενες δραστηριότητες	€(1.9011)	€(1.1958)	€(2.2618)	€(1.8343)
- Προσαρμοσμένα από συνεργαζόμενες δραστηριότητες	€(0.1732)	€(1.1958)	€(0.2061)	€(1.8343)
- Βασικά από συνεχιζόμενες και μη δραστηριότητες	€(3.9434)	€0.3170	€(4.4156)	€(1.8343)
- Προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες και μη δραστηριότητες	€(0.3592)	€0.3170	€(0.4023)	€(1.8343)

Στοιχεία Κατάστασης Ταμειακών Ροών Χρήσης (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα)

	Από 01.01 έως		Από 01.01 έως	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
	Όπως αναμορφώθηκαν		Όπως αναμορφώθηκαν	
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από:				
Λειτουργικές δραστηριότητες	(845)	(4.544)	(2.699)	(4.238)
Επενδυτικές δραστηριότητες	428	693	265	1.543
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες	214	3.995	731	2.930
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της χρήσης	(203)	144	(1.703)	235
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(54)	50	32	35
Σύνολο εισροών / (εκροών) χρήσης	(257)	194	(1.671)	270
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	4.449	4.255	3.768	3.498
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	4.192	4.449	(2.097)	3.768

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Λουκία - Ταραίτσα Π. Κατσέλη	Μη εκτελεστικό μέλος - Πρόεδρος ΔΣ
Φραγκιαδάκης Ε. Λεωνίδα	Εκτελεστικό μέλος - Διευθύνων Σύμβουλος
Δημήτριος Γ. Δημόπουλος	Εκτελεστικό μέλος - Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Πάυλος Κ. Μυλωνάς	Εκτελεστικό μέλος - Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Σταύρος Α. Κούκος	Μη εκτελεστικό μέλος
Ευθύμιος Χ. Κασιάκας	Μη εκτελεστικό μέλος
Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Δημήτριος Ν. Αφεντούλης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Αγγελική Ι. Σκανδαλιάρη	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
Χαράλαμπος Α. Μάκκας	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Σημειώσεις

- 1) Η έκθεση ελέγχου περιλαμβάνει θέμα έμφασης με το οποίο ο ελεγκτής εφιστά την προσοχή στη σημείωση 2.2. "Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας" των ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η οποία αναφέρεται στις σημαντικές αβεβαιότητες που σχετίζονται με τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και τις τρέχουσες εξελίξεις, που επηρεάζουν τον τραπεζικό κλάδο και ιδίως τη ρευστότητά του. Η Διοίκηση της ΕΤΕ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Τράπεζα είναι σε θέση να συνεχίσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα λαμβάνοντας υπόψη (α) την πρόσβασή της στο Ευρωσύστημα (β) την συμφωνία Ιουλίου/Αυγούστου 2015 της ελληνικής κυβέρνησης με τους θεσμούς, (γ) το δείκτη CET1 της Τράπεζας και του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2015 και (δ) την αναμενόμενη θετική επίδραση των υπόλοιπων ενεργειών του σχεδίου κεφαλαιακών ενεργειών και συγκεκριμένα την πώληση της Finansbank, που αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τον Ιούνιο του 2016.
- 2) Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν είναι αυτές που προβλέπουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («Δ.Π.Χ.Α.») και δεν έχουν μεταβληθεί σε σχέση με αυτές της προηγούμενης χρήσης. Σχετική αναφορά παρατίθεται στη Σημείωση 2 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2015.
- 3) Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και την χρήση 2010. Ο φορολογικός έλεγχος των χρήσεων 2009 και 2010, από τις φορολογικές αρχές, ολοκληρώθηκε την 4 Φεβρουαρίου 2015. Σύμφωνα με το σημείωμα ελέγχου, που παραλήφθηκε την 11 Μαρτίου 2015, επιβλήθηκαν στην Τράπεζα πρόσθετοι φόροι €36 εκατ. εκ των οποίων ποσό €27 εκατ. πληρώθηκε ενώ ποσό €9 εκατ. επιλύθηκε διοικητικά. Πληροφορίες σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για τις θυγατρικές και συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης υπάρχουν στις Σημειώσεις 47 και 24 αντίστοιχα.
- 4) Οι επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις των δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων δεν αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά την οικονομική θέση ή λειτουργία της Τράπεζας και του Ομίλου. Οι προβλέψεις που έχουν σχηματισθεί, από τον Όμιλο και την Τράπεζα, κατά την 31.12.2015, ανέρχονται: α) για επίδικες απαιτήσεις σε €62 εκατ. και €41 εκατ. αντίστοιχα, και β) για λοιπούς κινδύνους σε €10 εκατ. και €3 εκατ. αντίστοιχα.
- 5) Την 31.12.2015 ο αριθμός των εργαζομένων στον Όμιλο και στην Τράπεζα ανήλθε σε 33.975 (εκ των οποίων 14.141 αφορούν προσωπικό της Finansbank) και 10.723 άτομα αντίστοιχα, ενώ την 31.12.2014 ανερχόταν σε 34.129 και 10.205 άτομα, αντίστοιχα.
- 6) Τα υπόλοιπα και οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη όπως αυτά ορίζονται στο Δ.Λ.Π. 24 αναλύονται ως εξής: Οι απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις, τα έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα, τα έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα, καθώς και το υπόλοιπο των λογαριασμών τάξεως του Ομίλου από / προς συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες την 31.12.2015, ανέρχονταν σε €16 εκατ., €46 εκατ., €38 εκατ., €8 εκατ. και €2 εκατ., αντίστοιχα. Τα αντίστοιχα υπόλοιπα και συναλλαγές της Τράπεζας με θυγατρικές, συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, την 31.12.2015, ανέρχονταν σε €3.357 εκατ., €760 εκατ., €126 εκατ., €147 εκατ. και €2.704 εκατ. Τα δάνεια, οι καταθέσεις, οι εγγυητικές επιστολές και οι συνολικές απολαβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των Γενικών Διευθυντών και των μελών των εκτελεστικών επιτροπών της Τράπεζας, μελών της Διοίκησης θυγατρικών εταιρειών, καθώς και στενών συγγενικών μελών ή εταιρειών που ελέγχονται ατομικά ή από κοινού με τα πρόσωπα αυτά, ανήλθαν την 31.12.2015 σε €100 εκατ., €25 εκατ., €10 εκατ. και €21 εκατ. αντίστοιχα, ενώ για την Τράπεζα, τα αντίστοιχα ποσά ανήλθαν σε €99 εκατ., €9 εκατ., €3 εκατ. και €8 εκατ. Το σύνολο των απαιτήσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 31.12.2015, από τα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €781 εκατ. Το σύνολο των υποχρεώσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα, την 31.12.2015, προς τα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού ανερχόταν σε €149 εκατ. και €73 εκατ. αντίστοιχα.

7) Εταιρικά Γεγονότα:

- (α) Την 11 Δεκεμβρίου 2014, τα Διοικητικά Συμβούλια της Τράπεζας και της ΕΘΝΟDATA Α.Ε., 100% θυγατρική της Τράπεζας, συμφώνησαν τη συγχώνευση των δύο εταιριών με απορρόφηση της τελευταίας από τη Τράπεζα. Η ημερομηνία συγχώνευσης ορίστηκε η 30 Νοεμβρίου 2014 και έγινε βάσει των λογιστικών αξιών. Την 30 Μαρτίου 2015, η συγχώνευση μεταξύ της Τράπεζας και της Εθνodata Α.Ε., εγκρίθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης
- (β) Την 1 Οκτωβρίου 2015 ολοκληρώθηκε η διαδικασία συγχώνευσης δι' απορρόφησης της εταιρείας με την επωνυμία «Εθνική ΠΑΝΓΑΙΑ Α.Ε.Ε.Α.Π.» από την «MIG Real Estate ΑΕΕΑΠ» (η Εταιρεία). Η Εταιρεία, μετονομάστηκε σε «Εθνική Πανγαία Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία» με διακριτικό τίτλο «Εθνική ΠΑΝΓΑΙΑ Α.Ε.Ε.Α.Π.».
- (γ) Σε συνέχεια του από 30.9.2014 προσυμφώνου αγοράς με την «Sterling Properties Bulgaria EOOD», μέλος του Ομίλου Μαρινόπουλος Α.Ε., η Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. ολοκλήρωσε την 27.2.2015 την απόκτηση του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της νεοσυσταθείσας εταιρίας «Plaza West A.D.» στη Βουλγαρία. Το τίμημα για την απόκτηση της ως άνω εταιρείας ανήλθε σε €11 εκατ. όπως προσδιορίστηκε από ανεξάρτητο εκτιμητή. Την 30.09.2015, η απόκτηση ακυρώθηκε, λόγω μη τήρησης κύριων συμβατικών όρων από τον πωλητή. Σχετική αναφορά για τα ανωτέρω εταιρικά γεγονότα γίνεται στη Σημείωση 46 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2015.
- (δ) Την 3 Νοεμβρίου 2015, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε σχέδιο διάθεσης ολόκληρης της συμμετοχής της Τράπεζας στην Finansbank. Την 21 Δεκεμβρίου 2015, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την μεταβίβαση στην Qatar National Bank («QNB») του 99,81% μεριδίου της στη Finansbank μαζί με το 29,87% μερίδιό της στη Finans Leasing. Επιπλέον, την 18 Ιανουαρίου 2016, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την συναλλαγή. Το τίμημα της συναλλαγής συμφωνήθηκε στο ποσό των €2.750 εκατ. Η ολοκλήρωση της συναλλαγής υπόκειται στις συνθήκες εποπτικές και εταιρικές εγκρίσεις και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2016. Με βάση τα ανωτέρω η συμμετοχή στη Finansbank πληροί τα κριτήρια ταξινόμησης της ως κατεχόμενη προς πώληση από την 3 Νοεμβρίου 2015. Επιπλέον, η πώληση της Finansbank πληροί τον ορισμό της διακοπέισας δραστηριότητας διότι αντιπροσωπεύει ένα ξεχωριστό σημαντικό τμήμα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων όπως αυτό ορίζεται στα ΔΠΧΑ.
- (ε) Την 21 Δεκεμβρίου 2015 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε σχέδιο διάθεσης ολόκληρης της άμεσης ή έμμεσης συμμετοχής της σε 11 Επενδύσεις Επιχειρηματικών Συμμετοχών («Funds»), που διατηρεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, τις οποίες διαχειρίζεται η NBGI Private Equity Ltd. Την 2 Φεβρουαρίου 2016, η Τράπεζα προέβη στη σύναψη οριστικής συμφωνίας για την πώληση του 100% των Funds στις Deutsche Bank Private Equity και Goldman Sachs Asset Management. Το τίμημα της συναλλαγής συμφωνήθηκε στο ποσό των €288 εκατ. Για περισσότερες πληροφορίες παραπέμπουμε στη σημείωση 30 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση», των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας.
- 8) Στις Σημειώσεις 24 & 47 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2015 παρατίθενται αναλυτικά οι εταιρείες του Ομίλου που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, η χώρα της καταστατικής τους έδρας, το ποσοστό με το οποίο η Τράπεζα συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στο μετοχικό τους κεφάλαιο και η μέθοδος ενσωμάτωσης που εφαρμόστηκε για την κάθε εταιρεία. Στον Όμιλο, την περίοδο 1.1 έως 31.12.2013, επήλθαν οι παρακάτω μεταβολές σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο της προηγούμενης χρήσης:

- (α) τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης: Από την 31.12.2015 συμπεριλήφθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις, για πρώτη φορά, οι έμμεσες συμμετοχές στην PSA Finansman A.S. και την Quadratix Ltd με ποσοστό συμμετοχής 99,81% και 32,66% αντίστοιχα, ενώ δεν συμπεριλαμβάνεται πλέον η εταιρεία Finans Investment Trust λόγω λύσης. Επίσης, η MIG Real Estate A.E.E.A.Π. συγχωνεύτηκε με την Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.
- (β) με τη μέθοδο της καθαρής θέσης: Από την 24 Απριλίου 2014 δεν περιλαμβάνεται πλέον η ενοποιούμενη, κατά 35%, με τη μέθοδο της καθαρής θέσης ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT Α.Ε. λόγω πώλησης και από την 31 Δεκεμβρίου 2014 η κατά 59,97% UBB-AIG Insurance Company AD αναταξινομήθηκε ως «περιουσιακό στοιχείο προοριζόμενο προς πώληση».
- (γ) Δεν υπάρχουν εταιρείες του Ομίλου που δεν περιλαμβάνονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2015.
- (δ) Δεν υφίσταται περίπτωση μεταβολής της μεθόδου ενσωμάτωσης εταιρείας ή κοινοπραξίας σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.
- 9) Στην κατάσταση Συνολικών Εσόδων του ομίλου τα ποσά και η φύση των «Λοιπών συνολικών εσόδων περιόδου μετά από φόρους» για την τρέχουσα περίοδο, αφορούν σε μεταβολή του αποθεματικού του χαρτοφυλακίου επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση κατά ποσό €(1) εκατ., συναλλαγματικές διαφορές ποσού €(568) εκατ., αντιστάθμιση κινδύνων ταμειακών ροών ποσού €38 εκατ. και επανεκτίμηση της καθαρής υποχρέωσης / περιουσιακού στοιχείου, μετά από φόρους ποσού €25 εκατ. για τον Όμιλο ενώ τα αντίστοιχα ποσά για την Τράπεζα για τη μεταβολή του αποθεματικού του χαρτοφυλακίου επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση είναι €25 εκατ., ενώ για τις συναλλαγματικές διαφορές και την αντιστάθμιση κινδύνων ταμειακών ροών είναι μηδέν και για την επανεκτίμηση της καθαρής υποχρέωσης / περιουσιακού στοιχείου, μετά από φόρους ανέρχεται σε €18 εκατ..
- 10) Την 31.12.2015, ο Όμιλος κατείχε 2.001.463 ίδιες μετοχές με αξία κτήσης € 1 εκατ. περίπου. Η Τράπεζα δεν είχε στην κατοχή της ίδιες μετοχές.
- 11) Λοιπές πληροφορίες:

Την 9.12.2015 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας πιστοποίησε ότι από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με καταβολή μετρητών από τη Διεθνή προσφορά σε θεσμικούς και άλλους επιλέξιμους επενδυτές, τη Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα, τις προσφορές προς τους κατόχους ομολογιών και με εισφορά σε είδος από την υποχρεωτική μετατροπή των υποχρεώσεων σύμφωνα με την Π.Υ.Σ. 45/7.12.2015 και από το ΤΧΣ με ομόλογα έκδοσης ΕΜΣ, βάσει της από 17 Νοεμβρίου 2015 απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας, εκδόθηκαν 7.307.907.231 νέες κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές και αντλήθηκαν κεφάλαια ύψους Ευρώ 2.192.372.169,30.

Επιπροσθέτως, λόγω της έκδοσης της Π.Υ.Σ. 45/7.12.2015 (και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6α του ν. 3864/2010) όλες οι προνομιούχες μετοχές της Τράπεζας μετατράπηκαν υποχρεωτικά σε 1.603.700.987 κοινές μετοχές της Τράπεζας. Ως αποτέλεσμα, ο συνολικός αριθμός των κοινών μετοχών που εκδόθηκαν ανήλθε σε 8.911.608.218.

Επιπλέον, η Τράπεζα προέβη στην έκδοση 20.292 υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών, (Contingent Convertible Securities, "CoCos"), των 100.000 Ευρώ η κάθε μία, υπέρ του ΤΧΣ και άντλησε το ποσό των €2.029 εκατ. Το ΤΧΣ, σε αντάλλαγμα των μετοχών και των υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών που έλαβε, εισέφερε στην Τράπεζα ομολογίες έκδοσης του ΕSM.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα ανωτέρω γεγονότα, παραπέμπουμε στη σημείωση 38 «Μετοχικό κεφάλαιο, Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & Ίδιες μετοχές», των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Τράπεζας.

Αθήνα, 14 Μαρτίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΛΟΥΚΙΑ – ΤΑΡΣΙΤΣΑ
Π. ΚΑΤΣΕΛΗ
Α.Δ.Τ. ΑΖ
096432/19.12.2007/Τ.Α.
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. Φ
094252/4.12.2000/Α.Τ.
ΝΕΟΥ ΨΥΧΙΚΟΥ

ΠΑΥΛΟΣ Κ. ΜΥΛΩΝΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ
096158/1.9.2011/Α.Τ.
ΨΥΧΙΚΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ
Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ
620394/17.7.2007/Α.Τ.
ΑΓΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΣΥΜΦΩΝΗΜΕΝΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΗΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ

Προς τους Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ

Διενεργήσαμε τις προσυμφωνημένες διαδικασίες όπως περιγράφονται στην από 13 Ιουλίου 2015 πρόταση συνεργασίας μας σχετικά με την υποβολή της αναφοράς στοιχείων ανά χώρα σύμφωνα με το άρθρο 81 του Ν. 4261/2014 για τη χρήση που έληξε τη 31^η Δεκεμβρίου 2015 (εφεξής «Αναφορά Στοιχείων ανά χώρα») της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. (εφεξής: η «Τράπεζα»), στα πλαίσια του άρθρου 89 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, όπως αυτή ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία με το άρθρο 81 του Ν. 4261/2014. Συγκεκριμένα βάσει του άρθρου 89 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, όπως αυτή ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία με το άρθρο 81 του Ν. 4261/2014 η Τράπεζα έχει υποχρέωση από την 1η Ιανουαρίου 2015 να δημοσιοποιεί ετησίως ανά κράτος – μέλος και τρίτη χώρα στις οποίες διαθέτει έδρα (εφεξής «χώρα»), πληροφορίες σε ενοποιημένη βάση για το οικονομικό έτος αναφορικά με (i) την επωνυμία ή τις επωνυμίες, φύση δραστηριοτήτων και γεωγραφική θέση των δραστηριοτήτων, (ii) κύκλο εργασιών, (iii) αριθμό εργαζομένων σε ισοδύναμο καθεστώς πλήρους απασχόλησης, (iv) αποτελέσματα προ φόρων, (v) φόρους επί των αποτελεσμάτων και (vi) εισηραττόμενες δημόσιες επιδοτήσεις.

Η Διοίκηση της Τράπεζας έχει την ευθύνη για τη σύνταξη και την εύλογη παρουσίαση της «Εκθεσης ανά χώρα της 31ης Δεκεμβρίου 2015». Αναλάβαμε και διενεργήσαμε το έργο αυτό σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400 (ISRS 4400) "Αναθέσεις για την Εκτέλεση Προσυμφωνημένων Διαδικασιών Αναφορικά με Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση". Δική μας ευθύνη είναι να διενεργήσουμε τις κατωτέρω προσυμφωνημένες διαδικασίες και να σας γνωστοποιήσουμε τα ευρήματά μας.

Οι προσυμφωνημένες διαδικασίες που εκτελέσαμε συνοψίζονται ως ακολούθως:

1. Εντοπίσαμε και συμφωνήσαμε τις πληροφορίες αναφορικά με τις επωνυμίες και τη γεωγραφική θέση των δραστηριοτήτων της Τράπεζας στη Σημείωση 47 «Ενοποιούμενες Εταιρείες» των δημοσιευμένων ΔΠΧΑ Οικονομικών Καταστάσεων της Τράπεζας για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2015.
2. Εντοπίσαμε και συμφωνήσαμε τη φύση των δραστηριοτήτων της κάθε εταιρείας που συμπεριλαμβάνεται στην Αναφορά Στοιχείων ανά χώρα στο εκάστοτε καταστατικό της ή σε άλλο σχετικό υποστηρικτικό έγγραφο.
3. Εντοπίσαμε και συμφωνήσαμε τις πληροφορίες ανά χώρα αναφορικά με (i) τον κύκλο εργασιών (ii) τα αποτελέσματα προ φόρων, (iii) τους φόρους επί των αποτελεσμάτων στις λογιστικές εγγραφές της Τράπεζας που χρησιμοποιούνται για τη σύνταξη των ΔΠΧΑ Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για τη χρήση που έληξε τη 31 Δεκεμβρίου 2015.
4. Εντοπίσαμε και συμφωνήσαμε τις πληροφορίες αναφορικά με τον αριθμό εργαζομένων σε ισοδύναμο καθεστώς πλήρους απασχόλησης ανά χώρα στα ΔΠΧΑ αρχεία ενοποίησης των ενοποιούμενων εταιριών του ομίλου της Τράπεζας της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2015, που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση για τη σύνταξη των ΔΠΧΑ Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.
5. Συμφωνήσαμε τις πληροφορίες αναφορικά με εισηραττόμενες δημόσιες επιδοτήσεις στα λογιστικά βιβλία της Τράπεζας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2015.
6. Επιβεβαιώσαμε τη μαθηματική ορθότητα των συνολικών ποσών που αναφέρονται στα στοιχεία 3, 4 και 5 ανωτέρω και εμφανίζονται στην Αναφορά Στοιχείων ανά χώρα που συνέταξε η Διοίκηση της Τράπεζας.

Ευρήματα

Από την διενέργεια των προαναφερόμενων προσυμφωνημένων διαδικασιών προέκυψαν τα εξής:

- (a) Αναφορικά με το στοιχείο 1 ανωτέρω, οι πληροφορίες αναφορικά με τις επωνυμίες και τη γεωγραφική θέση των δραστηριοτήτων της Τράπεζας συμφωνούν με αυτές που αναφέρονται στη Σημείωση 47 «Ενοποιούμενες Εταιρείες» των δημοσιευμένων ΔΠΧΑ Οικονομικών Καταστάσεων της Τράπεζας για τη χρήση που έληξε τη 31 Δεκεμβρίου 2015.

- (β) Αναφορικά με το στοιχείο 2 ανωτέρω, η φύση των δραστηριοτήτων της κάθε εταιρείας που συμπεριλαμβάνεται στην Αναφορά Στοιχείων ανά χώρα είναι σύμφωνη με το καταστατικό της ή με όποιο άλλο σχετικό υποστηρικτικό έγγραφο.
- (γ) Αναφορικά με το στοιχείο 3 ανωτέρω, οι πληροφορίες της κάθε χώρας αναφορικά με (i) τον κύκλο εργασιών, (ii) τα αποτελέσματα προ φόρων, (iii) τους φόρους επί των αποτελεσμάτων συμφωνήθηκαν με τις λογιστικές εγγραφές της Τράπεζας που χρησιμοποιούνται για τη σύνταξη των ΔΠΧΑ Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για τη χρήση που έληξε τη 31 Δεκεμβρίου 2015. Ο κύκλος εργασιών όπως ορίζεται από τη Τράπεζα περιλαμβάνει τα καθαρά έσοδα από τόκους, τα καθαρά έσοδα από προμήθειες, τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τα καθαρά λοιπά έσοδα/(έξοδα) και την αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.
- (δ) Αναφορικά με το στοιχείο 4 ανωτέρω, συμφωνήσαμε τον αριθμό εργαζομένων σε ισοδύναμο καθεστώς πλήρους απασχόλησης ανά χώρα με τα ΔΠΧΑ αρχεία ενοποίησης των ενοποιούμενων εταιριών του ομίλου της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2015, που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση της Τράπεζας για τη σύνταξη των ΔΠΧΑ Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.
- (ε) Αναφορικά με το στοιχείο 5 ανωτέρω, συμφωνήσαμε τις πληροφορίες αναφορικά με εισπραττόμενες δημόσιες επιδοτήσεις στα λογιστικά βιβλία της Τράπεζας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2015.
- (ζ) Αναφορικά με το στοιχείο 6 ανωτέρω, επιβεβαιώσαμε τη μαθηματική ορθότητα των συνολικών ποσών που αναφέρονται στα στοιχεία 3, 4 και 5 ανωτέρω και εμφανίζονται στην Αναφορά Στοιχείων ανά χώρα που συνέταξε η Διοίκηση της Τράπεζας.

Επειδή οι παραπάνω διαδικασίες δεν συνιστούν έλεγχο ή επισκόπηση, σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα ή τα Διεθνή Πρότυπα Ανάθεσης Εργασιών Επισκόπησης, δεν εκφράζουμε οποιαδήποτε άλλη διαβεβαίωση πέραν των όσων αναφέρονται ανωτέρω.

Αν είχαμε διενεργήσει επιπρόσθετες διαδικασίες ή αν είχαμε διενεργήσει έλεγχο ή επισκόπηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου ή τα Διεθνή Πρότυπα Ανάθεσης Εργασιών Επισκόπησης ενδεχομένως να είχαν υποπέσει στην αντίληψή μας άλλα θέματα, τα οποία θα σας γνωστοποιούσαμε.

Περιορισμός Χρήσης

Η έκθεσή μας συντάχθηκε αποκλειστικά για το σκοπό που αναφέρεται στην πρώτη παράγραφο της παρούσας και περιορίζεται μόνο στα στοιχεία που αναφέρονται παραπάνω και δεν επεκτείνεται στις οικονομικές καταστάσεις της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. εξεταζόμενων στο σύνολό τους.

Αθήνα, 17 Ιουνίου 2016
Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Αλεξάνδρα Β. Κωστάρα
ΑΜ ΣΟΕΛ : 19981

Deloitte.

Χατζηπαύλου, Σοφινιάς & Καμπάνης Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών
και Συμβούλων Επιχειρήσεων
Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι
ΑΜ ΣΟΕΛ Ε 120

Αναφορά στοιχείων ανα χώρα σύμφωνα με το άρθρο 81 ν. 4261/2014 για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015

Εταιρεία	Χώρα	Αντικείμενο δραστηριότητας
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Μητρική εταιρεία)	Ελλάδα	Πιστωτικό ίδρυμα
NBG Securities A.E.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών
Εθνική Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	Διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων
Εθνική Leasing A.E.	Ελλάδα	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων A.E.	Ελλάδα	Συμβουλευτικές υπηρεσίες ακινήτων
Προνομιούχος A.E. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος	Ελλάδα	Κατασκευή και Εκμετάλλευση Γενικών Αποθηκών
NBG Bancassurance A.E. Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης	Ελλάδα	Ασφαλιστικές πρακτορεύσεις
Καινοτόμες Επιχειρήσεις A.E.*	Ελλάδα	Επιχειρηματικές συμμετοχές
Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική»	Ελλάδα	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
Audatex Ελλάς A.E.*	Ελλάδα	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
National Μεσιτική Ασφαλίσεων A.E.	Ελλάδα	Ασφαλιστικές πρακτορεύσεις
ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε. ,	Ελλάδα	Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις
ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης A.E.	Ελλάδα	Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις
Grand Hotel Summer Palace A.E.	Ελλάδα	Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις
Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε.	Ελλάδα	Υπηρεσίες εκπαίδευσης
ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Εκμετάλλευση ακινήτων
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	Εκμετάλλευση ακινήτων
Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	Ελλάδα	Τεχνική εταιρεία
ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.	Ελλάδα	Εκμετάλλευση ακινήτων
Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	Ελλάδα	Εκμετάλλευση ακινήτων
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.	Ελλάδα	Εκμετάλλευση ακινήτων
Εθνική Factors Α.Ε.	Ελλάδα	Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων
Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.	Ελλάδα	Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία
Καρέλα Α.Ε.	Ελλάδα	Εκμετάλλευση ακινήτων
FB Ασφαλιστική Πρακτόρευση Α.Ε.*	Ελλάδα	Ασφαλιστικές πρακτορεύσεις
Probank Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	Διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων
Profinance Α.Ε.*	Ελλάδα	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες
Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Ελλάδα	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
NBG Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	Ασφαλιστικές πρακτορεύσεις
Finansbank A.S.	Τουρκία	Πιστωτικό ίδρυμα
Finans Finansal Kiralama A.S.	Τουρκία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
Finans Yatirim Menkul Degerler A.S.	Τουρκία	Επενδυτικές υπηρεσίες
Finans Portfoy Yonetimi A.S.	Τουρκία	Διαχείριση χαρτοφυλακίου
Finans Yatirim Ortakli?i A.S.**	Τουρκία	Επενδυτικές υπηρεσίες
IBTech Uluslararası Bilisim Ve İletisim Teknolojileri A.S.	Τουρκία	Μηχανογραφικές υπηρεσίες
Finans Faktoring Hizmetleri A.S.	Τουρκία	Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων
E-Finans Elektronik Ticaret Ve Bilisim Hizmetleri A.S.	Τουρκία	Τραπεζικές υπηρεσίες μέσω διαδικτύου
PSA Finansman A.S.	Τουρκία	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες
NBG Malta Holdings Ltd	Μάλτα	Συμμετοχών
NBG Bank Malta Ltd	Μάλτα	Πιστωτικό ίδρυμα
United Bulgarian Bank A.D. - Sofia	Βουλγαρία	Πιστωτικό ίδρυμα
UBB Asset Management Inc.	Βουλγαρία	Διαχείριση Κεφαλαίων
UBB Insurance Broker A.D.	Βουλγαρία	Ασφαλιστικές πρακτορεύσεις
UBB Factoring E.O.O.D.	Βουλγαρία	Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων
Interlease E.A.D., Sofia	Βουλγαρία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Αναφορά στοιχείων ανα χώρα σύμφωνα με το άρθρο 81 ν. 4261/2014 για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015

Εταιρεία	Χώρα	Αντικείμενο δραστηριότητας
Interlease Auto E.A.D.	Βουλγαρία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
Hotel Perun - Bansko E.O.O.D.	Βουλγαρία	Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις
ARC Management Two EAD	Βουλγαρία	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
NBG Securities Romania S.A.**	Ρουμανία	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες
Banca Romaneasca S.A.	Ρουμανία	Πιστωτικό ίδρυμα
NBG Leasing IFN S.A.	Ρουμανία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
S.C. Garanta Asigurari S.A.	Ρουμανία	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
Egnatia Properties S.A.	Ρουμανία	Εκμετάλλευση/ διαχείριση ακίνητης περιουσίας
ARC Management One SRL	Ρουμανία	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
Vojvodjanska Banka a.d. Novi Sad	Σερβία	Πιστωτικό ίδρυμα
NBG Leasing d.o.o. Belgrade	Σερβία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
NBG Services d.o.o. Belgrade	Σερβία	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες
Stopanska Banka A.D.-Skopje	F.Y.R.O.M.	Πιστωτικό ίδρυμα
NBG Greek Fund Ltd	Κύπρος	Εταιρεία Επενδύσεων Κεφαλαίων
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ΛΤΔ	Κύπρος	Πιστωτικό ίδρυμα
Εθνική Χρηματιστηριακή Κύπρου ΛΤΔ*	Κύπρος	Χρηματιστηριακές υπηρεσίες
NBG Management Services Ltd	Κύπρος	Παροχή υπηρεσιών
Εθνική Ασφαλιστική ΛΤΔ	Κύπρος	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
Εθνική Γενικών Ασφαλειών Κύπρου ΛΤΔ	Κύπρος	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
National Insurance Agents & Consultants Ltd	Κύπρος	Ασφαλιστικές πρακτορευσίες
Quadratix Ltd	Κύπρος	Εκμετάλλευση/ διαχείριση ακίνητης περιουσίας
The South African Bank of Athens Ltd	N. Αφρική	Πιστωτικό ίδρυμα
NBG Asset Management Luxemburg S.A.	Λουξεμβούργο	Διαχείριση Κεφαλαίων
NBG International Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες
NBGI Private Equity Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	Private Equity
NBG Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες
NBG Finance (Dollar) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες
NBG Finance (Sterling) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες
NBG Funding Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες
NBGI Private Equity Funds	Ηνωμένο Βασίλειο	Private Equity
Revolver APC Limited*	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
Revolver 2008-1 Plc*	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
Titlos Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
Spiti Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
Autokinito Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
Agorazo Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
NBGI Private Equity S.A.S.	Γαλλία	Private equity
NBG International Holdings B.V.	Ολλανδία	Συμμετοχών
Nash S.r.L.	Ιταλία	Εκμετάλλευση ακινήτων
Fondo Picasso	Ιταλία	Επενδύσεις σε ακίνητα
Banka NBG Albania Sh.a.	Αλβανία	Πιστωτικό ίδρυμα
ETE Υποκατάστημα Λονδίνου	Ηνωμένο Βασίλειο	Υποκατάστημα ελληνικού πιστωτικού ιδρύματος
ETE Υποκατάστημα Κύπρου	Κύπρος	Υποκατάστημα ελληνικού πιστωτικού ιδρύματος
ETE Υποκατάστημα Κάιρου	Αίγυπτος	Υποκατάστημα ελληνικού πιστωτικού ιδρύματος

* Εταιρείες σε εκκαθάριση

** Εκκαθαρίστηκε τον Δεκέμβριο 2015

** Εκκαθαρίστηκε τον Ιανουάριο 2016

Αναφορά στοιχείων ανα χώρα σύμφωνα με το άρθρο 81 ν. 4261/2014
για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015

	Κύκλος εργασιών ⁽¹⁾	Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων	Φόρος εισοδήματος	Αριθμός εργαζομένων	Επιδότησεις
	Ποσά σε € εκατ.	Ποσά σε € εκατ.	Ποσά σε € εκατ.		Ποσά σε € εκατ.
Ελλάδα	1.595	(3.404)	1.012	12.108	1
Τουρκία⁽²⁾	1.552	(1.574)	(32)	14.032	-
Μάλτα	1	(1)	(1)	29	-
Βουλγαρία	186	30	(3)	2.621	-
Ρουμανία	57	-	-	1.306	-
Σερβία	63	(10)	1	1.721	-
F.Y.R.O.M.	67	41	(4)	1.050	-
Κύπρος	39	5	(1)	337	-
N. Αφρική	10	(2)	-	153	-
Λουξεμβούργο	2	2	(1)	-	-
Ηνωμένο Βασίλειο	(78)	(259)	(4)	45	-
Ιταλία	8	1	-	-	-
Αλβανία	10	2	(1)	303	-
Αίγυπτος	15	6	(1)	213	-
	3.527	(5.163)	965	33.918	1

⁽¹⁾ Κύκλος εργασιών: Περιλαμβάνει α) τα καθαρά έσοδα από τόκους, β) τα καθαρά έσοδα από προμήθειες, γ) τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες, δ) τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου, ε) τα καθαρά λοιπά έσοδα/(έξοδα) και στ) την αναλογία κερδών/(ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης

⁽²⁾ Διακοπήσεις δραστηριότητες

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

της 30ης Ιουνίου 2016, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11:00

(Α' Επαναληπτική ΓΣ της 14ης Ιουλίου 2016, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11:00)

Σύμφωνα με τον Κ.Ν. 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών» και τις διατάξεις του ν.2396/96 για τις άυλες μετοχές, καθώς και το άρθρο 11 του Καταστατικού της Τράπεζας και μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 26.05.2016 καλούνται οι Μέτοχοι της εδρεύουσας στην Αθήνα (Αιόλου 86) Ανώνυμης Τραπεζικής Εταιρείας με την επωνυμία «Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.» σε Τακτική Γενική Συνέλευση την 30η Ιουνίου 2016, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11:00, στο Μέγαρο Μελά επί της οδού Αιόλου 93 – Αθήνα:

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Υποβολή προς έγκριση της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου, που αφορούν την εταιρική χρήση 2015 (1.1.2015 – 31.12.2015) καθώς και υποβολή της αντίστοιχης Έκθεσης των Ελεγκτών προς ενημέρωση.
2. Υποβολή προς έγκριση των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της Τράπεζας και του Ομίλου για την εταιρική χρήση 2015 (1.1.2015 - 31.12.2015).
3. Απαλλαγή των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της Εθνικής Τράπεζας και της απορροφηθείσας λόγω συγχωνεύσεως εταιρείας με την επωνυμία «Εθνοντάτα Ανώνυμη Εταιρεία Μηχανογραφικών Υπηρεσιών και Οργάνωσης» από κάθε ευθύνη αποζημίωσης για τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και τη διαχείριση της εταιρικής χρήσης 2015 (1.1.2015 – 31.12.2015).
4. Εκλογή τακτικών και αναπληρωματικών Ορκωτών Ελεγκτών για τις Οικονομικές Καταστάσεις της Τράπεζας και τις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου των εταιρειών της για τη χρήση 2016 και καθορισμός της αμοιβής τους.
5. Έγκριση των αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Τράπεζας για την εταιρική χρήση 2015, σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 2 Κ.Ν. 2190/1920. Προσδιορισμός αμοιβών του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, του Διευθύνοντος Συμβούλου, των Αναπληρωτών Διευθύνοντων Συμβούλων, και των μη εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση έτους 2017. Έγκριση των αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας για την εταιρική χρήση 2015, ως μελών των επιτροπών Ελέγχου, Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων, Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών, Διαχείρισης Κινδύνων, Στρατηγικής, προσδιορισμός αμοιβών τους μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση έτους 2017 και έγκριση συμβάσεων κατά το άρθρο 23α του Κ.Ν. 2190/1920.
6. Χορήγηση αδείας, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 1 του Κ.Ν. 2190/1920 και το άρθρο 30 παρ. 1 του Καταστατικού, στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τους Γενικούς Διευθυντές, τους Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές και τους Διευθυντές, να μετέχουν σε Διοικητικά Συμβούλια ή στη Διεύθυνση Εταιρειών του Ομίλου που επιδιώκουν όμοιους ή παρεμφερείς σκοπούς.
7. Εκλογή νέων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και ορισμός ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3016/2002, όπως ισχύει.
8. Εκλογή τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Επιτροπής Ελέγχου. Εκλογή τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Επιτροπής Ελέγχου.
9. Διάφορες ανακοινώσεις και εγκρίσεις.

Σε περίπτωση μη επίτευξης της απαιτούμενης εκ του Νόμου απαρτίας κατά την 30η Ιουνίου 2016 καλούνται οι Μέτοχοι σε Α' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση την 14η Ιουλίου 2016, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11:00, στο Μέγαρο Μελά επί της οδού Αιόλου 93 – Αθήνα.

Τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης των τυχόν Επαναληπτικών Γενικών Συνελεύσεων θα είναι τα ως άνω αναφερόμενα με εξαίρεση τα θέματα επί των οποίων θα έχει καταστεί δυνατή η λήψη απόφασης.

Σύμφωνα με τα άρθρα 26 παρ. 2, 2β και 28α του Κ.Ν. 2190/1920, ως τροποποιήθηκαν και προστέθηκαν, αντιστοίχως, με τα άρθρα 3 και 6 του Ν. 3884/2010 και ισχύουν, η Τράπεζα ενημερώνει τους μετόχους για τα ακόλουθα:

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Στην Τακτική Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετέχει όποιος εμφανίζεται ως μέτοχος (κάτοχος κοινών ονομαστικών μετοχών της Τράπεζας) στα αρχεία του Συστήματος 'Αυλων Τίτλων που διαχειρίζεται η "Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε." (Ε.Χ.Α.Ε.) κατά την έναρξη της πέμπτης (5^{ης}) ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, δηλαδή την 25.06.2016 («Ημερομηνία Καταγραφής»). Κάθε κοινή μετοχή έχει δικαίωμα μίας ψήφου.

Εφόσον συντρέξει τέτοια περίπτωση, στην Α' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετάσχει όποιος εμφανίζεται ως μέτοχος σύμφωνα με τα παραπάνω την 10.07.2016, ήτοι κατά την έναρξη της τέταρτης (4^{ης}) ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Α' Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης της 14.07.2016.

Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας συμμετέχει στην Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν.3864/2010, όπως ισχύει.

Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με την προσκόμιση σχετικής έγγραφης βεβαίωσης της Ε.Χ.Α.Ε., ή εναλλακτικά μπορεί να γίνει με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση της Τράπεζας με τα αρχεία του Συστήματος 'Αυλων Τίτλων της Ε.Χ.Α.Ε. Η σχετική έγγραφη βεβαίωση της Ε.Χ.Α.Ε. ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Τράπεζα το αργότερο την 27.06.2016, ήτοι την τρίτη (3^η) ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης. Η ίδια προθεσμία, δηλαδή το αργότερο την τρίτη (3^η) ημέρα πριν από τη συνεδρίαση ισχύει και στην περίπτωση των Επαναληπτικών Γενικών Συνελεύσεων. Συγκεκριμένα για την Α' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση η βεβαίωση ή η πιστοποίηση σχετικά με μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Τράπεζα το αργότερο μέχρι 11.07.2016.

Όσοι από τους μετόχους είναι νομικά πρόσωπα πρέπει μέσα στη ίδια προθεσμία να καταθέσουν σύμφωνα με το νόμο και τα νομιμοποιητικά τους έγγραφα, εκτός αν αυτά έχουν ήδη κατατεθεί στην Τράπεζα μας, οπότε αρκεί να μνημονευθεί στο έγγραφο αντιπροσώπευσης πού έχουν παραδοθεί αυτά.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του μετόχου προς τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 28α του Κ.Ν. 2190/1920, ο εν λόγω μέτοχος μετέχει στην Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδειά της.

Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία περιορίζει τη δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης αυτών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην Ημερομηνία Καταγραφής και στην Τακτική Γενική Συνέλευση.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΨΗΦΟΥ ΜΕΣΩ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ

Ο μέτοχος συμμετέχει στην Τακτική Γενική Συνέλευση και ψηφίζει είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στην Γενική Συνέλευση ορίζοντας ως εκπροσώπους τους μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές της Τράπεζας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει τον μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με την Τακτική Γενική Συνέλευση. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο. Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Τράπεζα, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του μετόχου. Κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου, μπορεί να προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος: α) είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της Τράπεζας ή είναι άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα η οποία ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν, β) είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή της εν γένει διοίκησης της Τράπεζας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Τράπεζας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Τράπεζας, γ) είναι υπάλληλος ή ορκωτός ελεγκτής της Τράπεζας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Τράπεζας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο, ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Τράπεζας, δ) είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις (α) έως (γ).

Ο διορισμός και η ανάκληση αντιπροσώπου του μετόχου γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στην Τράπεζα εγγράφως, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

Για να λάβουν μέρος στη Γενική Συνέλευση, είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπου, παρακαλούνται οι μέτοχοι όπως προσκομίσουν συμπληρωμένο το έντυπο «ΔΗΛΩΣΗ – ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ Γ.Σ. ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΗΣ 30.06.2016 ΚΑΙ ΤΥΧΟΝ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ». Η Τράπεζα θα καταστήσει διαθέσιμο το εν λόγω έντυπο στην ιστοσελίδα της (www.nbg.gr) καθώς επίσης και στο Δίκτυο Καταστημάτων της. Το έντυπο αυτό κατατίθεται συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από τον μέτοχο στην Υποδιεύθυνση Διακυβέρνησης Θεμάτων Μετοχολογίου και Μετόχων ΕΤΕ (Αιόλου 93, Αθήνα, ισόγειο) ή στα Καταστήματα της Τράπεζας ή αποστέλλεται συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από το μέτοχο στα Fax: 2103343404, 2103343406, 2103343410 και 2103343443 ή στο e-mail: inikol@nbg.gr τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης. Ο δικαιούχος καλείται να μεριμνά για την επιβεβαίωση της επιτυχούς αποστολής του εντύπου και της παραλαβής του από την Εταιρεία, καλώντας στα τηλέφωνα: 2103343415, 2103343421, 2103343422, και 2103343411.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

(α) Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη της Γενικής Συνέλευσης πρόσθετα θέματα, εάν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο μέχρι την 15.06.2016 δηλ. δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση. Η αίτηση για την εγγραφή πρόσθετων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στην Τακτική Γενική Συνέλευση και η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται με τον ίδιο τρόπο όπως η προηγούμενη ημερήσια διάταξη, στις 17.06.2016, δηλ. δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης και ταυτόχρονα τίθεται στη διάθεση των μετόχων στην ιστοσελίδα της Τράπεζας, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27 παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

(β) Με αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει στη διάθεση των μετόχων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, το

αργότερο μέχρι την 24.06.2016, ήτοι έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, σχέδια αποφάσεων για θέματα που έχουν περιληφθεί στην αρχική ή την αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη, αν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο μέχρι την 23.06.2016, δηλ. επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

(γ) Μετά από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου που υποβάλλεται στην Τράπεζα μέχρι τις 25.06.2016, δηλ. πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στην Τακτική Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Τράπεζας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαντήσει ενιαία σε αιτήσεις μετόχων με το ίδιο περιεχόμενο. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δεν υφίσταται όταν οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται ήδη στην ιστοσελίδα της Τράπεζας, ιδίως με τη μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων.

(δ) Μετά από αίτηση μετόχων που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου η οποία υποβάλλεται στην Τράπεζα μέχρι τις 25.06.2016, δηλ. πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στην Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Τράπεζας. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά.

Σε όλες τις ανωτέρω αναφερόμενες περιπτώσεις οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδεικνύουν τη μετοχική τους ιδιότητα και τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος. Τέτοια απόδειξη αποτελεί και η προσκόμιση βεβαίωσης από την Ε.Χ.Α.Ε. ή η πιστοποίηση της μετοχικής ιδιότητας με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση του αρχείου της Ε.Χ.Α.Ε. και της Τράπεζας.

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Οι πληροφορίες του άρθρου 27 παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένης της πρόσκλησης για σύγκληση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης, του εντύπου συμμετοχής-διορισμού αντιπροσώπου και των σχεδίων αποφάσεων για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα διατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr. Το πλήρες κείμενο των σχεδίων αποφάσεων και τυχόν εγγράφων που προβλέπονται στο άρθρο 27 παρ. 3 περιπτώσεις γ' και δ' του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, θα διατίθεται σε έγχαρτη μορφή στα γραφεία της Υποδιεύθυνσης Διακυβέρνησης Θεμάτων Μετοχολογίου και Μετόχων ΕΤΕ (Αιόλου 93, Αθήνα, ισόγειο).

Αθήνα, 26 Μαΐου 2016

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου
Η Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Λούκα Τ. Κατσέλη

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ΑΕ

Αιόλου 86, 10232 Αθήνα
ΑΦΜ 094014201, ΔΟΥ: ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ
Κωδικός SWIFT / BIC: ETHNGRAA
<http://www.nbg.gr>

Κέντρο Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης

Συναλλαγές μέσω τηλεφώνου (Phone Banking)
☎ **181818**, +30 210 4848484 (από εξωτερικό), fax: +30 210 4806865
e-mail: contact.center@nbg.gr

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
www.nbg.gr